

noi

 Colecțiile Cotidianul.
EDITURA UNIVERS

EVGHENI ZAMIATIN

Fiul unui preot din orașelul rusesc Lebedian, Evgheni Zamiatin, unul dintre primii scriitori anticanonici ai Rusiei, s-a format la Sankt Petersburg ca inginer în construcțiile navale. După ce a absolvit Institutul Politehnic, i s-a oferit catedra de arhitectură navală a aceleiași instituții, pentru a fi dat afară câțiva ani mai târziu, din cauza implicării sale în revoluția din 1905-1907. Timp de cinci ani, Zamiatin a continuat să trăiască ilegal în Sankt Petersburg și în localitatea finlandeză Helsingfors. Prima carte a publicat-o în 1908, dar s-a dovedit a fi o nereușită. Revine cinci ani mai târziu cu o povestire unanim apreciată, *De-ale provinciei*, și continuă să scrie cu asiduitate, pe lângă romane și portrete literare, eseuri și articole împotriva sistemului. Refuzând să-și modeleze scrisul după preceptele realism-socialismului, își va atrage opoziția autorităților și, în 1932, după o solicitare scrisă adresată lui Stalin, va reuși să emigreze, în cele din urmă, la Paris.

Noi, cel mai cunoscut roman al lui Zamiatin, este una din acele cărți sortite, încă din momentul apariției, unei existențe subterane. Terminat în 1920, în zorii proletcultismului, romanul a ajuns să fie publicat în Rusia abia în 1989, după ce în Occident devenise deja o carte-cult. Doar câțiva dintre contemporanii lui Zamiatin au avut acces la text: cartea a circulat în samizdat, iar împotriva autorului său au fost declanșate campanii dure de intimidare. Prima ediție a apărut în limba engleză, la New York, în 1924, fiind apoi publicată la Praga, trei ani mai târziu, și la Paris, în 1929. Carte neagră a extremismului instituționalizat, roman politic și poveste de dragoste în egală măsură, *Noi* a fost citită ca una dintre cele mai scilipitoare cărți de anticipație, care anunța, înainte de distopiile lui Huxley și Orwell, ororile totalitarismelor de orice fel.

Alina Purcaru

EVGHENI ZAMIATIN

Noi

Traducere de
DAN CIOBANU

Colecțiile ~~Cotidianul~~.
LITERATURA
EDITURA **UNIVERS**
București • 2007

Coperta colecției: Octavian Cociș

Coperta: Marius Matieș

Redactor: Diana Crupenschi

Tehnoredactare: Constantin Niță

Foto: Gulliver/Camera Press

© Univers Publishing House, Inc, 2007

Toate drepturile asupra versiunii în limba română aparțin

UNIVERSE PUBLISHING HOUSE, Inc

ISBN 978-1-60257-068-9

Însemnarea unu

SUBIECTE:

O proclamație

Cea mai înțeleaptă dintre linii

Un poem

Pur și simplu voi copia, cuvânt cu cuvânt, proclamația care a apărut astăzi în Gazeta Statului Unic:

„Construcția Integralului va fi finalizată în o sută douăzeci de zile. Mărețul moment istoric în care primul Integral se va înălța în spațiul cosmic se apropie. Acum o mie de ani eroicii noștri strămoși au supus întregul glob sub puterea Statului Unic. Voi veți avea de îndeplinit o faptă și mai glorioasă: veți integra ecuația infinită a universului cu ajutorul Integralului nostru de sticlă, electric, scuiător de flăcări. Voi veți subjuga ființele necunoscute de pe alte planete, care ar putea viețui încă în condițiile lor primitive de libertate, sub binefăcătorul jug al rațiunii. Dacă aceste ființe nu vor reuși să înțeleagă că le aducem o fericire infailibilă din punct de vedere matematic, va fi de datoria noastră să le impunem să fie fericite. Dar înainte de a recurge la arme, vom încerca forța cuvintelor.“

În numele Binefăcătorului, de aceea, proclamăm către toate numerele Statului Unic:

Toți cei care se simt capabili, trebuie să compună discursuri, ode, manifeste, poeme sau alte lucrări care să preamărească frumusețea și grandoarea Statului Unic:

Acestea vor reprezenta prima încărcătură pe care o va transporta Integralul.

Trăiască Statul Unic, trăiască numerele, trăiască Binefăcătorul!

Scriu acestea și simt: îmi ard obraji. Da, să integrăm grandioasa ecuație cosmică. Da, să aducem pe drumul drept curba primitivă și să o îndreptăm la o tangentă, la o asimptotă, la o linie dreaptă. Pentru că linia Statului Unic este linia dreaptă. Magnifica, divină, exacta, înțeleapta linie dreaptă – cea mai înțeleaptă dintre linii.

Eu, D-503, Constructor al Integralului, sunt doar unul dintre matematicienii Statului Unic: Pana mea, învățată cu cifrele, nu știe cum să creeze muzica asonanțelor și a rimelor. Voi încerca, doar, să înregistrez ceea ce văd și gândesc, sau, ca să fiu mai exact, ceea ce gândim (exact – noi, și fie ca acest Noi să reprezinte titlul însemnărilor mele). Dar, de vreme ce aceste înregistrări vor fi o derivată a vieții noastre, a vieții matematic perfecte a Statului Unic, nu vor deveni, prin aceasta, indiferent de voința sau priceperea mea, un poem? Ba da. Cred asta, știu.

Scriu acestea și simt cum îmi ard obraji. Acest lucru cred că e similar cu ceea ce simte o femeie atunci când simte pentru prima dată înăuntrul ei pulsul unei ființe omenești noi, deocamdată mărunță, oarbă. Sunt eu, și în același timp nu sunt eu. Și multe luni la rând va fi necesar să îl hrănesc cu propria mea viață, propriul meu sânge, apoi să îl smulg cu durere de la mine și să îl aștern la picioarele Statului Unic.

Dar sunt pregătit, ca fiecare, sau aproape fiecare, dintre noi. Sunt pregătit.

Însemnarea doi

SUBIECTE:

Balet

Armonie ortogonală

X

Primăvară. De după Zidul Verde, dinspre sălbaticile, invizibilele câmpii, vântul aduce polenul galben de miere al unor flori necunoscute. Polenul dulce îți usucă buzele și în fiecare minut îți treci limba peste ele. Buzele tuturor femeilor pe care le vezi trebuie să fie dulci (și ale bărbaților, bineînțeles). Acest lucru împiedică într-o oarecare măsură fluxul gândirii logice.

Dar cerul! Albastru, nepătat de nici un nor. (Ce sălbatice erau gusturile celor din vechime, ale căror poeți puteau fi inspirați de către acele absurde, dezordonate, stupide tulumbe, grămezi de vaporii!) Îmi place – sunt sigur că pot spune cu certitudine – nouă ne place doar un astfel de cer steril, imaculat. În zile ca aceasta întreaga lume este turnată din aceeași sticlă invulnerabilă, eternă ca și Zidul Verde, ca toate clădirile noastre. În zile ca aceasta vezi adâncimea cea mai albastră a lucrurilor, acele până acum necunoscute, uimitoare ecuații – le vezi chiar și în obiectele comune, familiare.

Să luăm, de exemplu, asta. Dimineață am fost la docul unde este construit Integralul, și dintr-o dată am văzut: strungurile; sfera regulatorului rotindu-se cu ochii închiși, uitându-se complet pe sine; manivelele strălucind, balansându-se în stânga și în dreapta; balansierul legănându-și cu mândrie umerii; burghiul mașinii de mortezat dansând în sus și în jos pe o melodie neauzită. Deodată am văzut întreaga frumusețe a acestui grandios balet mecanic, inundat de lumina palidă, albăstruie a soarelui.

Și apoi, către mine: De ce e frumos? De ce e frumos dansul? Răspuns: deoarece este o mișcare *neliberă*, deoarece întreg înțelesul profund al dansului se află chiar în subordonația absolută, estetică, în ideala *nelibertate*. Și dacă este adevărat că strămoșii noștri s-au abandonat dansului în momentele cele mai exaltate din viața lor (misterele religioase, paradele militare), înseamnă doar un lucru: instinctul *nelibertății* este inerent organic în om din timpuri imemorabile, iar noi, în viața noastră de azi, nu facem decât, în mod conștient, să...

Va trebui să termin mai târziu: a țacănit anunțătorul. Am ridicat privirea: O-90, desigur. În jumătate de minut va fi aici, pentru plimbarea noastră zilnică.

Drăguța de O! Întotdeauna mi s-a părut că arată exact ca numele ei: cam cu zece centimetri mai scundă decât Norma Maternă, și, de aceea, sculptată la rotund, toată, cu acel O roz, gura, deschisă la fiecare cuvânt pe care îl rostesc eu. Și, în plus, aceea cută rotundă, durdulie la încheietura mâinii, ca a unui copil.

Atunci când a intrat, volantul logicii încă mai zumzăia la maxim în mine, și am început, pur și simplu prin forța inerției,

să vorbesc cu ea despre formula pe care tocmai o pusesem la punct, care cuprindea totul – dansul, mașinile, și pe noi toți.

– Miraculos, nu-i așa? Am întrebat.

– Da, miraculos, mi-a zâmbit O-90 îmbujorată. E primăvară.

Ei bine, ca să vezi: primăvară... Ea vorbește de primăvară. Femeile... Am tăcut.

Jos, bulevardul era plin. Pe o vreme ca asta, ora personală de după-amiază este folosită pentru o plimbare adițională. Ca întotdeauna, Uzina Muzicală cânta Marșul Statului Unic cu toate trompetele sale. Numerele se plimbau în linii egale, câte patru alături, pășind extatic la unison cu muzica – sute, mii de numere, în unife¹ de un albastru deschis, cu insigne aurii pe piepturi, purtând Numărul Statului, fiecare bărbat și femeie. Și eu – noi patru – doar unul dintre nenumăratele valuri în acest torent măreț. La stânga mea, O-90 (dacă aceste lucruri ar fi fost scrise de către unul dintre strămoșii noștri păroși acum o mie de ani în urmă, acesta ar fi descris-o prin acel nostim cuvânt „a mea”); la dreapta mea, două numere pe care nu le cunoșteam, bărbat și femeie.

Voiosul cer albastru, sori micuți în fiecare insignă, fețele neumbrite de nebunia gândurilor... Raze. Înțelegeți asta? Totul făcut dintr-o unică, radiantă, zâmbitoare substanță. Și ritmurile alămurilor: „Ta-ta-ta-tam! Ta-ta-ta-tam!” Ca niște trepte de alamă sclipind în soare, fiecare pas urcându-te mai sus și mai sus, în albastrul amețitor...

Și, din nou, ca și azi dimineață la doc, am văzut totul ca și când ar fi fost pentru prima oară în viața mea: dreptele, neschimbătoarele străzi, scânteietoarea sticlă a pavajului, divinele paralelipede ale caselor transparente, armonia pătrată a șirurilor gri-albăstrui. Și am simțit: nu generațiile dinaintea mea, ci eu – da, eu am fost cel care l-a învins pe vechiul Dumnezeu și vechea viață. Eu eram cel care a creat toate acestea. Și eram ca un turn, nu îndrăzneam să mișc un cot ca să nu se dărâme zidurile, cupolele, mașinile în fragmente peste mine.

Apoi, un salt peste veacuri, de la + la -. Mi-am amintit (evident o asociere prin contrast) – mi-am amintit deodată un tablou pe care l-am văzut într-un muzeu: unul dintre bulevar-

¹ Derivat se pare din vechiul cuvânt „uniformă”.

dele lor, din secolul douăzeci, o învălmășeală amețitor de pestriță, o înghesuială încâlcită de oameni, roți, animale, afișe, copaci, culori, păsări... Și se zice că așa ceva chiar a existat – chiar a putut să existe. Mi se părea atât de incredibil, atât de absurd încât nu m-am putut abține și am izbucnit în râs.

Și, imediat, a apărut un ecou – râs – în dreapta mea. Am întors capul: un reflex alb – niște dinți neobișnuit de albi și ascuțiți, un chip străin de femeie.

– Vă rog să mă iertați, mi-a spus, dar priveați totul în jur cu un aer atât de inspirat, ca un Dumnezeu mitic în a șaptea zi a creației. Mi s-a părut că sunteți sigur că chiar și pe mine m-ați creat tot dumneavoastră, nimeni altul decât dumneavoastră. Sunt foarte flatată... Toate acestea fără un zâmbet; chiar, aș putea spune, cu o oarecare considerație (poate că știa că sunt Constructorul Integralului). Totuși, în zona ochilor, sau a sprâncenelor – nu mi-am putut da seama unde anume – era un fel de x ciudat, iritant, pe care nu pot să-l redau, nu pot să-l definesc în cifre.

Dintr-un motiv straniu, m-am simțit jenat și am încercat, fâstâcit, să îi explic râsul meu în mod logic. Era absolut clar, i-am spus, că acest contrast, acest abis de netrecut între prezent și trecut...

– Dar de ce de netrecut? (Ce dinți imaculați!) Poate fi ridicată o punte peste un abis. Imaginați-vă: tobele, batalioanele, și-rurile – toate acestea au existat la fel de bine și în trecut; deci...

– Sigur că da! Am strigat. (Ce coincidență uluitoare de idei: ea practic rostea, aproape cu cuvintele mele, ceea ce scrisesem eu cu o zi înainte de plimbarea aceea). Înțelegeți, chiar și ideile. Și aceasta pentru că nimeni nu este „unul“, ci „unul dintre“. Suntem atât de asemănători...

Ea:

– Sunteți sigur?

I-am văzut sprâncenele ridicate către tâmpile în unghi ascuțit, ca niște coarne ascuțite ale unui x, și m-am trezit că sunt încurcat din nou. Am privit în dreapta, stânga, și... în dreapta mea – ea, I-330 (îi pot vedea numărul acum), suplă, tăioasă, încăpățânat de flexibilă, ca o cravașă; în stânga mea este O, complet diferită, toată numai curbe, cu acea cută ca de copil la încheietură; iar la capătul celălalt al rândului nos-

tru, un număr de bărbat pe care nu-l cunoșteam – ciudat, oarecum dublu-arcuit, ca litera S. Toți atât de diferiți...

Cea din dreapta, I-330, părea să îmi fi interceptat privirea tulburată, și cu un oftat a zis:

– Da... Din păcate!

De fapt, acest „din păcate“ era foarte potrivit. Dar, din nou era acel ceva pe fața, sau în glasul ei. Și, cu o asprime neobișnuită pentru mine, am zis:

– Nu există nici un motiv pentru „din păcate“. Știința progresează, și e evident faptul că, dacă nu acum, atunci în cincizeci sau o sută de ani...

– Chiar și nasurile tuturor...

– Da, aproape am strigat, nasurile. Dacă există orice motiv de invidie, nu contează care e acela... Dacă am nasul turtit și altul...

– Ah, nasul dumneavoastră este „clasic“, după cum se spunea în vechime. Dar mâinile dumneavoastră... Nu, haideți să vedem, haideți să vă vedem mâinile!

Detest când se uită cineva la mâinile mele: păroase, cu fire lungi de păr – un atavism stupid. Am întins mâna și am spus, cât de indiferent am putut:

– Mâini de maimuță.

Mi-a privit mâinile, apoi fața.

– O conjunctură foarte interesantă. M-a cântărit din ochi ca într-o balanță, și coarnele acelea au tresărit din nou la colțurile sprâncenelor.

– El e înregistrat cu mine, s-au deschis buzele roz ale lui O-90, cu o bucurie energică.

Mi-aș fi dorit să fi tăcut – chestia asta era deplasată. În general, această drăguță de O... cum să spun... are limba cam defazată; viteza limbii ei ar trebui, întotdeauna, să fie la câteva secunde în urma vitezei de gândire, în nici un caz invers.

La capătul bulevardului, clopotul de pe Turnul cu Acumulatori bătea răsunător șaptesprezece. Ora personală luase sfârșit. I-330 avea să plece cu numărul acela în formă de S. Fața lui inspira oarecum respect, și acum îmi părea familiară. Cred că îl mai întâlnisem pe undeva, dar unde?

La plecare, I-330 mi-a spus, aruncând încă unul dintre zâmbetele ei în X:

– Veniți poimâine la auditoriul 112.

Am ridicat din umeri.

– Dacă voi fi repartizat la acel auditoriu...

Și ea a replicat cu o siguranță ciudată:

– Veți fi.

Femeia aceasta m-a impresionat ca un neplăcut, ireductibil termen irațional care s-a strecurat cumva într-o ecuație. Și m-am bucurat să rămân măcar câteva clipe singur cu drăgălașa O.

Ținându-ne de mână, am străbătut patru linii de bulevarde. La colț ea a trebuit s-o ia la dreapta, iar eu, la stânga.

– Aș vrea atât de mult să vin la tine astăzi și să coborâm storurile. Astăzi, chiar acum... O și-a ridicat ochii ei rotunzi de un albastru cristalin către mine.

Ce nostimă e. Ce-aș fi putut să îi spun? Venise la mine abia cu o zi mai înainte, și știa la fel de bine ca și mine că următoarea noastră zi sexuală era peste două zile. Era pur și simplu un caz obișnuit la ea de „vorbiți înainte de a gândi” – ca o scânteie ocazională (și uneori dăunătoare) dată prematur unui motor.

Înainte să ne despărțim, i-am sărutat ochii aceia frumoși, neumbriți de nici un nor, de două, ba nu, mai precis de trei ori.

Însemnarea trei

SUBIECTE:

Haină

Zid

Tabele

Tocmai m-am uitat peste ceea ce am scris ieri, și văd că nu m-am exprimat suficient de clar. Desigur, totul este cât se poate de clar pentru oricare dintre noi. Dar, poate voi, citito-

rii necunoscuți căroră Integralul le va duce însemnările mele, ați ajuns doar la acea pagină din marea carte a civilizației la care erau strămoșii noștri acum nouă sute de ani. Poate că nu știți nimic despre lucrurile atât de elementare cum ar fi Tabelele Orare, Ora Personală, Norma Maternă, Zidul Verde și Binefăcătorul. Mi se pare ridicol, însă mi-e destul de dificil să vorbesc despre toate acestea. Este ca și cum un scriitor din, să zicem, secolul douăzeci, ar fi trebuit să explice în romanul său înțelesul unor cuvinte ca „haină” sau „apartament” sau „soție”. Însă, dacă romanul său ar fi trebuit să fie tradus pentru sălbatici, cum ar fi putut el să evite explicarea unui cuvânt ca „haină”?

Sunt convins că un sălbatic s-ar fi uitat la „haină” și s-ar fi întrebat: „La ce e bună asta? E doar o povară inutilă”. Am senzația că reacția voastră ar putea fi exact aceeași când v-aș spune că nici unul dintre noi n-a trecut de Zidul Verde de la Războiul de Două Sute de Ani.

Dar, dragii mei cititori, un om trebuie să gândească măcar cât de cât. Face bine. La urma urmei, este clar că întreaga istorie a umanității, din cât se cunoaște, este istoria tranziției de la forme de existență nomade la cele din ce în ce mai așezate. Și de aici nu rezultă oare că cea mai așezată formă (a noastră) este în același timp și cea mai desăvârșită (a noastră)? Oamenii s-au vânzolit de la un capăt la altul al Pământului doar în preistorie, atunci când existau națiuni, războaie, comerț, și tot felul de descoperiri de Americi. Dar cine mai are nevoie de toate acestea acum? La ce bun?

Recunosc că deprinderea unui astfel de mod stabil de existență nu a fost ușor de realizat, și nu s-a petrecut dintr-o dată. În timpul Războiului de Două Sute de Ani, atunci când toate drumurile erau căzute în ruină și erau năpădite de iarbă, trebuie să fi părut extrem de neconvenabil la început să locuiești în orașe izolate unele de altele de jungle verzi. Și ce-i cu asta? După ce omului i-a căzut coada, probabil, i-a venit destul de greu să învețe, la început, să alunge muștele fără ajutorul ei. La început, fără îndoială că a dus dorul cozii. Dar acum – puteți să vă imaginați având coadă? Sau puteți să vă imaginați că umblați pe stradă gol, fără o „haină”?

(Pentru că poate voi încă mai tropăiți în „haine“) Așa e și cu mine: nu-mi pot imagina un oraș care să nu fie îmbrăcat într-un Zid Verde; nu îmi pot închipui o viață care să nu fie reglementată de cifrele Tabelelor noastre.

Tabelul... Chiar în momentul acela, de pe zidul camerei mele, cifrele sale purpurii pe un câmp aurit mă fixează cu gingășie și severitate în ochi. Involuntar, mintea mea se întoarce către ceea ce strămoșii au numit „icoană“, și mă mână să compun poeme sau rugăciuni (căci sunt același lucru). Ah, de ce nu sunt poet, să pot aduce laudele potrivite Tabelului, inima și pulsația Statului Unic!

Copii de școală fiind, am citit cu toții (poate că și dumneavoastră) acel monument al literaturii vechi – *Mersul trenurilor*. Însă pus pe lângă Tabelul nostru, ar fi ca grafitul pe lângă un diamant: ambele conțin același element – carbonul – însă cât de etern, cât de transparent este diamantul, cum strălucește! Cui nu i se oprește respirația când trece huruind prin *Mersul trenurilor*? Dar Tabelele noastre Orare! Ne transformă pe fiecare dintre noi într-un erou de oțel, un erou pe șase roți dintr-un grandios poem epic. În fiecare dimineață, cu o precizie de șase roți, la aceeași oră și în același moment, noi – milioane dintre noi – ne trezim toți ca unul. Și la aceeași oră, milioane la unison, începem munca; și o terminăm în același fel, la unison. Și, contopiți într-un singur trup cu milioane de mâini, în aceeași secundă, desemnată de către Tabel, ne ducem lingurile la gură. În aceeași secundă, ieșim să ne facem plimbarea, mergem la auditoriu, plecăm către sala pentru exerciții Taylor, adormim...

O să fiu sincer cu totul: nici chiar noi n-am găsit încă o soluție absolută, precisă pentru problema fericirii. De două ori pe zi, de la 16 la 17 și de la 21 la 22 – magnificul organism unic se desparte în celule separate; acestea sunt Orele Personale desemnate de către Tabel. În timpul acestor ore veți vedea la unii staturile lăsate la camere; alții vor păși măsurat pe bulevard, ca și când ar urca pe treptele de alamă ale Marșului; iar alții, ca și mine acum, la birourile lor. Dar sunt încrezător – și puteți să-mi spuneți că sunt un idealist și un visător – sunt convins că, mai devreme sau mai târziu vom potrivi și aceste

Ore Personale în formula generală. Într-o bună zi aceste 86.400 de secunde își vor găsi locul și ele în Tabelele Orare.

Am citit și am auzit multe lucruri incredibile despre acele vremuri când oamenii încă mai trăiau într-o stare de libertate, adică neorganizată, sălbatică. Dar cel mai incredibil lucru dintre toate, mi se pare mie, este faptul că autoritatea statului la acea vreme – indiferent cât de rudimentar era – le putea permite oamenilor să trăiască fără nimic asemănător măcar cu Tabelul nostru, cu plimbări obligatorii, fără o reglementare exactă a meselor zilnice, trezindu-se și mergând la culcare când aveau chef. Unii istorici chiar afirmă că în acele timpuri luminile stradale erau aprinse toată noaptea, iar oamenii se plimbau și mergeau cu mașinile pe străzi la orice oră din noapte.

Oricât aș încerca, tot nu pot înțelege. La urma urmei, indiferent cât de limitată le-ar fi fost inteligența, trebuiau să fi înțeles că un astfel de mod de viață era un genocid – chiar dacă era unul lent. Statul (umanitatea) interzicea uciderea unui singur individ, dar nu și uciderea parțială a milioaneilor de oameni zi de zi. A ucide un individ, adică a diminua suma totală de vieți omenești cu 50 de ani, era o crimă. Dar a diminua suma de vieți omenești cu 50 de milioane de ani nu era considerat crimă. Nu-i ceva absurd? Astăzi, orice puști de zece ani ar rezolva această problemă moral-matematică în jumătate de minut. Ei, cu toți filosofi lor adunați laolaltă, n-au putut să o rezolve (pentru că nu i-a trecut prin cap nici unui Kant să conceapă un sistem de etică științifică, adică o etică bazată pe scădere, adunare, împărțire și înmulțire).

Și nu era absurd ca statul (pentru că îndrăznea să se numească stat!) să lase viața sexuală fără nici o urmă de control? Cât de des și cât de mult voia fiecare... Complet neștiințific, ca animalele. Și tot cu ochii închiși, ca animalele, făceau și copii. Nu e ridicol: să aibă noțiuni de agricultură, avicultură, piscicultură (avem informații exacte că toate acestea le erau cunoscute), și, totuși, să nu fie capabili să facă ultimul pas pe această treaptă logică – infantocultura? să nu fie capabili să elaboreze un lucru cum ar fi Normele noastre Maternal și Paternal?

Este atât de absurd, de incredibil, încât mi-e teamă, când scriu lucrurile acestea, ca voi, cititorii mei necunoscuți, să

nu mă luați drept un individ plin de bancuri proaste. Mi-e teamă că veți fi tentați să credeți că încerc doar să îmi bat joc de voi, înșirându-vă cele mai mari ineptii fără să clilesc.

Dar, ca să încep cu începutul, sunt incapabil să fac glume, deoarece fiecare glumă conține o minciună ca funcție implicită. În al doilea rând, Știința Statului nostru Unic susține că așa trăiau cei din vechime, și Știința Statului Unic nu greșește niciodată. Și apoi, de unde ar fi putut să apară o logică statală atunci, în vremurile acelea în care oamenii viețuiau în stare de libertate – o stare a animalelor, maimuțelor, turmelor? Ce se putea aștepta de la ei, când chiar în timpurile noastre, din străfunduri, din adâncimi nebănuite, încă mai răzbat ocazional ecouri sălbatice, ecouri ale firii de maimuță?

Din fericire, doar rareori. Din fericire, acestea sunt doar defecțiuni ale unor componente minore care pot fi reparate cu ușurință fără a opri eterna, grandioasă mișcare a întregului Mașinii. Și pentru a îndepărta șurubul îndoit, avem mâna iscusită și grea a Binefăcătorului și ochii experimentați ai Gardienilor.

Și, apropo, tocmai mi-am amintit. Numărul acela pe care l-am văzut cu o zi mai înainte, îndoit în formă de S – cred că l-am văzut ieșind din Biroul Gardienilor. Acum înțeleg acel sentiment instinctiv de respect pe care l-am avut pentru el, și stânjeneala atunci când acea ciudată I-330 a vorbit de față cu el... trebuie să mărturisesc că această I-330...

Soneria pentru culcare: e trecut de ora 22. Pe mâine...

Însemnarea patru

SUBIECTE:

Un sălbatic cu un barometru

Epilepsie

Dacă

Până acum, totul în viață a fost clar pentru mine (nu-i de mirare că am, se pare, o predilecție chiar pentru cuvântul „clar“). Totuși astăzi... Nu pot să înțeleg.

În primul rând: Am fost, într-adevăr, desemnat la auditoriul 112, așa cum mi-a spus ea. Deși probabilitatea era de

$$\frac{1500}{10\,000\,000} = \frac{3}{20\,000}$$

(1500 fiind numărul de auditorii; 10 000 000 efectivul de numere).

Și, în al doilea rând... Dar să vi le spun în ordine, așa cum s-au întâmplat.

Auditoriul – o emisferă enormă de sticlă masivă, îmbibată de soare. Rânduri circulare de capete de o sfericitate nobilă, rase cu finețe. Cu inima palpitându-mi ușor, am privit în jur. Cred că mă uitam după buzele rozalii, pline de dulceață, ale lui O, printre valurile albastre de unife. O scântiere a unor dinți ascuțiți, extraordinar de albi, ca... Însă nu, nu era asta. O urmează să vină la mine la ora 21 în această seară. Era în întregime firesc să îmi doresc să o văd acolo.

Soneria. Ne-am ridicat și am cântat Imnul Statului Unic. Și apoi, de la tribună, vocea fonolectorului, strălucind de înțelepciune din difuzoarele sale.

– Stimabile numere! Arheologii noștri au descoperit recent o anumită carte din secolul douăzeci în care un autor povestește despre un sălbatic și un barometru. Sălbaticul a observat că de fiecare dată când barometrul indica „ploaie” chiar venea ploaia. Și de vreme ce își dorea să plouă, a scos exact cât mercur trebuia din coloană ca să îl lase pe „ploaie”. (Pe ecran – un sălbatic, îmbrăcat în pene, scoțând mercurul. Râsete.) Râdeți voi. Dar nu vi se pare că, de fapt, europeanul din acea epocă era mult mai ridicol? Ca și sălbaticul, europeanul își dorea „ploaie” – ploaie cu majusculă, ploaie algebrică. Dar tot ce era în stare să facă a fost să stea ca o găină șchioapă și plouată în fața barometrului. Sălbaticul, măcar, a avut mai mult curaj, energie și logică, chiar dacă numai o logică primitivă. El a fost capabil să descopere că exista o conexiune între efect și cauză. Scoțând mercurul, a fost capabil să facă primul pas pe acel măreț drum pe care...

În momentul acela (repet, scriu aceste însemnări fără să ascund ceva) – în acel moment am devenit, parcă, impermeabil la fluxul însuflețitor care curgea din difuzoare. Am fost deodată copleșit de senzația că venisem acolo pentru nimic (de ce „pentru nimic“ și cum aș fi putut să nu vin din moment ce fusesem repartizat acolo?). Totul îmi părea gol, nimic altceva decât un înveliș, o coajă. Și atunci când, cu un efort considerabil, am reușit să îmi reconectez atenția, fonolectorul deja trecuse la subiectul său principal: muzica noastră, compoziția matematică (matematicianul – cauză; muzica – efect.) Descria recentul concept de muzicometru.

– Prin simpla răsucire a acestei manivele, oricare dintre dumneavoastră poate produce până la trei sonate pe oră. Totuși, gândiți-vă cât efort îi costa lucrul acesta pe strămoșii noștri! Aceștia erau capabili să creeze doar autoflagelându-se până la „inspirație“ – o formă necunoscută de epilepsie. Și iată aici o ilustrare foarte amuzantă a ceea ce produceau ei: Scriabin, secolul douăzeci. Denumeau această cutie neagră (o cortină s-a dat la o parte pe scenă descoperind privirilor vechiul lor instrument) un instrument „regal“, ceea ce nu face altceva decât să demonstreze încă o dată la ce nivel întreaga lor muzică...

Și aici am pierdut șirul din nou, probabil deoarece... Da, voi fi cinstit, deoarece ea, I-330, s-a îndreptat către cutia „regală“. Bănuiesc că am fost doar surprins de apariția ei bruscă pe scenă.

Purta costumul fantastic al epocii vechi: o rochie neagră strânsă pe trup, care îi scotea puternic în evidență albul umerilor săi goi și al sânilor, care aveau între ei o umbră caldă urcând și coborând în ritmul respirației... și dinții aceia aproape agresivi, orbitori...

Un zâmbet – o mușcătură către noi, în jos. Apoi s-a așezat și a început să cânte ceva sălbatic, spasmodic, împestrițat, ca și cum viața lor întreagă atunci n-ar fi avut nici măcar o urmă de metodă rațională mecanică. Și, bineînțeles, toți cei din jurul meu aveau dreptate, toți râdeau. Cu excepția câtorva... dar de ce și eu, și eu... Eu?

Da, epilepsie, o boală a spiritului, durere... Domoală, dulce durere – o mușcătură – și doream să fie și mai adâncă, și mai dureroasă. Și apoi, încet, soarele. Nu al nostru, nu soa-

rele albăstriu, cristalin, difuzat uniform prin cărămizile de sticlă, nu – era un soare sălbatic, năvalnic, dogoritor – și jos toate hainele, rupe totul în fășii de pe tine.

Numărul de lângă mine aruncă o privire în stânga, către mine, și strâmbă din nas. Oarecum, o amintire bine întipărită rămâne: un balonaș micuț de salivă i s-a ivit pe buze și s-a spart. Balonașul acela m-a trezit la realitate. Eram eu însumi din nou.

Ca toți ceilalți, auzeam și eu doar un zornăit lipsit de sens, agitat. Am râs. A apărut un sentiment de ușurare; totul era simplu. Istețul fonolector ne-a dat o imagine prea vie a acelei epoci primitive. Asta a fost totul.

Cu ce bucurie am ascultat după aceea muzica noastră din prezent! (A fost difuzată la sfârșit, pentru contrast.) Măsurile cromatic cristaline ale infinitelor serii convergente și divergente și corzile sintetizatoare ale formulelor lui Taylor și McLauren; tonul plin, cvadrilater, tempourile grele ale „Pantalonilor lui Pitagora”¹; tristele melodii ale oscilațiilor care se sting; ritmurile vii alternând cu liniile de pauză Frauenhofer – ca analiza spectroscopică a planetelor...

Ce grandoare! Ce logică nepieritoare! Și cât de jalnică era capricioasa muzică a strămoșilor, guvernată de nimic altceva decât de fantezii sălbatice... Ca de obicei, am ieșit prin cadrul larg al ușilor auditoriului în șiruri ordonate, câte patru. Silueta aceea familiară, dublu arcuită, a trecut într-o clipă pe lângă mine; m-am înclinat cu respect.

O urma să vină într-o oră. M-am simțit emoționat într-un mod plăcut și benefic. Acasă m-am grăbit să intru în birou, am predat cuponul roz și am primit certificatul care îmi permitea să cobor storiurile. Acest drept este acordat doar în zilele sexuale. Tot restul timpului trăim în spatele zidurilor noastre transparente care par țesute din aer sclipitor – suntem permanent vizibili, tot timpul scăldați în lumină. Nu avem nimic de ascuns unii față de ceilalți. Și, de altfel, asta face mult mai ușoară dificila și nobila sarcină a Gardienilor. Altfel cine știe ce s-ar putea întâmpla? Poate chiar acele ciudate sălașuri închise ale strămoșilor au dat naștere psihologiei lor ieftine de peșteră. „Casa mea (sic!) – castelul meu.” Ce idee!

¹ Aluzie la un catren hazliu care avea circulație în epocă. (n.tr.)

La ora douăzeci și două am coborât storurile și în același moment O a intrat, cu respirația ușor agitată. Și-a întins către mine cuponul roz și buzele tot roz. Am rupt cuponul și n-am mai putut să mă dezlipesc de gura ei roz până în ultima secundă – douăzeci și două și cincisprezece.

După aceea i-am arătat însemnările mele și am vorbit (cred că am vorbit foarte bine) despre frumusețea pătratului, a cubului, a liniei drepte. Ea a ascultat cu atenția ei trandafirică și încântătoare și, deodată, o lacrimă s-a scurs din ochii ei albaștri, apoi o a doua, a treia, chiar pe pagina deschisă (pagina 7). Cerneala s-a șters. Acum va trebui să copiez pagina.

– Dragă D, dacă tu – dacă...

„Dacă“ ce? Dacă... Iar vechea ei obsesie despre un copil? Sau, poate, ceva nou – ceva... ceva despre cealaltă? Dar asta ar... Nu, serios, ar fi prea absurd.

Însemnarea cinci

SUBIECTE:

Pătrat

Stăpânii lumii

O funcție plăcută și utilă

Iarăși totul e anapoda. Din nou vorbesc cu tine, necunoscutul meu cititor, ca și când tu... Ca și când, hai să zicem, ca și când tu ai fi vechiul meu prieten R-13, poetul, acela cu buze de negroid – toată lumea îl cunoaște. Dar tu ești cine știe pe unde – pe Lună, pe Venus, Marte, Mercur? Cine știe pe unde ești, sau cine ești.

Acum, să ne gândim la un pătrat, un pătrat însuflețit, frumos. Și imaginați-vă că trebuie să vă spună ceva despre el însuși, despre viața lui. Înțelegeți voi, unui pătrat nici măcar nu i-ar trece prin cap să vă spună că toate patru unghiurile sale sunt egale: acest lucru a devenit atât de natural, atât de comun pentru el încât pur și simplu nu mai e conștient într-un mod activ de lucrul acesta. Așa și cu mine: mă regăsesc în

mod continuu în poziția pătratului. Să luăm, de exemplu, cu-poanele roz, și tot ceea ce ține de ele. Pentru mine, lucrul acesta este la fel de natural ca și egalitatea celor patru unghi-uri pentru pătrat, dar pentru voi ar putea reprezenta un mister mai mare decât binomul lui Newton.

Ei bine. Unul dintre înțelepții antici a spus, în mod accidental bineînțeles, un lucru cu cap: „Dragostea și foamea conduc lumea“. *Ergo*: pentru a stăpâni lumea, omul trebuie să-i stăpânească conducătorii. Înaintașii noștri au reușit, plă-tind scump, să învingă Foamea; vorbesc despre Marele Răz-boi de Două Sute de Ani – războiul dintre oraș și sat. Țăranii primitivi, probabil mânați de prejudecăți religioase, se cram-ponau de „pâinea“¹ lor.

Dar în anul 35 înainte de fondarea Statului Unic, a fost in-ventată hrana noastră actuală, un produs pe bază de petrol. E adevărat că doar 0,2 din populația globului a supraviețuit războiului. Dar, curățată fiind de mizeria milenară, cât de ra-dioasă a devenit fața pământului! Și acele două zecimi care au supraviețuit au gustat înălțimile binecuvântate în palatul strălucitor al Statului Unic.

Nu este clar, totuși, faptul că starea de binecuvântare și in-vidia sunt numărătorul și numitorul fracției numite fericire? Și ce sens ar mai fi avut nenumăratele sacrificii ale Marelui Război de Două Sute de Ani dacă în viața noastră ar mai ră-mâne încă loc pentru invidie? Și totuși, încă au rămas, pen-tru că încă au mai rămas nasuri „cârne“ și „clasice“ (con-ver-sația noastră din timpul plimbării); încă mai erau unii oa-meni a căror dragoste era dorită de mulți, și alții a căror dra-goste nu era căutată de nimeni.

În mod natural, după ce a fost cucerită Foamea (algebric, prin suma totală a bunurilor exterioare), Statul Unic și-a în-dreptat atacul împotriva celui alt stăpân al lumii – Dragos-tea. Și în cele din urmă această forță elementară a fost la rân-dul ei subjucată, *id est* organizată și redusă la ordine mate-matică. Cu aproape trei sute de ani în urmă, istorica noastră

¹ Acest cuvânt a supraviețuit doar ca metaforă poetică; compoziția chimică a acestei substanțe a rămas încă necunoscută.

Lex Sexualis a fost proclamată: „Fiecare număr are dreptul la orice alt număr ca articol sexual“.

De atunci totul a fost doar o problemă de tehnologie. Ești examinat cu grijă în laboratoarele Departamentului Sexual; este determinat conținutul exact de hormoni sexuali din sânge și ți se alocă un Tabel potrivit de zile sexuale. După aceea, declari că în zilele tale sexuale dorești să utilizezi numărul sau numerele ăsta și ăsta, primești carnetelul tău de cupoane roz). Și asta e tot.

Evident, astfel nu mai există motive de invidie; numitorul fracției fericirii este redus la zero, iar fracția este transformată într-o infinitate magnifică. Și astfel, ceea ce pentru înaintașii noștri a reprezentat o sursă pentru nenumărate tragedii stupide, a fost redus la o funcție armonioasă, plăcută și utilă a organismului, o funcție ca și somnul, munca fizică, consumul alimentelor, defecația și așa mai departe. Astfel puteți vedea cât de mare este puterea logicii care purifică tot ceea ce atinge. Ah, dacă voi, dragii mei cititori, ați putea cunoaște această putere divină, dacă și voi ați putea-o învăța și urma până la capăt!

Ce ciudat... am scris astăzi despre cele mai înalte culmi ale istoriei umanității; am respirat în tot acest timp cel mai pur aer de munte al gândirii. Totuși, în interiorul meu totul este oarecum încețosat, împăienjenit, umbrit de încrucișarea unui straniu X cu patru labe. Sau poate sunt chiar propriile mele labe? Și totul pentru că le-am avut tot timpul sub ochii mei? Nu-mi place să vorbesc despre ele și nu îmi plac: sunt o relicvă a unei epoci sălbatice. Oare este posibil ca undeva, înăuntrul meu, să existe...

Am vrut să anulez cu o cruce toate acestea, deoarece am depășit limitele subiectelor pe care mi le-am propus pentru această însemnare. Apoi am decis să le las. Am să las notele mele, ca pe un foarte sensibil seismograf, să înregistreze chiar și curba celor mai nesemnificative oscilații ale creierului meu; pentru că chiar aceste oscilații sunt uneori semnalele de alarmă ale...

Dar asta este complet absurd. Ceva care ar trebui scos cu adevărat: ne-am canalizat toate forțele elementare – nu mai pot exista catastrofe.

Și acum totul este în întregime clar pentru mine. Sentimentul ciudat dinăuntru meu este pur și simplu rezultatul aceleiași poziții a pătratului pe care am descris-o mai înainte. Iar tulburătorul X nu este în interiorul meu (nu poate fi); este pur și simplu frica mea că un X ar putea rămâne în mine, necunoscuții mei cititori. Dar sunt încrezător că nu mă veți judeca prea sever. Sunt convins că veți înțelege că este mult mai dificil pentru mine să scriu decât a fost pentru orice alt autor din istoria omenirii. Unii au scris pentru contemporani; alții pentru descendenții lor. Dar nimeni n-a mai scris pentru strămoși, sau pentru ființe similare cu primitivii, îndepărtații săi înaintași...

Însemnarea șase

SUBIECTE:

Un incident

Blestematul „e clar“

Douăzeci și patru de ore

Repet: mi-am făcut o datorie din a scrie fără să ascund nimic. De aceea, oricât de trist este, trebuie să notez aici că chiar și printre noi procesul de solidificare, de cristalizare a vieții, în mod evident nu s-a încheiat încă; mai sunt anumite trepte de urcat înainte să atingem acest ideal. Idealul (evident) este condiția de la care nu se mai poate întâmpla nimic mai mult. Dar acum... Ei bine, Gazeta Statului Unic de astăzi anunță faptul că poimâine va avea loc o celebrare a Justiției la Piața Cubului. Acest lucru înseamnă că din nou un oarecare număr a tulburat funcționarea marii Mașini a Statului; din nou s-a întâmplat ceva care nu fusese prevăzut, ceva necalculat dinainte.

De altfel, mi se întâmplase și mie ceva. E drept, asta a fost în timpul Orei Personale, adică într-un interval special alocat pentru circumstanțe neprevăzute. Totuși... În jurul orei șaisprezece (sau, ca să fiu mai precis, la fără zece) eram acasă. Deodată a sunat telefonul. O voce feminină:

– D-503?

– Da.

– Ești liber?

– Da.

– Sunt I, I-330. O să ajung în câteva momente la tine și mergem să vizităm Casa Antică. De acord?

I-330... Mă irită și e antipatică, aproape că mă sperie. Însă tocmai de aceea am spus: da.

Cinci minute mai târziu eram deja amândoi în aerou. Albastrul de marmură al cerului de mai; lumina unui soare în propriul său aerou auriu zumzând din urma noastră, fără să ne depășească și fără să rămână în urmă. Și înaintea noastră un nor, alb ca o cataractă, fără noimă și bucălat ca obrajii unui antic Cupidon, și oarecum deranjant. Fereastra din față este ridicată. Vântul, uscând buzele. Involuntar, trebuie să le umezești tot timpul, și tot timpul te gândești la buze.

Apoi, din depărtare au început să se zărească puncte verzi obscure, în spatele Zidului. O ușoară, rapidă strângere de inimă – jos, jos, jos – ca de pe o pantă abruptă de munte, și am ajuns la Casa Antică.

Întreaga structură ciudată, fragilă, oarbă este închisă într-un înveliș de sticlă. Altfel, bineînțeles, s-ar fi prăbușit cu multă vreme în urmă. La ușa de sticlă, o bătrână, plină de riduri, mai ales gura – numai cute și încrețituri, buzele scufundate înăuntru ca și când gura i s-ar fi lipit. Era ciudat că încă mai era capabilă să vorbească. Și totuși, a vorbit.

– Ei, dragii mei, așadar ați venit să îmi vedeți căsuța? Și ridurile s-au luminat (probabil că s-au dispus în mod radial, creând impresia de mănunchi de raze).

– Da, bunicuțo, mi-a venit din nou chef să o mai văd, a zis I-330.

Ridurile au strălucit.

– Ce soare, nu? Ei, ei, și-acum? Ștregărițo! Știu, știu! Foarte bine, intrați singuri, eu o să rămân aici, la soare...

Hm... Însoțitoarea mea se pare că vizitează frecvent locul acesta. Îmi venea să mă scutur de parcă aș fi vrut să dau jos ceva de pe mine, ceva enervant: probabil aceeași imagine vizuală care încă îmi mai persista în memorie – norul pe acel albastru de marmură.

Când urcam pe scara largă și întunecoasă, I-330 a zis:

– O iubesc foarte mult pe bătrâna aceea.

– De ce?

– Nu știi. Probabil pentru gura ei. Sau, poate pentru nimic anume. Pur și simplu.

Am ridicat din umeri. Ea a continuat, cu un zâmbet stins, sau poate fără să zâmbească deloc:

– Mă simt teribil de vinovată. Evident, n-ar trebui să existe dragoste „pur și simplu“, ci doar „dragoste pentru că“. Toate fenomenele elementare trebuie să...

– E clar... am început, dar imediat m-am oprit, surprins că folosisem acest cuvânt, și am aruncat o privire pe furiș spre I-330: observase sau nu?

Ea privea undeva în jos; pleoapele ei erau coborâte ca niște storuri.

Mi-am amintit de ora de seară, pe la ora douăzeci și două. Treci pe bulevard, și acolo, printre celulele strălucitoare și transparente – cele întunecate, cu storurile trase. Și în spatele storurilor... Ce e în spatele storurilor înăuntrul ei? De ce m-a sunat azi și la ce bun toate acestea?

Am deschis o ușă grea, scârțâitoare, opacă și am pășit într-o încăpere sumbră, dezordonată (pe care ei o numeau „apartament“). Același ciudat instrument muzical „regal“ și din nou muzica aceea sălbatică, dezorganizată, turbată ca și data trecută – o harababură de culori și forme. O suprafață albă, plată deasupra; pereți de un albastru întunecat; coperțile colorate în roșu, verde și portocaliu ale anticelor cărți legate; candelabrele galbene din bronz, o statuie a lui Buddha; mobila construită de-a lungul unor linii convulsionate de epilepsie, incapabile de a fi cuprinse într-o ecuație.

Puteam cu greu îndura tot acel haos. Dar însoțitoarea mea avea în mod evident un organism mai puternic.

– Țsta e preferatul meu... și deodată și-a dat seama. Un zâmbet-mușcătură, dinți albi ascuțiți. Vreau să spun, mai exact, că e cel mai absurd dintre toate „apartamentele“.

– Sau, și mai precis, am corectat-o eu, dintre statele lor. Mii de state microscopice, într-un permanent război, la fel de necruțătoare ca...

– Desigur, asta e..., a spus ea, părănd a fi cât se poate de serioasă.

Am traversat camera cu pătuțuri pentru copii (copiii din acele vremuri erau și ei tot proprietate privată). Încă zece ca-

mere, oglinzi strălucitoare, șifoniere sobre, sofale intolerabil de țipătoare, un imens „șemineu“, un pat mare din lemn de mahon. Moderna, frumoasa, transparenta, eterna noastră sticlă apărea doar în acele pătrate fragile și mici ale ferestrelor.

– Și apoi, imaginează-ți! Aici toți iubeau „pur și simplu“, mistuindu-se, suferind... (Din nou au căzut staturile pleoapelor.) Ce consum stupid, nechibzuit de energie umană – nu crezi?

Părea să-mi vorbească de undeva dinăuntrul meu, îmi rostea gândurile. Dar în zâmbetul ei exista acel constant, iritant X. În spatele staturilor, ceva se întâmpla, acolo în interiorul ei – nu știu ce anume – ceva care mă făcea să-mi pierd răbdarea. Voiam să o contrazic, să-i strig (da, să strig), dar eram nevoit să mă declar de acord – era imposibil să nu fiu.

S-a oprit înaintea unei oglinzi. În acel moment i-am văzut doar ochii. M-am gândit: o ființă umană este alcătuită la fel de absurd ca aceste „apartamente“ lipsite de noimă; capetele oamenilor sunt opace, având doar niște ferestre mărunte – ochii. Ca și când ar fi ghicit ce gândeam, s-a întors către mine. „Ei bine, uite ochii mei. Ei?“ (Asta fără să deschidă gura, bineînțeles.)

În fața mea, două ferestre înspăimântător de întunecate, și dincolo de ele o viață atât de străină și de misterioasă. Nu vedeam decât flăcările – un șemineu doar al ei licărind acolo – și niște forme semănând cu...

Asta era normal, firește: m-am văzut pe mine reflectat în ochii ei. Dar ceea ce simțeam nu era firesc și nici nu semăna cu mine (probabil că era efectul opresiv al acelui loc). Chiar mi-era teamă. Mă simțeam prins în capcană, închis în acea peșteră primitivă, prins în vârtejul sălbatic al vieții din vechime.

– Știi ceva, a zis I-330. Du-te puțin în camera alăturată. Vocea ei a venit de acolo, din interior, de dincolo de ferestrele întunecate ale ochilor, acolo unde se vedeau flăcările șemineului ei.

M-am dus în camera de alături și m-am așezat. Dintr-un raft de pe perete, fizionomia cârnă, asimetrică a unui poet antic (Pușkin, cred) îmi zâmbea șters drept în față. De ce stăteam eu așa, acolo, suportând docil acel zâmbet? De ce toate astea? De ce eram acolo – de unde aceste senzații ridicole? Acea femeie iritantă, respingătoare, jocul ei ciudat...

Ușa unui dulap în perete a fost închisă dincolo de perete, un foșnet de mătase. Abia am reușit să mă abțin să intru înăuntru... Nu-mi mai amintesc exact – cred că voiam să îi arunc niște vorbe tăioase.

Dar ea intrase în cameră. Purta o rochie scurtă, veche, de un galben viu, o pălărie neagră, ciorapi negri. Rochia era din mătase ușoară. Puteam vedea ciorapii, foarte lungi, mai sus de genunchi. Și gâtul dezgolit, și umbra dintre...

– Ascultă, e evident că încerci să faci pe originala, dar nu...

– Evident, m-a întrerupt ea, a fi original înseamnă a fi într-un anumit fel diferit de ceilalți. De aceea, a fi original înseamnă a încălca egalitatea. Și ceea ce în limbajul anticilor era numit „a fi banal“ este la noi doar îndeplinirea unei datorii. Deoarece...

– Da, da! Exact, n-am putut să mă abțin. Și nu există nici un motiv ca dumneata să... să...

S-a îndreptat către statueta poetului cârn și, trăgând iarăși jos storurile peste flăcările sălbatice ale ochilor, arzând acolo înăuntru, în spatele ferestrelor ei, a zis un lucru foarte sensibil (de data asta, mi se pare, în întregime serios, probabil ca să mă mai înmoaie).

– Nu ți se pare uimitor că a existat o vreme când oamenii tolerau astfel de personaje? Și nu numai că le tolerau, ci chiar le venerau? Ce spirit de sclavi! Nu crezi?

– Evident... Vreau să spun... (Acel blestemat de „evident“ din nou!)

– Oh, da, înțeleg. Dar, de fapt, acești poeți erau stăpâni mult mai puternici chiar decât capetele încoronate. De ce nu au fost izolați, exterminați? La noi...

– Da, la noi... am început, și deodată ea a izbucnit în râs. Puteam vedea acel râs: curba lui ascuțită și rezonantă, la fel de flexibilă și rezistentă ca un bici.

Îmi amintesc, tremuram tot. Îmi venea să pun mâna pe ea și... Nu-mi mai amintesc ce voiam să fac. Dar trebuia să fac ceva, orice. Cu un gest mecanic mi-am deschis ecusonul aurit și mi-am privit ceasul. Șaptesprezece fără zece.

– Nu crezi că a venit timpul să plecăm? I-am spus asta cât de politicoasă am putut.

– Și dacă te-aș ruga să rămâi aici cu mine?

– Ascultă, știi... îți dai seama ce spui? În zece minute eu trebuie să fiu în auditoriu...

– Și toate numerele trebuie să urmeze cursurile prescrise despre artă și științe, a zis, imitându-mi vocea. Apoi a ridicat storurile, a privit în sus; șemineul arunca flăcări prin feres-trele întunecate. Cunosc un doctor la Biroul Medical, este în-registrat cu mine. Dacă îl rog, o să îți dea un certificat că ai fost bolnav. Ce zici?

Acum am înțeles. În sfârșit, am priceput în ce direcție se îndrepta întregul ei joc.

– Deci asta era! Și știi că eu, ca orice număr cinstit, tre-buie, de fapt să mă duc imediat la Biroul Gardienilor și să...

– „De fapt”? – un zâmbet-mușcătură ascuțit. Sunt teribil de curioasă – o să te duci la Birou sau nu?

– O să rămâi aici? Mi-am pus mâna pe mânerul ușii. Era din alamă, și mi-am auzit vocea – tot de alamă.

– O clipă... Se poate?

S-a apropiat de telefon, a cerut un număr – eram prea su-părat să-mi amintesc care – și a strigat:

– Te aștept la Casa Antică. Da, da, singură...

Am răsucit mânerul rece de alamă.

– Pot să iau aeroul?

– Da, sigur! Bineînțeles. ...

Afară, la soare, la intrare, bătrâna moțăia ca o legumă. Ia-răși m-a uimit faptul că gura ei complet lipită s-a deschis și a vorbit.

– Și ea... a rămas acolo singură?

– Singură.

Gura bătrânei s-a lipit la loc din nou. A clătinat din cap. În mod evident, chiar și mintea ei rătăcită înțelegea întreaga absurditate și pericolul comportamentului acelei femei.

La șaptesprezece fix eram la curs. Și abia atunci mi-am dat seama deodată că am mințit-o pe bătrână: I-330 nu rămă-sese acolo singură. Poate că chestia asta – faptul că am min-țit-o fără să vreau pe bătrână – mă chinuia și mă împiedica să ascult. Da, nu era singură: asta era problema.

După ora douăzeci și unu și jumătate aveam o oră liberă. Puteam chiar atunci să mă duc la Biroul Gardienilor și să le

predau declarația mea. Dar m-am simțit foarte obosit după incidentul acela stupid. Și, de altfel – limita legală în care puteam depune declarația era de două zile. O s-o fac mâine; mai am încă douăzeci și patru de ore.

Însemnarea șapte

SUBIECTE

O geană

Taylor

Măselariță și lăcrămioare

Noapte. Verde, portocaliu, albastru. Instrument regal roșu. Rochie galben-portocalie. Un Buddha de bronz. Dintr-o dată își ridică genele grele de bronz și începe să curgă seva din ele, din Buddha. Și sevă din rochia galbenă, și picături de sevă prelingându-se pe oglindă și pe patul acela mare și paturile de copii, și acum eu însumi, scăldat în sevă – și într-o ciudată, dulce, mortală spaimă...

M-am trezit: lumină ușoară albăstruie, licărul pereților de sticlă, scaune și masă din sticlă. Asta m-a calmat; inima a încetat să îmi mai bată ca un ciocan. Sevă, Buddha... ce prostie!

E clar că sunt bolnav. N-am mai visat niciodată până acum. Se spune că la cei din vechime era ceva absolut obișnuit să aibă vise. Dar, bineînțeles, întreaga lor viață era un îngrozitor carusel – verde, portocaliu, Buddha, sevă. Noi, însă, știm că visele sunt o boală psihică serioasă. Și eu știu că până acum creierul meu a fost un mecanism cronometric precis, strălucitor, fără nici un fir de praf. Dar acum... Da, chiar așa este: simt un fel de corp străin acolo în creierul meu, precum simți cea mai fină geană în ochi. Nu-ți simți corpul, dar un ochi cu o geană în el îl simți în fiecare clipă...

Soneria vioaie de cristal de deasupra capului meu: ora șapte, trezirea. În dreapta și în stânga, prin pereții de sticlă, mă văd pe mine, camera mea, hainele mele, mișcărilor mele – repetate de mii de ori. Asta te înviorează: te simți o parte dintr-o mare, puternică, unică entitate. Și frumusețea precisă a acesteia – nici un gest inutil, nici o curbă, nici o răsucire.

Da, Taylor a fost fără îndoială cel mai mare geniu al anticilor. E adevărat, gândirea lui n-a ajuns destul de departe încât să extindă metoda sa asupra întregii vieți, fiecărui pas, asupra tuturor celor douăzeci și patru de ore ale fiecărei zile. N-a fost capabil să integreze sistemul său de la o oră la douăzeci și patru. Totuși, cum au putut ei să scrie biblioteci întregi de cărți despre un oarecare Kant, și, totodată, abia să-l observe pe Taylor, acest profet care a fost capabil să vadă înaintea sa la zece secole distanță în viitor?

Micul dejun a luat sfârșit. Imnul Statului Unic este cântat la unison. În ritm perfect, câte patru, ne îndreptăm către elevatoare. Zumzetul abia perceptibil al motoarelor, și repede – jos, jos, jos, cu o ușoară strângere de inimă...

Apoi, deodată, îmi revine visul acela stupid – sau vreo funcție implicită a visului. Ah, da, ieri – coborârea cu aeroul. Totuși, toate acelea au luat sfârșit. Punct. Și este bine că am fost atât de decisiv și de tăios cu ea.

În vagonul subteran am gonit către locul unde corpul grațios al Integralului, încă nemișcat, neanimat de puterea focului, strălucea în soare. Închizându-mi ochii, am visat în formule. Încă o dată am calculat în minte viteza inițială necesară pentru a desprinde Integralul de pe suprafața pământului. La fiecare fracțiune de secundă masa Integralului se va schimba (consumul combustibilului de explozie). Ecuația era foarte complexă, cu valoare transcendentală.

Ca printr-un vis – în acea fermă lume a numerelor – cineva s-a așezat alături de mine, m-a înghiontit ușor și a spus „Scuzați-mă“.

Mi-am deschis puțin ochii. La prima vedere (asociere cu Integralul), părea ceva gonind în spațiu: un cap – gonind pentru că pe fiecare latură a sa erau întinse urechile rozalii ca niște aripi. Apoi curbura cefei, umerii încovoiați – curbați dublu – litera S... și prin pereții de sticlă ai lumii mele algebrice, din nou acea geană – ceva neplăcut care trebuia făcut astăzi.

– Ah, nu, nu face nimic. Sigur. I-am zâmbit, înclinându-mă, vecinului. Numărul S-4711 strălucea de pe ecusonul lui. Așadar, de aceea l-am asociat de la început cu litera S: o impresie vizuală, înregistrată în mod conștient de către minte. Ochii

săi au licărit – două sfredele mici și ascuțite, învârtindu-se rapid, sfredelind din ce în ce mai adânc – într-o clipă or să atingă capătul și vor vedea ceea ce nici eu însumi...

Acea tulburătoare geană dintr-o dată a devenit în întregime clară pentru mine. Era unul dintre ei, unul dintre Gardieni, și era cel mai simplu să îi spun lui totul imediat, fără întârziere.

– Știți, am fost la Casa Antică ieri... Vocea mea suna ciudat, oarecum plată, am încercat să-mi curăț gâtul tușind.

– A, asta e excelent. Ne oferă material pentru concluzii foarte instructive.

– Dar, vedeți, n-am fost singur, am însoțit numărul I-330, și...

– I-330? Mă bucur pentru dumneavoastră. O femeie talentată, foarte interesantă. Are mulți admiratori.

Totuși, poate și el? Atunci în timpul plimbării... Și ar putea chiar să fie înregistrat cu ea? Nu, era imposibil, de neconceput să vorbesc cu el despre așa ceva; asta era clar.

– Ah, da, da, da! Desigur, desigur! Am zâmbit din ce în ce mai larg și mai prostesc, și m-am gândit: Zâmbetul ăsta mă face să arăt gol, stupid.

Acele mărunte sfredele au ajuns până în capăt, și apoi, sfredelind iute, s-au retras la loc în ochii lui. Cu un zâmbet cu două tăișuri, S a dat din cap afirmativ către mine și s-a strecurat către ieșire.

M-am ascuns îndărătul ziarului meu – aveam senzația că toată lumea se uita la mine – și am uitat instantaneu despre geană, sfredele, tot. Știrile pe care le-am citit erau atât de tulburătoare încât mi-au alungat orice altceva din minte. Nu era decât un singur rând scurt:

„Potrivit unor surse de încredere, au fost descoperite noi urme ale organizației secrete care are drept scop eliberarea de sub jugul benefic al Statului.“

„Eliberare?“ De necrezut, până la ce nivel persistă în natura omenească instinctele criminale. Am folosit cuvântul „criminal“ în mod deliberat. Libertatea și crima sunt legate la fel de indivizibil ca și... ei bine, ca și mișcarea și viteza unui aerou: atunci când viteza ajunge la zero, nu se mișcă; atunci când libertatea omului ajunge la zero, nu mai comite

crime. Asta e clar. Singurul mijloc să descotorosești omul de crimă este să îl scapi mai întâi de libertatea sa. Și acum, tocmai când ne-am descotorosit de ea (la scară cosmică, secolele sunt, bineînțeles, nu mai mari decât un „abia“), niște blestemați cu jumătate de minte...

Nu, nu pot să înțeleg de ce nu m-am dus la Biroul Gardienilor ieri, imediat. Astăzi, după ora șaisprezece, am să mă duc fără îndoială.

La șaisprezece și zece am ieșit, și la colț am văzut-o imediat pe O, trandafirie de plăcerea întâlnirii. „Uite pe cineva care are o minte simplă, rotundă. Ce noroc: ea o să mă înțeleagă și o să mă susțină...“ De fapt nu, n-aveam nevoie de nici un sprijin, luasem o decizie fermă.

Marșul răsună armonios din trompetele Uzinei Muzicale – același Marș zilnic. Ce plăcere inefabilă în această repetiție zilnică, constanța acestuia, claritatea de oglindă!

M-a luat de mână.

– Hai să ne plimbăm.

Ochii ei rotunzi, albaștri, deschiși larg către mine – feres-tre albastre – și puteam pași înăuntru fără să mă împiedic de nimic; nu era nimic acolo – adică nimic străin, de prisos.

– Nu, nu ne plimbăm astăzi. Eu trebuie... I-am spus unde trebuie să merg. Spre surprinderea mea, cercul trandafiriu al buzelor sale s-a comprimat într-o semilună, cu colțurile în jos, de parcă ar fi gustat ceva acru. Am explodat.

– Voi, numerele-femei, am senzația că sunteți roase în mod incurabil de prejudecăți. Sunteți total incapabile să gândiți abstract. Iartă-mă, dar e o dovadă de stupiditate.

– Te duci la spioni...! Și eu care ți-am adus un parfum de lăcrămioare de la Muzeul Botanic...

– De ce acest „Și eu“? Tipic pentru o femeie. Furios (recunosc) i-am smuls lăcrămioarele. Bine, astea sunt lăcrămioarele dumitale! Ei? Miroase-le – e plăcut, da? Atunci de ce nu poți avea atâta logică? Lăcrămioarele au un miros plăcut. Foarte bine. Dar nu se poate vorbi de mirosul însuși, de conceptul de „miros“ ca fiind bun sau rău. Nu poți, am dreptate? Există mireasma de lăcrămioare și, tot așa, există și duhizarea de măselăriță: amândouă sunt mirosuri. Existau spioni

în statul antic – există spioni și în al nostru... da, spioni. Nu mi-e frică de cuvinte. Dar e evident că acei spioni erau măse-larița, iar ai noștri sunt lăcrămioarele. Da, lăcrămioarele!

Semiluna rozalie tremura. Acum îmi dau seama că a fost doar o părere – dar în acel moment eram sigur că o să izbuc-nească în răs. Și am strigat și mai tare:

– Da, lăcrămioare. Și nu e nimic amuzant în asta, chiar absolut nimic.

Sferele rotunde și netede ale capetelor celorlalte numere care pluteau prin preajmă s-au întors către noi. O m-a luat ușor de braț.

– Ești atât de ciudat astăzi... Ești cumva bolnav?

Visul – galben – Buddha... Am înțeles imediat cât se poate de clar că trebuie să merg la Biroul Medical.

– Ai dreptate, sunt bolnav, am strigat bucuros (o bucurie contradictorie – n-aveam de ce să mă bucur).

– Atunci trebuie să mergi imediat la medic. Trebuie să în-țelegi și dumneata – este o datorie să fii sănătos. Ar fi ridicol din partea mea să încerc să-ți dovedesc asta.

– Dragă O, bineînțeles că ai dreptate. Absolută dreptate!

Nu m-am dus la Biroul Gardienilor. Nu puteam fi ajutat acolo, trebuia să mă duc la Biroul Medical; acolo m-au ținut până la șaptesprezece.

Iar seara (deja nu mai conta – seara Biroul Gardienilor era închis) O a venit la mine. Storiurile n-au fost coborâte. Am rezolvat probleme dintr-o veche culegere de matema-tică: e un lucru foarte relaxant și te ajută să-ți limpezești min-tea. O-90 stătea în fața caietului cu exerciții, cu capul aple-cat spre umărul său stâng, cu limba împingând pe dinăuntru obrazul stâng. Era un gest atât de copilăresc, atât de încântă-tor. Și înăuntrul meu totul era plăcut, calm și simplu...

A plecat. Eram singur. Am respirat adânc de două ori – e un lucru benefic înainte de culcare. Apoi, deodată, un miros neprevăzut și din nou ceva care mă tulbura... Curând l-am găsit: un parfum de lăcrămioare ascuns în patul meu. Ime-diat s-a format un vârtej care a ridicat totul din adânc. Nu, chiar fusese lipsită de tact să îl lase acolo. Foarte bine, nu m-am dus! Dar nu era vina mea că eram bolnav.

Însemnarea opt

SUBIECTE:

Rădăcina irațională

Triunghi

R-13

Cât de mult timp a trecut de atunci, din timpul școlii, când am întâlnit pentru prima dată $\sqrt{-1}$ – o amintire vie, ca și când ar fi tăiată în timp: sala sferică luminată strălucitor, sute de capete rotunde de băieți și Plapa, profesorul nostru de matematică. Îl poreclisem Plapa. Era foarte uzat, se dezintegra, iar când elevul de serviciu îl conecta, difuzoarele porneau întotdeauna cu un „Pla-pla-pla-tș-ș-sh,” și abia apoi începea lecția din acea zi. Într-o zi Plapa ne-a vorbit despre numerele iraționale, și îmi amintesc că am plâns, bătând cu pumnii în masă, și am țipat „Nu vreau $\sqrt{-1}$!! Scoateți-l pe $\sqrt{-1}$ din mine“. Acest număr irațional a crescut în mine ca ceva străin, îndepărtat, cumplit. M-a devorat – era imposibil de conceput, de anihilat, pentru că era dincolo de limitele rațiunii.

Și acum din nou apare $\sqrt{-1}$. Tocmai am aruncat o privire prin notele mele și e clar pentru mine: am tot evitat, m-am tot mințit – totul ca să mă feresc să mai văd $\sqrt{-1}$. E o prostie că aș fi bolnav și toate chestiile astea sunt prostii. M-aș fi putut duce acolo acum o săptămână, sunt convins, m-aș fi dus acolo fără să ezit nici măcar o clipă. Dar acum? De ce?

Și astăzi la fel. Exact la șaisprezece și zece stăteam în fața zidului strălucitor de sticlă.

Deasupra mea, scânteierea aurie, însorită, pură a literelor semnelui de deasupra intrării în Birou. Înăuntru, prin sticlă, am văzut șirul lung de unife albăstrii. Fețe strălucind ca niște candelă într-o biserică antică: veniseră toți să exercite o faptă măreață, să aducă jertfă pe altarul Statului Unic pe cei pe care îi iubeau, pe prietenii lor, pe ei înșiși. Și eu – tânjeam să mă alătur lor, să fiu cu ei. Și nu eram în stare: picioarele îmi erau sudate adânc în dalele de sticlă ale pavajului și stăteam holbându-mă în gol, incapabil să mă mișc din loc.

– Ah, matematicianul nostru! Ce faci, visezi?

Am tresărit. Ochi negri, lăcuiți de zâmbet; buze groase de negroid. Poetul R-13, vechiul meu prieten, și împreună cu el, trandafiria O.

M-am întors supărat către ei. Dacă nu m-ar fi deranjat ei, cred că în sfârșit aș fi reușit să smulg din mine acel $\sqrt{-1}$ cu tot cu carne și aș fi intrat în Birou.

– Nu visez. Sunt în admirație, dacă vrei! am răspuns tăios.

– Sigur, sigur! Tu, bunul meu prieten, n-ar fi trebuit să fii matematician, trebuia să fii poet! Da! Chiar așa, de ce nu te transferi la noi, poeții, ei? Cum ți-ar plăcea asta? Pot aranja imediat, ei, ce zici?

R-13 vorbește cu un torent de stropi care îi ies zburând de pe buzele acelea groase. Fiecare „p“ este o fântână; „po-eți“ – o fântână.

– Am slujit și voi continua să slujesc cunoașterea, m-am încruntat eu. Mie nici nu-mi plac, nici nu-mi displac glumele, iar R-13 are prostul obicei de a glumi.

– Ah, cunoașterea! Cunoașterea asta a ta nu e altceva decât lașitate. Nu mă contrazice, e un adevăr. Tu pur și simplu încerci să închizi infinitatea în spatele unui zid și ești îngrozit să arunci o privire dincolo de acel zid. Da! Încearcă numai să arunci o privire și ai să-ți închizi ochii. Da!

– Zidurile sunt fundația întregii umani... am început eu.

R izbucni în râs ca o fântână. O răsă și ea rotund, trandafiriu. Le-am făcut un semn cu mâna – râdeți cât poștiți, mie nu-mi pasă. Aveam alte lucruri la care să mă gândesc, aveam ceva care trebuia îndepărtat, trebuia să mă lepăd de acel blestemat $\sqrt{-1}$.

– De ce nu veniți până în camera mea? am sugerat eu. Putem rezolva câteva probleme de matematică. Mi-am amintit de acea oră liniștită din seara trecută – poate va fi la fel de liniștită și astăzi.

O i-a aruncat o privire lui R-13, apoi mie: ochii ei erau limpezi și rotunzi. Obrajii ei au căpătat o clipă, vag, nuanța aceea delicată, emoționantă a cupoanelor noastre.

– Dar astăzi eu... Astăzi sunt repartizată cu el, și dădu din cap către R, iar el seara e ocupat. Așa că...

Buzele lăcuite și umede ale lui R au mormăit cu bonomie:

– Ah, o jumătate de oră o să ne fie de ajuns. Nu-i așa, O? Nu-mi pasă mie de problemele voastre, hai să mergem mai bine pe la mine puțin.

Mi-era teamă să rămân singur cu mine însumi sau, mai bine zis, cu acea nouă și străină ființă care printr-o coincidență ciudată îmi purta numărul – D-503. Și m-am dus cu ei la R. E adevărat, el nu e precis, nu are ritm, are un fel de logică sucită, ironică; totuși, suntem prieteni. Acum trei ani am ales-o împreună pe încântătoarea, trandafiria O. Lucrul acesta ne-a legat și mai strâns decât anii pe care i-am petrecut împreună în școală.

Apoi, sus, în camera lui R. Totul părea să fie exact ca și la mine: masa, scaunele de sticlă, dulapul, patul. Dar în momentul când a intrat R a mutat un scaun, apoi un altul, și toate planurile s-au schimbat, totul a depășit proporțiile stabilite, a devenit ne-euclidian. R a rămas la fel ca întotdeauna. În materie de Taylor și de matematică, el fusese întotdeauna cel mai slab din clasă.

Ne-am amintit de vechiul Plapa, micile bilețele de mulțumire pe care noi, băieții, le lipeam peste tot pe picioarele lui de sticlă (eram foarte atașați de el). Ne-am adus aminte de profesorul nostru de legislație.¹

Înstructorul acesta avea o voce extraordinar de puternică; era parcă o izbucnire violentă de vânt care sufla din difuzoare, iar noi, copiii, țipam textele repetând ce zicea el într-un cor asurzitor. Ne-am mai adus aminte și cum indisciplinatul R-13 a îndesat o dată pâlnia difuzorului său cu hârtie mestecată și fiecare text proiecta o rafală de ghemotoace de hârtie. R a fost pedepsit, bineînțeles; ceea ce făcuse era rău, fără îndoială, dar acum râdeam cu mare însuflețire – întregul nostru triumfi – și trebuie să mărturisesc că și eu râdeam.

– Dacă ar fi fost viu, cum erau profesorii din vechime, ei? N-ar fi fost ceva... – un nou jet de cuvinte de pe buzele lui groase.

Lumina soarelui – prin tavan, prin pereți, soare – de deasupra, din laturi, reflectată de dedesubt. O stătea în brațele

¹ Evident, materia acesteia nu era „Legea religioasă” sau „Legea dumnezeiască”, așa cum o numeau anticii, ci legea Statului Unic.

lui R și mici picături de lumină solară străluceau în ochii ei albaștri. M-am simțit încălzit, oarecum revigorat. $\sqrt{-1}$ se stinsese, nu mă mai tulbura...

– Și ce-ți mai face Integralul? În curând o să pornim să educăm locuitorii altor planete, ha? Mai bine îi dați bătaie sau noi, poeții, o să scoatem atâtea materiale încât nici măcar Integralul vostru n-o să poată să le ridice. În fiecare zi de la opt la unsprezece... R a dat din cap, s-a scărpinat la ceafă. Ceafa lui seamănă cu o mică valiză pătrată, atașată din spate (îmi amintește acea pictură antică numită *În trăsură*).

– Și tu scrii despre Integral? M-am interesat eu. Despre ce scrii astăzi, de exemplu?

– Astăzi despre nimic. Am fost ocupat cu altceva... Vorbele lui și-au azvârlit stropii drept în mine.

– Ce altceva?

R făcu o grimasă.

– Ce, ce! Ei bine, dacă vrei tu, o sentință a tribunalului. Am versificat o sentință. Un idiot, poet de-al nostru și el... Timp de patru ani a stat lângă mine și totul părea să fie în regulă. Apoi, deodată, l-a apucat! „Eu sunt un geniu, a zis, un geniu care e deasupra legii.“ Și a mâzgălit o prostie de genul ăsta Ei! Mai bine să nu vorbim despre asta...

Buzele groase au început să atârne, lacul i s-a șters din ochi. R-13 a sărit în sus, s-a răsucit și a început să se holbeze într-un punct de pe zid. M-am uitat la valijoara lui închisă ermetic gândindu-mă: ce-o fi răsucind el acolo, în valijoara aceea micuță a lui?

Un moment de tăcere incomodă, asimetrică. Îmi era neclar care era, de fapt, care era necazul, dar ceva nu era în regulă.

– Din fericire, epocile acelea antediluviene ale tuturor acelor Shakespeare și Dostoievski, sau cum naiba îi mai chema, s-au dus, am zis eu în mod deliberat cu glas tare. R și-a întors chipul către mine. Cuvintele încă îi mai țâșneau din gură, dar mi s-a părut că acea strălucire veselă din ochi îi dispăruse.

– Da, dragul meu matematician, din fericire, din fericire, din fericire! Noi suntem cele mai fericite medii aritmetice. Așa cum ziceți voi, matematicienii – integrare de la zero la infinit, de la un cretin la Shakespeare... da!

Nu știi de ce – mi s-a părut complet irelevant – dar mi-am amintit-o pe cealaltă, tonul ei, un fir subțire de tot părea să se extindă de la ea la R. (Ce era?) Din nou acel $\sqrt{-1}$ a început să mă tulbure. Mi-am deschis ecusonul – era șaptesprezece fără douăzeci și cinci. Le mai rămâneau patruzeci de minute pentru couponul lor roz.

– Bine, eu trebuie să plec. Am sărutat-o pe O, i-am strâns mâna lui R și am ieșit către elevator.

În stradă, după ce am traversat pe partea cealaltă, am aruncat o privire înapoi: clădirea, acest colos de sticlă, luminos, străbătut de soare, din loc în loc își etala pătratele storurilor coborâte – pătrate de fericire ritmică, taylorizată. La al șaptelea etaj am văzut pătratul lui R-13; deja lăsase storurile.

Drăguța de O... Dragul de R... Și în el exista, de asemenea (nu știi de ce „de asemenea“, dar las mâna să scrie în voie) – și în el exista, de asemenea, ceva care nu-mi era drag întru totul. Și, totuși, el, eu și O – noi suntem un triunghi, poate nu chiar echilateral, însă tot un triunghi. Ca să o spun în limbajul înaintașilor (cititorii mei planetari, poate că acest limbaj vă e mai pe înțeles), noi suntem o familie. Și este așa de bine ca, uneori, chiar dacă numai pentru scurt timp, să te relaxezi, să te odihnești, să te închizi într-un simplu și puternic triunghi lăsând pe dinafară totul...

Însemnarea nouă

SUBIECTE:

Liturghie

Iambii și troheii

O mână din fontă

O zi luminoasă, solemnă. În astfel de zile îți uiți slăbiciunile, impreciziile, indispozițiile, și totul e cristalin, imuabil, etern – ca și sticla noastră.

Piața Cubului. Șaizeci și șase de cercuri concentrice de tribune. Șaizeci și șase de rânduri de chipuri tăcute și luminoase, ochi reflectând strălucirea soarelui sau, poate, strălucirea Sta-

tului Unic. Flori roșii sângerii – buzele femeilor. Ghirlande fragede de chipuri copilărești în rândurile din față, aproape de centrul acțiunii. O liniște austeră, profundă, gotică.

Potrivit descrierilor care s-au păstrat până la noi, ceva similar se întâmpla la antici în timpul „slujbelor religioase“. Dar ei proslăveau propriul lor Dumnezeu necunoscut, irațional; noi îl servim pe cel rațional și bine cunoscut al nostru. Dumnezeul lor nu le oferea nimic altceva decât o eternă, chinuitoare căutare; Dumnezeul lor n-a fost în stare să se gândească la ceva mai înțelept decât să se ofere pe sine ca sacrificiu dintr-un motiv incomprehensibil. Noi, pe de altă parte, oferim jertfă Dumnezeului nostru, Statului Unic – o jertfă calmă, rațională, inteligentă. Da, aceasta era liturghia noastră solemnă închinată Statului Unic, o comemorare a unor vremuri de teribile încercări, a Războiului de Două Sute de Ani, o grandioasă sărbătoare a victoriei tuturor asupra unuia, a sumei asupra individului.

Acela. Stătea pe treptele Cubului inundat de soare. Un chip alb – nu, nici măcar alb, deja lipsit de culoare: un chip de sticlă, buze de sticlă. Și doar ochii – negri, lacomi, niște găuri nesățioase. Și lumea înfiorătoare de care nu-l despărțeau decât câteva minute. Ecusonul auriu cu numărul său deja îi fusese scos. Brațele sale fuseseră legate cu o panglică purpurie – un vechi obicei. (Este evident că data din cele mai vechi timpuri, înainte ca astfel de lucruri să fie făcute în numele Statului Unic; în acele zile, condamnații simțeau, bineînțeles, că aveau dreptul să se opună, așa că mâinile lor erau de obicei legate cu lanțuri.)

Și sus de tot, deasupra Cubului, în apropierea Mașinii – silueta imobilă, ca din metal turnat, a Lui, a celui pe care îl numim Binefăcătorul. Figura sa nu poate fi văzută în detaliu de aici, de jos, tot ce se putea vedea era că avea trăsături maiestuoase, pătrate, aspre. Dar mâinile... Uneori se întâmplă în fotografii ca mâinile, plasate în prim-plan, prea aproape de aparatul de fotografiat, să iasă imense; îți iau ochii și acoperă restul. Așa, cu aceste mâini grele încă odihnindu-se calm pe genunchi. Și era clar – erau de piatră, iar genunchii abia reușeau să le suporte greutatea.

Apoi, deodată una dintre acele uriașe mâini s-a ridicat încet – o mișcare lentă, de fontă. Și din tribune, supunându-se

mâinii ridicate, un număr s-a apropiat de Cub. Era unul dintre Poezii Statului, a cărui fericită sarcină era de a încununa sărbătoarea cu versurile sale. Divini, iambii de aramă au tunat peste tribune – despre nebunul cu ochii de sticlă, care stătea acolo, pe trepte, așteptând rezultatul logic al delirurilor sale.

Un foc arzător. În bătaia iambilor clădirile s-au clătinat, au țâșnit în sus în jeturi de aur lichid, s-au prăbușit. Copacii verzi s-au veștejit, s-au chircit, li s-a scurs seva – n-a mai rămas nimic din ei decât crucile negre ale scheletelor. Dar acum Prometeu (adică noi) a apărut.

„El a înhămat focul la mașină, în oțel,
Și haosul l-a strunit în lanțurile Legii.“

Și totul era nou, totul era oțel – un soare de oțel, copaci din oțel, oameni de oțel. Dar, deodată, un nebun „a slobozit focul“ și totul piere din nou.

Din nefericire, am o memorie slabă pentru versuri, dar îmi amintesc un lucru: ar fi fost imposibil să alegi niște imagini mai frumoase, mai instructive.

Din nou gestul acela lent, greu, și un al doilea poet a apărut pe treptele Cubului. Chiar m-am ridicat puțin de pe scaun: nu se poate! Nu, acelea erau buzele lui groase, era el... De ce nu-mi spusese dinainte că va avea această înaltă... Buzele îi tremurau, erau cenușii. Am înțeles: să fii în fața Binefăcătorului, înaintea întregii oștiri a Gardienilor... Totuși – să fii atât de emoționat...

Trohei iuți, ascuțiți – ca niște lovituri de topor. Despre o crimă atroce, despre versurile profanatoare care îndrăzneau să-l numească pe Binefăcător ... nu, mâna mea refuză să repete.

R-13 s-a scufundat în scaunul său, palid, fără să privească la nimeni (nu m-aș fi așteptat din partea lui să fie atât de timid). Pentru cea mai infimă fracțiune de secundă am zărit fața cuiva – un chip întunecat, tăios, un triumghi ascuțit – ca o viziune pe lângă el, apoi dispărând deodată. Ochii mei, mii de ochi, s-au întors către Mașină. Al treilea gest de fontă al mâinii aceleia neomenești. Și criminalul, clătinându-se sub bătaia unui vânt invizibil, a urcat încet o treaptă, apoi

alta, și acum – ultima treaptă din viața lui, iar acum este pe ultimul său pat, cu fața către cer, capul dat pe spate.

Binefăcătorul, greu, de piatră, ca și destinul, a ocolit Mașina, și-a pus mâna Sa uriașă pe mâner... Nici un sunet, nici o răsuflare – toți ochii erau ațintiți asupra acelei mâini. Ce izbucnire învăpăiată de exaltare trebuie să simtă cineva atunci când este instrumentul, rezultatul a o sută de mii de voințe! Ce destin magnific!

O secundă infinită. Mâna s-a lăsat în jos, alimentând cu curent Mașina. O scânteie orbitoare a tăișului ascuțit al razei, ascuțit ca un tremur; trosnind încet tuburile Mașinii. Trupul întins a fost cuprins de pâclă strălucitoare, ușoară – se topea, se topea înaintea ochilor noștri, dizolvându-se cu o viteză îngrozitoare. Apoi nimic – doar o mică baltă de apă pură din punct de vedere chimic, care cu doar câteva clipe mai înainte pulsase roșie, sălbatică în inimă...

Toate acestea erau lucruri elementare și cunoscute tuturor: da, disocierea materiei; da, dezintegrarea atomilor corpului omenesc. Și, totuși, de fiecare dată era un miracol – o mărturie a puterii supraomenești a Binefăcătorului.

Deasupra noastră, în fața Lui, chipurile îmbujorate a zece numere-femei, cu buzele întredeschise de emoție, cu flori legănându-se în vânt.¹

Potrivit unui vechi obicei, zece femei împodobeau cu ghirlande de flori unifa Binefăcătorului încă umedă din cauza stropilor. Cu pasul maiestuos al unui înalt preot, El a coborât încet și a trecut încet printre rânduri. Și în cortegiul Lui, delicatele ramuri albe ale brațelor de femei ridicate sus, iar apoi o furtună dintr-un milion de glasuri care strigau la unison. Uralele în onoarea oștirii Gardienilor, prezență invizibilă undeva aici, printre rândurile noastre. Cine știe, poate chiar pe acești Gardieni i-a anticipat imaginația omului antic atunci când a creat înfricoșătorii și blânzii „arhangheli“ pe care îi primea fiecare om la naștere.

¹ De la Muzeul Botanic, bineînțeles. Eu, personal, nu văd nimic frumos în flori sau în orice altceva aparținând lumii primitive exilate în afara Zidului Verde. Doar ceea ce este rațional și util este frumos: mașinile, încălțăminte, formulele, hrana etc.

Da, era ceva din vechile rituri religioase, ceva purificator ca o furtună, în acea ceremonie solemnă. Voi, cei care veți citi toate acestea – ați cunoscut astfel de momente? Dacă nu, îmi pare rău pentru voi...

Însemnarea zece

SUBIECTE:

O scrisoare

O membrană

Păroasa mea persoană

Ziua de ieri a fost pentru mine ca o hârtie prin care își filtrează chimiștii soluțiile: toate particulele în suspensie, tot ce este de prisos rămâne pe această hârtie. Și în această dimineață am coborât proaspăt distilat, transparent.

Jos, în vestibul, controloarea stătea la masa ei, privindu-și ceasul și notând numerele celor care intrau. Numele ei este U... dar ar fi mai bine să nu-i menționez și numărul, poate cumva o să spun ceva urât despre ea. Deși, în esență, e o femeie destul de respectabilă, între două vârste. Singurul lucru care nu-mi place la ea este faptul că obrajii îi sunt lăsați ca branhiile de pește (dar de ce ar trebui să mă deranjeze chestia asta?).

După un scârțâit de peniță m-am văzut notat pe pagină – D-503 și, alături de mine, o pată de cerneală.

Tocmai mă pregăteam să-i atrag atenția, când ea își ridică fruntea și îmi adresează un zâmbet de cerneală.

– Ai o scrisoare. Da. O să o primești, dragul meu, da, da, o s-o primești.

Știu că scrisoarea, pe care ea o citise, mai trebuia să treacă și de Biroul Gardienilor (cred că nu mai e nevoie să vă explic această procedură normală), așa că va ajunge la mine nu mai târziu de ora doisprezece. Dar am fost deranjat de acel mic zâmbet; picătura de cerneală a întunecat soluția mea transparentă. Atât de mult, încât mai târziu, în hala de construcție a Integralului, n-am putut să mă concentrez și chiar am greșit un calcul, lucru care nu mi s-a mai întâmplat niciodată.

La douăsprezece, din nou branhiile roz-maronii și, în cele din urmă, scrisoarea a ajuns în mâinile mele. Nu știu de ce n-am citit-o imediat, ci doar am strecurat-o în buzunar și m-am grăbit spre camera mea. Am deschis-o, am gonit prin ea și m-am așezat... Este o notificare oficială că numărul I-330 s-a înregistrat cu mine și că eu urma să fiu în camera ei astăzi la ora douăzeci și unu. Adresa era dată dedesubt.

Nu! După tot ce se întâmplase, după ce i-am arătat atât de tranșant ceea ce simt față de ea! În plus, nici măcar nu știa dacă m-am dus sau nu la Biroul Gardienilor. La urma urmei n-avea de unde să știe că fusesem bolnav – mă rog, că în general n-am putut... Și în ciuda tuturor lucrurilor acestora...

În cap parcă mi se învârtea cu zumzet un dinam. Buddha, mătase galbenă, lăcrămioare, semiluna trandafirie... Ah, da, și asta: O urma să mă viziteze astăzi. Era cazul să îi arăt notificarea cu privire la I-330? N-aveam idee. Nu m-ar fi crezut (și cum ar fi putut să o facă?) că n-am nimic de a face cu chestia asta, că eram complet... Și eram convins – ar fi o conversație dificilă, fără noimă, absolut illogică... Nu, numai asta nu. Am să las totul să se rezolve automat: pur și simplu am să-i trimit și ei o copie a notificării.

Mi-am băgat grăbit hârtia în buzunar – și deodată mi-am văzut acea mână îngrozitoare, de maimuță. Îmi amintesc cum I-330 mi-a luat atunci mâna, în timpul plimbării, și s-a uitat la ea. Oare ea chiar...

Și apoi s-a făcut ora douăzeci și unu fără un sfert. O noapte albă. Totul părea făcut din sticlă verzuie. Dar o sticlă foarte diferită de a noastră – fragilă, ireală, o cochilie subțire din sticlă; și sub ea ceva se învârte, gonind, zumzând... Și n-aș fi fost uimit dacă aș fi văzut cupolele auditoriilor înălțându-se în rotocoale lente, rotunde de fum, și dacă bătrâna lună ar fi trimis un zâmbet de cerneală – ca femeia de azi-dimineață, și dacă toate storurile s-ar lăsa deodată în toate casele, și îndărătul lor...

O senzație ciudată: coastele parcă îmi deveniseră niște gratii de fier, strângându-mi, chiar strângându-mi inima – nu mai era destul spațiu pentru ea. Am stat în fața ușii de sticlă cu cifre aurite: I-330. Stătea cu spatele la mine, la masă, scriind ceva. Am intrat.

– Poftim... I-am întins cuponul roz. Am fost notificat astăzi, așa că am venit.

– Cât de prompt ești! Un moment, se poate? Așează-te, o să termin imediat.

Și-a îndreptat din nou ochii spre scrisoare – și ce se petrecea oare acolo, înăuntrul ei, în spatele acelor storiuri lăsate? Ce-o să spună? Ce urma să fac eu în minutul următor? Cum puteam să aflui, cum să calculez, când ea, cu totul, era de acolo, din sălbaticul, anticul tărâm al viselor?

Am privit-o în tăcere. Coastele mele erau gratii de fier, nu puteam să respir... Când a vorbit, chipul ei era ca o roată iute, scânteietoare – nu-i puteai vedea fiecare spiță. Dar acum roata era lipsită de mișcare. Și am văzut o combinație ciudată: sprâncenele întunecate ridicate în sus către tâmpile – un triumphi ironic, ascuțit. Și totuși mai era unul, îndreptat în sus – cele două linii adânci de la colțurile gurii către nas. Și aceste două triumphiuri se contraziceau întrucâtva unul pe celălalt, tipăreau pe toată fața ei un neplăcut și iritant X, ca o cruce oblică. O față marcată cu o cruce.

Roata a început să se învârtă, iar spițele să se contopească...

– Deci n-ai mai fost la Biroul Gardienilor?

– N-am mai... nu m-am putut duce... am fost bolnav.

– Bineînțeles. Așa mi-am închipuit. Ceva trebuia să te fi împiedicat. (Dinți ascuțiți, zâmbet.) Dar acum ești în întregime la mâna mea. Cred că îți amintești: „Fiecare număr care în timp de 48 de ore nu a raportat la Biroul Gardienilor este considerat...”

Inima mi-a bătut atât de tare, încât gratiile acelea de fier s-au îndoit. Prins că greșisem, în mod stupid, ca un puști. Și, la fel de prosteste, am tăcut în continuare. Și simțeam că sunt prins în capcană, că nu pot mișca nici o mână sau un picior.

Ea s-a ridicat și s-a întins leneș. Apoi a apăsat un buton și storiurile s-au lăsat, trosnind ușor. Eram izolat de lume, singur cu ea.

I-330 era undeva în spatele meu, în apropierea dulapului. Unifa ei a foșnit, a căzut. Eu ascultam, cu toată ființa – ascultam. Și mi-am amintit... nu, m-a străfulgerat într-o su-time de secundă.

Am avut ocazia recent să calculez curba unui nou tip de membrană stradală (acele membrane, camuflate cu grație, erau instalate pe fiecare stradă, înregistrând toate conversațiile pentru Biroul Gardienilor). Și mi-am amintit acea peliculă trandafirie, concavă, vibrantă, acea stranie creatură constând dintr-un singur organ – o ureche. În acel moment eram o astfel de membrană.

Un clinchet al închizătorii de la guler, la piept, mai jos. Mătasea foșnește pe umeri, genunchi, cade pe podea. Am auzit, mai clar decât puteam vedea, un picior pășind din mormanul albastru-cenușiu de mătase, apoi pe celălalt. ...

Membrana aceea întinsă la maxim tremura și înregistra tăcerea. Nu: loviturile ascuțite ale unui ciocan în gratiile de fier, cu pauze interminabile. Și am auzit-o – am văzut-o în spatele meu, gândindu-se o secundă.

Și acum – ușile dulapului, clinchetul deschiderii unui sertar – și, din nou mătase, mătase...

– Sunt gata.

M-am întors. Era îmbrăcată într-o rochie ușoară, model antic, de un galben-șofran. Lucrul acesta era de o mie de ori mai crud decât dacă n-ar fi purtat nimic. Două sfârcuri ascuțite prin pelicula de mătase, strălucind trandafiriu – doi tăciuni aprinși prin cenușă. Doi genunchi delicat rotunjiți...

S-a așezat într-un fotoliu scund. Pe masa dreptunghiulară din fața ei, o sticlă conținând otrăvitor de verde, două păhărele minuscule cu picior. La colțul buzelor o dâră de fum – aceea veche substanță pentru fumat a celor din vechime în cel mai fin tub de hârtie (am uitat cum se chema).

Membrana încă mai tremura. Ciocanul lovea înăuntrul meu în gratiile incandescente de fier. Auzeam cu claritate fiecare lovitură și... și, deodată, m-am întrebat: dacă putea și ea să le audă?

Dar ea pufăia liniștită, privindu-mă calm și scuturând neglijent scrumul pe cușonul meu roz.

Am întrebat, străduindu-mă ca vocea să-mi sune cât mai liniștită:

– Ascultă, dacă așa stau lucrurile, de ce te-ai mai înregistrat cu mine? Și de ce m-ai obligat să vin aici?

Ea parcă nici n-a auzit. Și-a turnat lichid din sticlă în pahar, l-a sorbit.

– Delicios lichior. Vrei și tu?

Abia atunci am înțeles: alcool. Scena de ieri m-a izbit ca o lovitură de fulger: mâna de piatră a Binefăcătorului, raza orbitoare. Iar acolo, pe Cub, sus – corpul acela întins, cu capul pe spate. Am tresărit.

– Ascultă, am zis. Știi că toți cei care se otrăvesc cu nicotină și în special cu alcool sunt distruși fără milă de către Statul Unic...

Sprâncenele întunecate s-au ridicat sus către tâmpile, un triumghi ironic, ascuțit.

– A distruge rapid câțiva este mai bine decât a da celor mulți mai multe ocazii de a se distruge singuri? Și apoi degenerare și așa mai departe. Așa este – până la indecență.

– Da... până la indecență.

– Și dacă adunătura asta de adevăruri goale, chelboase ar fi lăsată să umble pe străzi... Nu, imaginați-vă numai... Ei bine, să-l luăm pe cel mai constant admirator al meu – ah, dar deja îl cunoașteți – ...imaginați-vă că și-a lepădat întreaga falsitate a hainelor și că stă printre oameni cu adevărata lui înfățișare... Ah!

Râdea. Dar puteam să-i văd clar triumghiul acela trist – cele două linii adânci de la colțurile gurii până la nas. Și, din nu știu ce motiv, acele linii mi-au destăinuit: acea siluetă dublu-arcuită, gârbovită, cu aripile acelea în loc de urechi... a îmbrățișat-o pe ea – așa cum era ea acum... El...

Dar încerc să redau senzațiile – senzațiile anormale – pe care le-am avut în acel moment. Acum, când scriu toate acestea, sunt perfect conștient că totul este așa cum ar trebui să fie. Ca orice număr de bună credință, are și el un drept egal la bucurie și ar fi injust... Ah, ei bine, dar asta e ceva.

I-330 a râs foarte ciudat și îndelung. Apoi m-a privit mai intens – a privit parcă în interiorul meu.

– Dar lucrul cel mai important este că mă simt complet destinsă cu tine. Ești atât de drăguț – o, sunt convinsă de asta – n-ai să te duci niciodată la Birou ca să raportezi că am băut lichior, că am fumat. O să fii bolnav, sau o să fii ocupat, sau

mai știu eu ce. Și sunt chiar și mai sigură că într-o clipă o să bei această minunată otravă împreună cu mine...

Tonul acela insolent, ironic. Acum chiar simțeam că o urăsc din nou. Dar de ce acel „din nou”? Am urât-o tot timpul. A dat peste cap tot paharul cu otrava aceea verde, s-a ridicat și, răspândind strălucirea aceea trandafirie prin transparența galbenului-șofran, a făcut câțiva pași... și s-a oprit în spatele scaunului meu.

Deodată un braț mi-a înlănțuit gâtul, ea și-a lipit buzele de ale mele – nu, era ceva mai adânc, mai înfricoșător. Jur, am fost complet luat prin surprindere și poate că acesta a fost singurul motiv pentru care... La urma urmei nu puteam – acum înțeleg foarte clar acest lucru – n-aveam cum să-mi doresc ceea ce s-a întâmplat după aceea.

Buze insuportabil de dulci (bănuiesc că era gustul „lichiorului”) – și o înghițitură de otravă a fost turnată în interiorul meu – apoi mai mult, și mai mult... M-am desprins de pământ și, ca o planetă separată, rotindu-mă nebunește, m-am avântat în jos, în jos pe o orbită necunoscută, necalculată...

Ceea ce a urmat poate fi descris doar cu aproximație, doar prin analogii mai mult sau mai puțin reușite.

Nu mi s-a mai întâmplat niciodată înainte, dar asta e ceea ce s-a petrecut: noi toți, cei de pe pământ, mergem tot timpul pe deasupra unei mări purpurii de flăcări, ascunsă acolo, dedesubt, în adâncul pământului. Nu ne gândim niciodată la lucrul acesta. Dar dacă crusta subțire de sub picioarele noastre s-ar transforma în gheață și deodată am putea să vedem...

Eu am devenit sticlă. Am văzut – în interiorul meu.

Erau doi eu. Cel vechi, D-503, numărul D-503, și celălalt... Înainte abia își arătase etichetele lui păroase din cochilie; acum a ieșit la iveală cu totul, cochilia s-a crăpat; doar o clipă și s-ar sparge în bucăți și... Și apoi... ce?

Cu toată puterea, ca și cum m-aș fi agățat de un pai, mi-am înțepenit mâinile pe brațele fotoliului și am întrebat – să mă aud pe mine, celălalt eu, vechiul eu:

– De unde... de unde ai luat această... această otravă?

– Aaa, asta! Un medic, unul dintre...

– Unul dintre...? Unul dintre...?

Și, deodată celălalt a sărit afară și a țipat:

– N-am să permit! Vreau să nu existe altcineva în afară de mine. O să ucid pe oricine care... Pentru că eu... Pentru că pe tine... Eu...

L-am văzut – a înșfăcat-o cu labela lui păroasă, a rupt mă-tasea și și-a înfipt dinții în... Îmi amintesc exact dinții lui...

Nu știu cum, dar I-330 a reușit să se smulgă din strânsoare. Și acum – cu ochii ascunși în spatele blestematelor de storuri – se sprijinea cu spatele de dulapul în perete și mă asculta.

Îmi aduc aminte – eram pe podea, îmbrățișându-i picioarele, sărutându-i genunchii, implorând-o:

– Acum, chiar în clipa asta, chiar acum...

Dinți ascuțiți, triumphi ascuțiți, ironic al sprâncenelor. S-a aplecat și în tăcere mi-a desprins ecusonul.

– Da! Da, draga mea, draga mea.

Am început grăbit să-mi arunc unifa, dar I-330, la fel de tăcută, mi-a arătat ceasul de la ecuson. Mai erau cinci minute până la douăzeci și două și jumătate.

Mi s-a făcut frig deodată. Știam ce însemna să fii văzut pe stradă după ora douăzeci și două și jumătate. Nebunia mi s-a împrăștiat de parcă ar fi fost spulberată. Eram eu însumi. Și un lucru îmi era clar: o urăsc, o urăsc, o urăsc!

Fără să îmi iau rămas bun, fără să arunc o privire înapoi, m-am repezit afară din cameră, mi-am prins din fugă ecusonul, am coborât pe scări (de frică să nu mă întâlnesc cu cineva în elevator), am năvălit pe strada pustie.

Toate erau la locul lor – atât de simplu, obișnuit, normal: casele de sticlă strălucind de lumini, cerul palid de sticlă, noaptea verzuie, nemișcată. Dar, sub această sticlă tăcută și rece, ceva violent, roșu-sângerieu, păros, gonea fără zgomot. Și eu goneam, fără răsuflare, ca să nu întârzii.

Deodată am simțit că ecusonul prins în grabă s-a desprins și a căzut, cu un clinchet, pe pavajul de sticlă. M-am aplecat să îl ridic și în clipa aceea de tăcere am auzit în urma mea un zgomot de pași. Am întors capul – ceva micuț, aplecat, furișat după colț, sau cel puțin așa mi s-a părut atunci.

Am pornit din nou în goană, cu aerul șuierându-mi pe la urechi. La intrare m-am oprit: ceasul arăta un minut după

ora douăzeci și două și jumătate. Am ascultat – nu era nici-
meni din urma mea. Era evident că fusese doar rodul absurd
al imaginației, efectul otrăvii.

A fost o noapte de chin. Patul meu se ridica și se scu-
funda, ca să se ridice din nou sub mine, plutind pe valurile
unei sinusoide. Încercam să mă conving pe mine: noaptea
numerele trebuie să doarmă; este datoria lor, așa cum este de
datoria lor să muncească pe timpul zilei. Să nu dormi noap-
tea este o crimă din punct de vedere legal. Și totuși, nu pu-
team, nu puteam și pace.

Mă sfârșesc. Sunt incapabil să îmi îndeplinesc îndatori-
rile față de Statul Unic... Eu...

Însemnarea unsprezece

SUBIECTE:

Nu, nu pot, pur și simplu scriu, fără nici un plan

Seară. O ceață subțire. Cerul e ascuns de un văl auriu-lăptos
și nu se poate vedea ce e deasupra, dincolo de el. Cei din ve-
chime știau că Dumnezeu lor, cel mare, sceptic și plictisit – era
acolo. Noi știm că acolo nu e nimic altceva decât un nimic al-
bastru-cristalin, gol, indecent. Dar acum nu mai știu ce e
acolo: am învățat prea mult. Cunoașterea, când este absolut
sigură de infailibilitatea ei, înseamnă credință. Am avut o
credință fermă în mine însumi; am crezut că știu tot ce există
înăuntrul meu. Și acum...

Stau în fața unei oglinzi. Și pentru prima dată în viața
mea – da, pentru prima dată – mă văd clar, acut, concis. Mă
văd cu uimire ca pe un oarecare „el“. Țasta sunt eu – el: sprân-
cene negre, tăiate în linie dreaptă și între ele, ca o cicatrice, o
cută verticală (nu știu dacă fusese acolo și mai înainte). Ochi
cenușii ca oțelul, înconjurați de umbra unei nopți nedormite.
Și acolo, dincolo de oțelul acela... se pare că n-am știut nicio-
dată ce era acolo. Și de „acolo“ (acest „acolo“ este în același
timp aici și infinit de departe), de „acolo“ mă uit la mine – la
el – și știu: el, cu sprâncenele lui drepte, este un străin, străin

de mine, cineva pe care îl întâlnesc pentru prima dată în viața mea. Și eu, eu cel real, nu sunt el.

Nu. Punct. Toate acestea sunt niște prostii, toate aceste senzații absurde nu sunt altceva decât delir, rezultatul otrăvirii de ieri... Otrăvire cu ce? Cu o înghițitură de venin verde, sau cu ea? Nu contează. Scriu toate acestea ca să arăt cum ciudata rațiune omenească, atât de tăioasă și de precisă, poate fi atât de mult tulburată și aruncată în neant. Rațiune care a reușit să facă chiar infinitatea, cea de care se temeau înaintașii atât de mult, să o facă acceptabilă prin intermediul...

Anunțătorul țcăni: este R-13. Să vină; de fapt, chiar mă bucur. Este prea dificil pentru mine să fiu singur acum.

Douăzeci de minute mai târziu.

Pe suprafața plană de hârtie, în lumea bidimensională, aceste rânduri sunt unul lângă celălalt. Dar într-o lume diferită... Îmi pierd noțiunea cifrelor: douăzeci de minute ar putea fi două sute sau două sute de mii. Și mi se pare atât de ciudat să scriu cu cuvinte calme, măsurate, alese cu grijă ceea ce tocmai s-a întâmplat între mine și R. E ca și cum aş sta într-un fotoliu lângă propriul meu pat, cu picioarele încrucișate, urmărind curios cum eu însumi scriu în pat.

Atunci când R-13 a intrat, eram perfect calm și normal. Am vorbit cu admirație sinceră despre felul splendid în care a reușit să versifice acea sentință, și i-am spus că troheii lui au fost instrumentul cel mai eficient dintre toate în sfârșirea și distrugerea aceluia nebun.

– Ba chiar aş spune – dacă mi s-ar cere să trasez o schiță a Mașinii Binefăcătorului, aş găsi o modalitate, un fel de a încorpora versurile tale în schița de funcționare, am conchis eu.

Dar deodată am observat că ochii lui R și-au pierdut brusc strălucirea și buzele i-au devenit cenușii.

– Ce e?

– Ce-i, ce-i! Ah... Ah, pur și simplu m-am săturat de asta. Toată lumea în jurul meu nu vorbește de nimic altceva decât de sentință. Nu mai vreau să aud despre asta. Pur și simplu nu mai vreau!

S-a încruntat și s-a scărpinat la ceafă – acea mică valijoară a lui cu conținutul ei ciudat pe care eu nu-l înțelegeam. O pa-uză. Apoi a găsit o chestie în cutie, a scos-o afară, a deschis-o. Ochii i-au strălucit de râs și a sărit în picioare.

– Însă pentru Integralul dumitale compun... Asta o să fie... Oh, da, asta o să fie ceva!

Redevenise vechiul R: buze groase care rostesc repezit, împrôșcând salivă și o fântână de cuvinte.

– Vezi (la „z” o împrôșcare)... vechea legendă despre paradis... Ei bine, este despre noi, despre prezent. Da! Gândește-te numai. Celor doi, în paradis, li s-a dat să aleagă: fericire fără libertate sau libertate fără fericire. Nu exista o a treia varinată. Idioții aceia au ales libertatea, și ce s-a ales din asta? Desigur, timp de veacuri după aceea au tânjit după lanțuri. Lanțurile – pricepi? Asta a însemnat tristețea lumii. Timp de veacuri întregi! Și abia noi am descoperit o cale să restaurăm fericirea... Nu, stai, ascultă mai departe! Străvechiul Dumnezeu și noi – alături, la aceeași masă. Da! Noi l-am ajutat în cele din urmă pe Dumnezeu să îl învingă pe diavol – pentru că el a fost acela care a dus omul în ispită să încalce interdicția și să guste din distrugătoarea libertate, el, șarpele veninos. Și noi am pus bocancul peste mărunțul lui cap, și – trosc! Acum totul e în regulă – avem din nou paradisul. Suntem din nou la fel de inocenți și cu inimi la fel de simple ca și Adam și Eva. Gata cu confuzia aceea dintre rău și bine. Totul e simplu – dumnezeiesc, copilăresc de simplu. Binefăcătorul, Mașina, Cubul, Soneria cu gaz, Gardienii – toate acestea sunt binele, toate acestea sunt sublime, magnifice, nobile, elevate, pure ca cristalul. Deoarece protejează nelibertatea noastră – adică fericirea noastră. Cei din vechime ar începe să vorbească și să gândească și să-și spargă capetele – etic, fără etică... Bine, atunci. Pe scurt, ce zici de un astfel de poem paradisiac, ha? Și, bineînțeles, pe tonul cel mai serios. Înțelegi? E o chestie, nu? Pricepi?

Era suficient de simplu. Îmi amintesc că mă gândeam: o față atât de absurdă, asimetrică, și totuși o minte atât de dreaptă și corectă. De aceea mi-e atât de apropiat, de mine, cel real (încă îl mai consider pe vechiul eu ca fiind cel real; toate acestea care mi se întâmplă acum sunt, fără îndoială, o boală).

R, în mod evident, mi-a citit aceste gânduri pe față. Și-a pus brațul după umerii mei și a izbucnit într-un râs zdravăn.

– Ah, tu... Adam! Da, fiindcă veni vorba despre Eva...

A scotocit prin buzunar, scoase un carnețel și dădu paginile.

– Poimâine... ba nu, peste două zile, O are un cupon roz să te viziteze. Cum e treaba? Ca mai înainte? Vrei ca ea să...

– Bineînțeles, normal.

– Am să-i spun. Ea, vezi tu, e puțin timidă... Ce poveste! Cu mine, nu-i nimic, știi, numai un cupon roz, dar cu tine... Și mie nu vrea să-mi spună cine e cel de-al patrulea care a pătruns în triunghiul nostru. Mărturisește, depravatule, cine e? Ei?

O cortină s-a ridicat în interiorul meu – un foșnet de mă-tase, o sticlă verde, niște buze... Și absolut fără sens, cuvintele mi-au năvălit din gură (dacă m-aș fi stăpânit!):

– Spune-mi, ai încercat vreodată nicotină sau alcool?

R își strânse buzele și îmi aruncă o privire piezișă. I-am auzit cu cea mai mare claritate gândurile: Prieten, prieten, foarte bine... dar... Și apoi, răspunsul lui:

– Cum să-ți spun să mă înțelegi? De fapt, nu. Dar am cunoscut o femeie...

– I-330, am strigat.

– Așadar, tu... și tu? Cu ea? Se înecă de râs, gata să dea pe dinafară.

Oglinda mea atârna pe perete astfel încât puteam să mă văd doar pe deasupra mesei; de aici, de pe scaun, îmi vedeam doar fruntea și sprâncenele. Și acum eu – cel real – vedeam în oglindă linia răsucită, săltăreață a sprâncenelor, și eu, cel real, am auzit un strigăt sălbatic, revoltat:

– Ce „și tu“? Ce vrei să spui cu „și tu“? Nu, îți cer să-mi răspunzi!

Buze groase căscate, ochii holbați. Apoi eu – cel real – l-am apucat de guler pe celălalt eu, cel sălbatic, păros, cel care tremura de nervi. Eu cel real i-au spus lui R:

– Te rog să mă ierți, în numele Binefăcătorului. Sunt foarte bolnav, nu pot nici să dorm. Nu știu ce se întâmplă cu mine...

Un zâmbet fugar pe buzele groase.

– Da, da! Înțeleg, înțeleg! E ceva familiar pentru mine... teoretic, bineînțeles. La revedere!

În prag s-a întors și a ȑopăit înapoi către mine ca o mică minge neagră, și a aruncat o carte pe masă.

– Ultima mea... Am adus-o pentru tine – aproape uitasem despre asta. La revedere...

Și s-a rostogolit afară din cameră.

Sunt singur. Sau, mai bine zis, singur cu celălalt „eu“. Stau pe scaun, cu picioarele încrucișate, urmărindu-mă cu curiozitate dintr-un „acolo“ cum eu – propria mea persoană – scrie în pat.

De ce, de ce timp de trei ani întregi O, R și eu am avut parte de o prietenie așa de caldă, și acum – un singur cuvânt despre cealaltă, despre I-330... Este posibil ca toată nebunia aceasta – dragoste, gelozie – să existe doar în acele cărți idioate din vechime? Și să te gândești că eu... Ecuatii, formule, cifre, și... asta! Nu mai înțeleg nimic... absolut nimic... Măine am să mă duc la R și am să-i spun că...

Nu, nu e adevărat, n-am să mă duc. Nici mâine, nici poimâine – n-am să mă duc niciodată. Nu pot, nu vreau să îl văd. Acesta e sfârșitul! Triunghiul nostru s-a rupt.

Sunt singur. Seară. O ceață ușoară. Cerul este ascuns sub un văl auriu-lăptos. Ah, dacă aș putea afla ce e acolo, dincolo de el! Dacă aș putea să aflu: Cine sunt eu, cum sunt?

Însemnarea doisprezece

SUBIECTE:

Limitarea infinității

Un înger

Reflecții asupra poeziei

Am o senzație persistentă: o să-mi revin, pot să-mi revin. Am dormit foarte bine. Nici un vis din acelea sau alte simptome morbide. Măine drăguța de O va veni la mine, și totul va fi la fel de simplu, de just și de limitat ca un cerc. Nu mi-e teamă de acest cuvânt, „limitare“. Funcția celei mai elevate facultăți umane, rațiunea, constă tocmai în limitarea continuă a infinității, în descompunerea infinitului în porțiuni convenabile, ușor

digerabile – diferențialele. Asta e ceea ce îi dă domeniului meu, matematica, frumusețea aceasta divină. Și înțelegerea acestei frumuseți e ceea ce îi lipsește celeilalte, I-330. Totuși, e doar o asociere pasageră, întâmplătoare de idei.

Toate aceste gânduri se derulau pe clinchetul regulat, măsurat al roților trenului subteran. Am examinat atent ritmul roților și poemele lui R (din cartea pe care mi-o dăduse cu o zi mai înainte). Apoi am realizat că cineva se apleca precaut peste umărul meu și trăgea cu ochiul spre pagina deschisă. Fără să mă întorc, cu coada ochiului, am văzut urechile trandafirii răsfirate ca niște aripi, curbura dublă... era el! Nu voiam să-l stânjesc, m-am făcut că nu observ. Nu-mi pot imagina cum a ajuns acolo; nu părea să fie în vagon atunci când am intrat.

Acest incident, trivial în sine, a avut un efect foarte plăcut asupra mea; m-a întărit. Ce bine e să știi că un ochi vigilent este fixat asupra ta, protejându-te cu dragoste de cele mai mici erori, de cei mai mici pași greșiți. Lucrul acesta poate să pară oarecum sentimental, dar îmi vine o analogie în minte – Îngerii Păzitori pe care îi visau cei din vechime. Cât de multe dintre lucrurile pe care ei abia le-au visat au fost realizate în viața noastră!

În momentul când am simțit Îngerul Păzitor în spatele meu, savuram un sonet intitulat „Fericire“. Cred că nu m-aș înșela dacă aș spune că este un poem de o rară și profundă frumusețe de gândire. Iată primele sale patru versuri:

Etern îndrăgostiții doi ori doi.
Etern uniți în pasionatul patru,
Cei mai aprigi iubiți din lume –
Inseparabili, doi ori doi. ..

Și tot așa – despre înțeleapta, eterna beatitudine a tablei înmulțirii.

Fiecare poet adevărat este, inevitabil, un Columb. America a existat de veacuri înainte de Columb, însă doar Columb a fost cel care a reușit să o descopere. Tabla înmulțirii a existat de secole înainte de R-13, însă doar R-13 a fost cel care a găsit un nou Eldorado în pădurea virgină a cifrelor. Și, într-ade-

văr, există vreo fericire mai înțeleaptă, mai neumbrită decât fericirea acestei lumi miraculoase? Oțelul ruginește. Vechiul Dumnezeu a creat vechiul om, capabil de greșeală – și astfel a greșit el însuși. Tabla înmulțirii este mai înțeleaptă și mai absolută decât vechiul Dumnezeu: Ea niciodată – înțelegeți sensul deplin al cuvântului – niciodată nu greșește. Și nu există cifre mai fericite decât cele care viețuiesc potrivit legilor armonioase, eterne ale tablei înmulțirii. Fără ezitări, fără deziluzii. Există doar un singur adevăr, și doar o singură cale adevărată; adevărul acesta este doi ori doi, iar calea adevărată – patru. Și nu ar fi o absurditate dacă aceste fericite, ideal multiplicat cifre de doi ar începe să se gândească la cine știe ce libertate lipsită de sens – adică, evident, la eroare? Pentru mine e axiomatic faptul că R-13 a reușit să surprindă cea mai fundamentală, cea mai...

În acel moment am simțit încă o dată – mai întâi în ceafă, apoi la urechea mea stângă – respirația, caldă, delicată a Îngerului meu Păzitor. Observase în mod sigur că pusesem cartea pe genunchi și că mă furaseră gândurile. Ei bine, eram pregătit, atunci și acolo, să îmi deschid toate paginile minții pentru el; era atâta seninătate, atâta bucurie în acest sentiment. Îmi amintesc: m-am întors și l-am privit în ochi cu o insistență rugătoare, dar el n-a înțeles, sau n-a vrut să înțeleagă, și nu m-a întrebat nimic. Doar un lucru îmi mai rămâne de făcut – să vă vorbesc vouă, cititorilor mei necunoscuți, despre toate acestea. (În acest moment îmi sunteți la fel de apropiați și de intangibili cum mi-a fost el atunci).

Meditațiile mele au pornit de la parte la întreg: partea, R-13; maiestuosul întreg, Institutul Poeților și Scriitorilor Statului. M-am întrebat cum de a fost posibil ca oamenii din vechime să nu fi observat întreaga absurditate a literaturii și poeziei lor. Enorma, magnifica putere a cuvântului literar a fost complet irosită. E de-a dreptul ridicol – toți scriau ce le trecea prin cap. La fel de ridicol și de absurd era și faptul că ei lăsau valurile oceanului să freamăte la țărm douăzeci și patru de ore pe zi, în timp ce milioane de kilogramometri din energia valurilor se consumau doar pentru a înălța sentimentele îndrăgostiților. Noi, însă, am extras electricitatea din șoapta amoroasă a

valurilor; am transformat bestia aceea sălbatică, scui pătoare de spumă într-un animal domestic; și, în același fel, am îmbânzit și înhămat ceea ce a fost odată elementul sălbatic al poeziei. Astăzi, poezia nu mai este acel leneș, nerușinat tril de privighetoare; poezia este un serviciu civic, poezia este utilă.

Să luăm, de exemplu, faimoasele noastre *Cuplete matematice*. Am fi putut noi învăța în timpul școlii să îndrăgim cele patru reguli ale aritmeticii atât de sincer și atât de gingaș fără ele? Sau *Spini*, imaginea clasică: Gardienii ca spinii pe un trandafir, protejând delicata floare a Statului de atingerile grosolane... A cui inimă poate fi atât de împietrită să rămână indiferentă la buzele inocente, copilărești recitând ca pe o rugăciune: „Un băiat rău a mirosit obraznic trandafirul/ Dar spinul oțelit l-a înțepat în nas/ Și băiatul s-a văietat: «vai, vai»/ Și a fugit cât l-au ținut picioarele“, și tot așa. Sau *Odele zilnice aduse binefăcătorului*? Cine, după ce le-a citit, nu se va pleca cu pioșenie în fața lucrării pline de abnegație ale acestui Număr între Numere? Sau în fața teribilelor *Flori roșii ale Sentinelor Curții*? Sau în fața nemuritoarei tragedii *Cel care a întârziat la lucru*? Sau îndrumarul *Stanțe despre Igiena Sexuală*?

Toată viața noastră, în întreaga ei complexitate și frumusețe, a fost gravată pentru vecie în aurul cuvintelor.

Poeții noștri nu mai plutesc în înalturi; au coborât pe pământ; bat pasul cu noi alături pe ritmul Marșului auster, mecanic al Uzinei Muzicale. Lira lor cuprinde foșnetul matinal al periutelelor electrice de dinți și trosniturile amenințătoare ale scânteilor din Mașina Binefăcătorului; ecourile maiestruoase ale Imnului Statului Unic și clînchetul intim al vasului de noapte din cristal strălucitor; foșnetul emoționant al storurilor care cad, vocile vesele ale celei mai noi cărți de bucate și abia perceptibila șoaptă a membranelor de ascultare de pe străzi.

Zei noștri sunt aici, dedesubt, cu noi – în birou, în bucătărie, la atelier, în toaletă; zeii au devenit ca noi. *Ergo*, noi am devenit ca zeii. Și o să venim la voi, cititorii mei necunoscuți pe planeta voastră îndepărtată, să vă facem viața la fel de divin-rațională ca și a noastră...

Însemnarea treisprezece

SUBIECTE:

Ceață

Tu

Un incident absolut absurd

M-am trezit în zori – firmamentul trandafiriu mi-a întâmpinat ochii. Totul era minunat de rotund. Pe seară va veni aici O. Am simțit: sunt complet sănătos. Am zâmbit și am adormit la loc.

Soneria de dimineată. M-am ridicat din pat. Dar acum totul era diferit în jurul meu: prin sticla tavanului, prin pereți – peste tot – o ceață densă, pătrunzătoare. Nori bezmetici, când mai grei, când mai ușori. Nu mai existau nici un fel de limite între cer și pământ; totul zbura, se topea, cădea – nimic de care să te poți apuca. Nu mai existau case. Pereții se topiseră în ceață precum cristalele de sare în apă. Din stradă, figurile întunecate din case păreau particule suspendate într-o soluție lăptoasă, de coșmar, unele atârând jos, unele mai sus, și mai sus – tocmai sus până la etajul al zecelea. Și totul era din roto-coale de fum, ca într-un incendiu silențios, nimicitor.

Este exact unsprezece patruzeci și cinci; m-am uitat în mod deliberat la ceas – ca să mă pot agăța de cifre, de siguranța solidă a cifrelor.

La unsprezece patruzeci și cinci, înainte să mă îndrept către obișnuitul timp alocat muncii fizice de către Tabelul Orar, m-am oprit pentru o clipă în camera mea. Deodată, telefonul a sunat. Vocea – un ac lung, care mă înțeapă încet în inimă:

– A, ești încă acasă? Mă bucur. Așteaptă-mă la colț. O să mergem... O să vezi tu unde.

– Știi foarte bine că acum mă duc la lucru.

– Știi foarte bine că o să faci așa cum îți spun eu. Pa. În două minute...

Două minute mai târziu eram la colț. La urma urmei, trebuia să-i dovedesc că eu eram condus de Statul Unic, nu eram guvernat de ea. „O să faci cum îți spun eu...” Și e atât de sigură pe ea – puteam să simt asta în vocea ei. Ei bine, acum o să am o discuție așa cum se cuvine cu ea.

Unife gri, țesute din ceața aceea brută, umedă, au prins contur în grabă pe lângă mine și s-au dizolvat instantaneu înapoi în ceață. M-am uitat îndelung la ceas, eram cu totul un secundar ascuțit, tremurător. Opt minute, zece... Trei minute până la ora douăsprezece, două minute...

S-a sfârșit. Deja întârzasem la lucru. O urăsc. Dar trebuia să-i dovedesc...

La colț, prin ceața albicioasă, sânge, o tăietură ca de cuțit bine ascuțit – buzele ei.

– Mă tem că te-am făcut să întârzii. Dar, la urma urmei, e tot aia. E deja prea târziu pentru tine acum.

Cât o... Dar avea dreptate, era prea târziu.

I-am privit în tăcere buzele. Toate femeile sunt buze, nimic altceva decât buze. Unele roz, ferme și rotunde – un inel, o protecție delicată împotriva întregii lumi. Dar acestea: acum o secundă nici nu existau și acum... o tăietură de cuțit... și sângele dulce o să se prelingă.

S-a apropiat de mine, și-a sprijinit umărul de mine și eram una, iar ceva curgea din ea în mine, și am știut: așa trebuie să fie. Am știut asta cu fiecare nerv, cu fiecare fir de păr, cu fiecare bătaie de inimă atât de dulce până în pragul durerii. Și ce plăcere să mă supun acestui „trebuie“. O bucată de fier trebuie să simtă o astfel de bucurie când se supune precisei, inevitabilei legi care o atrage către un magnet. Sau o piatră care, aruncată în sus, ezită un moment, apoi plonjează înapoi spre pământ. Sau un om, după agonia finală, mai trăgând o ultimă gură profundă de aer înainte de a muri.

Îmi amintesc că am zâmbit aiurit și am spus, fără nici un motiv:

– Ceață... E atât de...

– Ție îți place ceața?

A folosit acel ton vechi al stăpânului care se adresează unui sclav. A pătruns în mine încet, tăios. Da, eram un sclav și asta, de asemenea, era necesar, era bun.

– Da, ceva bun... Mi-am spus cu glas tare. Și apoi către ea: Urăsc ceața. Mi-e frică de ceață.

– Asta înseamnă că o iubești. Ți-e frică de ea pentru că e mai puternică decât tine; o urăști pentru că ți-e frică de ea; o

iubești pentru că n-o poți supune voinței tale. Doar ceea ce e de nesupus poate fi iubit.

Da, e adevărat. Și chiar de aceea, de aceea eu...

Ne-am plimbat, amândoi o ființă. Undeva, departe, prin ceață soarele cânta aproape fără să se audă, totul devenea imobil, perlat, aurit, trandafiriu, roșu. Lumea întreagă era o singură femeie necuprinsă, iar noi eram chiar în pântecul ei, nenăscuți, pârguindu-ne în tihnă. Și îmi era clar – ineluctabil – soarele, ceața, trandafiriul și auriul erau totul pentru mine...

N-am întrebat încotro ne îndreptăm. Nu conta. Singurul lucru care conta era să mergem, să mergem, să ne pârguim, să ne împlinim cât mai mult...

– Aici. I-330 s-a oprit la o ușă. Cel despre care ți-am spus atunci, la Casa Antică, lucrează astăzi aici.

Din depărtare, doar cu ochii, protejând ceea ce se împlinea în mine, am citit inscripția: BIROU MEDICAL. Am înțeles.

O încăpere din sticlă umplută cu ceață aurie. Plafoane de sticlă, sticlute colorate, borcane. Cabluri. Scânteii albăstrii în țevi.

Și un om mărunț, cel mai mic om pe care l-am văzut vreodată. Părea cu totul tăiat din hârtie și, indiferent în ce parte se întorcea, n-avea altceva decât un profil, croit în linii tăioase: nasul – o lamă ascuțită, buzele ca niște foarfece.

N-am auzit ce i-a spus I-330: am urmărit-o cum vorbea și m-am trezit zâmbind fericit, incontolabil. Buzele-foarfece au scânteiat și doctorul a spus:

– Da, da. Înțeleg. Cea mai periculoasă boală – nu există ceva mai periculos... A râs și a scris ceva iute cu măruntele lui mâini ca de hârtie și i-a dat foaia ei; apoi a mai scris una și mi-a dat-o mie.

Ne-a dat certificate că eram bolnavi și nu ne putem prezenta la lucru. Furam munca mea de la Statul Unic, eram un hoț, m-am văzut pus la Mașina Binefăcătorului. Dar toate acestea erau departe și indiferente ca o poveste dintr-o carte... Am luat foaia fără să ezit nici măcar o clipă. Eu – cu toată ființa, ochii, buzele, mâinile – știam că așa trebuie să fie.

La colț, dintr-un garaj aproape gol, am luat un aerou. I-330 s-a așezat la comenzi, așa cum făcuse și prima dată, și a răsucit starterul pe „Înainte“. Ne-am desprins de la pământ și am pornit. Și totul părea că ne urmează pe noi: ceața trandafiru-aurie, soarele, profilul fin ca o lamă de hârtie al doctorului, devenit deodată atât de simpatic. Înainte, totul se învârtea în jurul soarelui; acum știam: totul se învârtea în jurul meu, încet, extatic, cu ochii strâns închiși...

Bătrâna de la intrarea în Casa Antică. Gura simpatică, lipită laolaltă, cu razele sale de riduri. Probabil că tot timpul ăsta a fost închisă, dar acum s-a deschis, a zâmbit.

– Aaa, ștregăriță ce ești! În loc să muncești ca toată lumea... bine, bine, intră, intră! Dacă e ceva, o să vin să vă anunț...

Ușa grea, opacă, s-a închis cu un scârțait, și imediat inima mi s-a deschis dureros de larg – și mai larg – până la capăt. Buzele ei erau ale mele. Am sorbit și am tot sorbit. M-am dezlipit, am privit tăcut în ochii ei, deschiși larg pentru mine și din nou...

Crepusculul camerelor, copertile din piele ale cărților albastre, galben-șofran, verde întunecat, zâmbetul de aur al lui Buddha, strălucirea oglinzilor. Și vechiul meu vis, atât de ușor de înțeles acum – totul plin de sevă auriu-trandafirie, gata să se reverse, să țâșnească.

S-a pârguit. Și, inevitabil, ca fierul și magnetul, în dulcea sa supunere la precisa, imuabila lege, m-am contopit cu ea. Nu exista nici un cupon roz, nici o contabilizare, nici un stat, nici măcar eu. Existau doar acei dinți ai ei delicat ascuțiți, încleștați, ochii de aur larg deschiși pentru mine și prin ei am pătruns încet, adânc, tot mai adânc. Și liniște. Doar în colț, la mii de kilometri depărtare, picături căzând într-un lavabou, iar eu eram universul, și de la o picătură la alta – eoni, milenii...

Trăgând pe mine unifa, m-am aplecat deasupra ei și am mai sorbit-o din priviri încă o dată.

– Știam eu... Te-am știut... a rostit ea în șoaptă.

Ridicându-se repede, și-a pus pe ea unifa și și-a reluat zâmbetul acela al ei obișnuit, ascuțit ca o mușcătură.

– Ei bine, înger decăzut. Ești în pierzanie acum. Nu ți-e frică? La revedere, atunci! Ai să te întorci singur. Hai.

A deschis ușa cu oglindă a garderobei; privindu-mă peste umăr, a așteptat. Am ieșit ascultător. Dar abia am pășit peste prag, când deodată am simțit că trebuie să îi mai simt o dată umărul lipit de mine – doar pentru o clipă, doar umărul, nimic mai mult.

M-am repezit înapoi în cameră unde ea probabil că încă își mai aranja unifa în fața oglinzii. Am intrat în fugă – și m-am oprit. Am văzut limpede vechiul inel cu chei încă legănându-se în ușa garderobei, dar I-330 nu era acolo. Nu putea să fi plecat – nu exista decât o singură ieșire. Totuși, ea nu mai era acolo. Am căutat-o peste tot, am deschis chiar și garderoba și am băjbăit printre rochiile acelea strălucitoare, vechi. Nimeni...

Mă simt oarecum stânjenit, dragii mei cititori planetari, să vă povestesc despre o întâmplare atât de neplauzibilă. Dar ce altceva aș putea să spun dacă exact așa s-a întâmplat? Nu fusese întreaga zi, încă de dimineață, plină de improbabilități? N-a semănat totul cu acea boală antică – visele? Și dacă așa stau lucrurile, ce diferență mai poate face o absurditate în plus sau în minus? Și apoi, sunt sigur că mai devreme sau mai târziu o să reușesc să pun aceste absurdități în vreo formulă logică. Acest lucru mă liniștește, și sper că vă va aduce și vouă liniștea.

Dar cât de plin mă simt – dacă ați ști cât de plin mă simt – până la refuz!

Însemnarea paisprezece

SUBIECTE:

„Al meu“

Imposibil

Dușumeaua rece

Încă ceva despre ziua de ieri. Ora mea personală înainte de culcare a fost ocupată și n-am putut să-mi notez ieri. Dar toate acestea mă rodeau și, mai mult decât atât – poate pentru totdeauna – acea dușumea insuportabil de rece...

Seara O urma să vină la mine – era ziua ei. M-am dus jos la numărul de serviciu să obțin permisiunea să-mi cobor storurile.

– Ce-i cu dumneavoastră? m-a întrebat controlorul. Arătați puțin cam...

– Eu... Eu nu mă simt prea bine...

De fapt, era adevărat. Eram cu siguranță bolnav. Toate acestea sunt o boală. Și mi-am amintit: da, desigur, certificatul medicului... Mi-am pipăit buzunarul – a foșnit acolo. Atunci totul chiar s-a întâmplat, totul a fost real...

Am întins foaia de hârtie controlorului. Obrajii îmi ardeau. Fără să mă uit, l-am văzut privindu-mă uimit.

Și apoi s-a făcut douăzeci și unu și jumătate. În camera din stânga, storurile erau lăsate. În camera din dreapta mi-am văzut vecinul aplecat peste o carte – cu capul chel și noduros ca o enormă parabolă galbenă. Mă plimbam chinuit prin cameră. Cum aş putea acum... cu O... după tot ce se întâmplase? Și din dreapta am simțit clar ochii celui de acolo fixându-mă, am văzut distinct ridurile de pe fruntea lui – un șir de linii galbene ilizibile și, nu știu de ce, am avut senzația că au legătură cu mine.

La douăzeci și două fără un sfert un uragan vesel a năvălit la mine în cameră, un cerc puternic de brațe trandafirii mi-a încolăcit gâtul. Apoi am simțit cercul slăbind, slăbind. S-a desfăcut. Brațele ei s-au lăsat în jos.

– Nu mai ești același, nu mai ești cel de dinainte, nu mai ești al meu!

– Ce e cu noțiunea asta primitivă – „al meu“? N-am fost niciodată... și m-am poticnit. Mi-a venit: e adevărat; înainte de asta n-am fost niciodată... Dar acum? Acum nu mai trăiesc în lumea noastră clară, rațională; trăiesc într-o lume veche de coșmar, lumea rădăcinilor pătrate de minus unu.

Storurile au căzut. În spatele zidului din dreapta, vecinul și-a scăpat cartea pe podea și prin ultima crăpătură dintre stori și podea am văzut mâna aceea galbenă ridicând cartea și singura mea dorință era să apuc acea mână și să mă țin cu toată puterea...

– Am crezut... am sperat să te întâlnesc astăzi în timpul plimbării. Am atât de multe lucruri pe care vreau să ți le spun...

Drăguța, sărmăna de O! Gura ei trandafirie – semiluna ei trandafirie e cu colțurile în jos. Dar cum aş putea să îi spun ce s-a întâmplat? Nu pot, chiar dacă ar fi doar din simplul motiv că asta ar face-o un complice la crimele mele. Știam că n-ar fi avut destulă putere să se ducă la Biroul Gardienilor, așa că...

S-a întins pe spate. Am sărutat-o încet. I-am sărutat cuta aceea naivă de la încheietura mâinii. Ochii ei albaștri erau închiși, iar semiluna trandafirie s-a deschis încet, s-a desfăcut și am sărutat-o toată.

Apoi am simțit cât de gol, cât de secăt eram – lăsasem totul în altă parte. Nu pot, nu trebuie. Trebuie... și este imposibil. Buzele mi-au devenit dintr-o dată reci...

Semiluna trandafirie a tremurat, a pălit, s-a chircit. O a tras pătura peste ea, s-a înfășurat în ea cu fața în pernă...

M-am așezat pe podea lângă pat – ce podea incredibil de rece – și am stat acolo tăcut. Frigul agonizant de jos urca tot mai sus și mai sus. Cred că e la fel de frig acolo, în acel spațiu interplanetar albastru, tăcut.

– Dar trebuie să înțelegi, n-am vrut să... am murmurat. Am făcut tot ce am putut...

Asta era adevărat. Eu, cel real, n-am vrut. Și, totuși, cum puteam să-i spun ei una ca asta? Cum să-i explic că fierul s-ar putea să nu vrea, dar legea este ineluctabilă, precisă...

O și-a ridicat fața din pernă și a spus fără să-și deschidă ochii:

– Pleacă. Dar plângea, și cuvântul a ieșit ca un fel de „pleacă“, și din nu știu ce motiv mi s-a întipărit în memorie acest amănunt stupid.

Înghețat, amorțit complet de frig, am ieșit pe coridor. Afară, în spatele sticlei, o ceață ușoară, aproape invizibilă. La căderea întunericului probabil va fi densă din nou. Ce va fi în noaptea aceea?

O s-a strecurat tăcută pe lângă mine către elevator. Ușa a scos un clinchet.

– O clipă, am strigat, înfricoșat dintr-o dată.

Dar deja elevatorul pornise zumzăind, în jos, în jos, în jos.

Ea mi-l furase pe R.

Ea mi-o furase pe O.

Și totuși, și totuși...

Însemnarea cincisprezece

SUBIECTE:

Clopotul

Marea limpede ca oglinda

Am să ard pe vecie

Abia am intrat acolo unde se construiește Integralul când Constructorul Secund s-a îndreptat în grabă către mine. Chipul îi era rotund, alb, ca de obicei – o farfurie de porțelan; și cuvintele lui erau, ca un fel de mâncare excepțional de gustos, servite pe farfurie:

– Ei bine, în timp ce dumneavoastră binevoiati să fiți bolnav ieri, am avut, aș spune, un pic de agitație aici, în absența șefului.

– Agitație?

– Oh, da! A sunat soneria la sfârșitul zilei de lucru și toată lumea începuse să semneze de ieșire. Și, imaginați-vă, portarul a prins un om nenumerotat. N-o să pot înțelege niciodată cum a reușit să intre. A fost dus la Secția Operațiuni. Acolo or să știe ei cum să-l facă să vorbească... (Și toate acestea le spunea cu cel mai gustos zâmbet.)

În Secțiunea Operațiuni lucrează cei mai buni și mai experimentați medici, care își desfășoară activitatea sub supravegherea directă a însuși Binefăcătorului. Au o varietate de instrumente, cel mai eficient dintre ele fiind faimosul Clopot cu Gaz. În esență, este un experiment de laborator din vechea școală: un șoarece este pus sub un capac de sticlă, iar o pompă de aer rarefiază aerul de sub el. Și tot așa. Dar, bineînțeles, Clopotul cu Gaz este un dispozitiv mult mai perfecționat, utilizând tot soiul de gaze. Și, în plus, asta nu mai este torturarea unui mic și neputincios animal. Servește o cauză nobilă: protejează securitatea Statului Unic – altfel spus, fericirea milioaneilor. Cu aproape cinci secole în urmă, atunci când a fost înființată Secțiunea Operațiuni, au existat câțiva nebuni care au comparat-o cu vechea Inchiziție, dar așa ceva e absurd, la fel de absurd ca atunci când ai pune pe același plan un chirurg care face o traheotomie cu un ban-

dit la drumul mare; amândoi ar putea să aibă același fel de cuțit în mână, amândoi ar putea să facă același lucru – să taie gâtul unui om – numai că unul cu intenții bune, iar celălalt e un criminal; unul e cu +, iar celălalt cu – ...

Toate acestea sunt cât se poate de clare – într-o singură secundă, la o singură rotire a mașinii logice. Apoi, deodată, angrenajele agață minusul și ceva complet diferit apare – inelul cu chei care încă se mai balansează în ușă. Ușa în mod evident a fost închisă, însă I-330 deja plecase, dispăruse. Așa ceva mașina nu putea digera în nici un chip. Un vis? Dar chiar și acum puteam simți acea dulce durere în umărul meu drept – I-330 lăsându-se pe el, alături de mine prin ceață. „Îți place ceața?“ Da, iubesc ceața. Iubesc totul și totul este neclintit, nou, uimitor, totul e bine...

– Totul e bine, am zis cu glas tare.

– Bine? Ochii farfuriei de porțelan s-au holbat la mine. Adică ce e bun în toată chestia asta? Dacă acel nenumărat ar fi reușit... înseamnă că sunt peste tot, în jurul nostru, tot timpul... ei sunt aici, în jurul Integralului, ei...

– Cine sunt acești ei?

– De unde să știu eu cine sunt? Dar îi simt, înțelegeți? Tot timpul.

– Ați auzit despre operația aceea nou inventată – extirparea imaginației? (Auzisem și eu ceva de genul ăsta cu câteva zile mai înainte.)

– Am auzit. Dar ce legătură are cu...?

– Numai atât: în locul dumneavoastră, m-aș duce și aș cere să mi se facă o operație de genul ăsta.

Ceva la fel de acru ca o lămâie a apărut pe farfurie. Drăguțul de el – fusese jignit de aluzia aceea vagă că el ar fi putut poseda imaginație... Ei bine, cu doar o săptămână mai înainte m-aș fi simțit lezat și eu. Nu acum. Acum știam că o am, că sunt bolnav. Mai știu și că nu vreau să fiu tratat. Nu vreau și, cu asta, basta. Am urcat pe scările de sticlă. Totul dedesubt era foarte clar vizibil, ca în palmă.

Voi, cei care citiți aceste însemnări, oricine ați fi – aveți un soare deasupra capului. Și, dacă ați fost vreodată la fel de bolnavi cum sunt eu acum, știți cum e soarele – cum poate fi – di-

mineața. Cunoașteți acel aur trandafiriu, transparent, cald, atunci când chiar și aerul e puțin trandafiriu și totul e inundat cu sângele delicat al soarelui, totul are viață: pietrele se însuflețesc și sunt moi; fierul e în viață și e moale; oamenii sunt în viață și toată lumea zâmbește. Într-o oră, toate acestea ar putea să piară, într-o oră sângele trandafiriu ar putea să se scurgă picătură cu picătură, dar, deocamdată, totul e viu. Și pot vedea ceva pulsând și curgând prin venele de sticlă ale Integralului. Văd – Integralul își meditează mărșul, extraordinarul său viitor, povara grea a inevitabilei fericiri pe care o va duce acolo, în sus, către voi, cei necunoscuți, cei care căutați o veșnicie și nu găsiți niciodată nimic. O să găsiți ceea ce căutați, o să fiți fericiți – este datoria voastră să fiți fericiți și nu mai aveți prea mult de așteptat pentru asta.

Corpul Integralului este aproape gata: un elipsoid grațios, alungit, făcut din sticlă – la fel de etern ca aurul, la fel de flexibil ca oțelul. Am văzut cadrul transversal și grinzele longitudinale cum au fost atașate la corpul Integralului pe dinăuntru; la pupa se instalează baza pentru motorul gigantic de rachetă. La fiecare trei secunde, o explozie; la fiecare trei secunde coada puternică a Integralului va arunca flăcări și gaze în spațiul cosmic, iar înflăcăratul Tamerlan al fericirii va zbura în sus, mai departe, tot mai departe...

I-am urmărit pe cei de dedesubt mișcându-se într-un ritm regulat, rapid, potrivit sistemului lui Taylor, îndoindu-se, dezdoindu-se ca pârgھیile unei unice, uriașe mașini. În mâini le străluceau tuburi; tăiau și sudau cu ajutorul focului pereții de sticlă, unghiurile, traversele, muchiile. Am văzut macarale monstruoase din sticlă rulând ușor pe șinele de sticlă, răsucindu-se și aplecându-se la fel de ascultătoare ca și oamenii, introducându-și încărcăturile în măruntaiele Integralului. Și toate acestea erau unul și același lucru: mașini umanizate, oameni perfecți. Era cea mai înaltă, cea mai cutremurătoare frumusețe, armonie, muzică. ... Repede! Jos! Să intri în rândurile lor, să fii cu ei!

Și acum, umăr la umăr, alipit laolaltă cu ei, prins în ritmul oțelului... Mișcări calculate; obraji fermi, rotunzi; frunți limpezi ca oglinda, netulburate de nebunia gândirii. Am plutit pe marea aceea ca oglinda. Mă odihneam.

Deodată unul dintre ei s-a întors către mine senin:

– Mai bine astăzi?

– Mai bine? Ce e mai bine?

– Păi, ieri n-ai venit. Ne-am gândit că ar putea fi ceva periculos... O frunte strălucitoare, un zâmbet inocent, ca de copil.

Sângele mi-a năvălit în obraji. Nu puteam, mi-era imposibil să mint acei ochi. Mă înecam în tăcere...

Chipul rotund și alb al farfuriei de porțelan s-a aplecat printr-o trapă de deasupra.

– Hei! D-503! Vino sus, te rog! Avem un cadru rigid aici cu cuplaje și e sub tensiune...

Fără să mai ascult până la capăt, m-am grăbit sus, la el. Evadam josnic, iar în goana mea n-am putut să îmi ridic ochii. Treptele strălucitoare de sticlă îmi clipoceau sub picioare și fiecare pas mă arunca tot mai mult în deznădejde: nu-mi găseam locul aici – eu, criminalul, cel otrăvit. Niciodată n-am să mă mai pot integra în ritmul regulat, precis, mecanic, niciodată n-am să mai plutesc pe marea aceea netulburată ca o oglindă. Eram condamnat să ard pe vecie, să mă zbucium, să caut un colț în care să îmi ascund ochii pentru totdeauna, până ce am să găsesc, în cele din urmă, puterea să intru pe acea ușă și...

Apoi o scânteie de gheață m-a străbătut ca un glonț: eu – bine, eu nu contam; dar eu ar fi trebuit să vorbesc și despre ea, iar ea, și ea, va fi...

M-am cățarat și am ieșit prin trapă, și m-am oprit pe puncte. Nu știam încotro să mă îndrept acum, nu știam de ce venisem acolo. M-am uitat în sus. Soarele greoi al amiezii se ridica fără viață. Sub mine era Integralul, cenușiu-sticlos, lipsit de viață. Sângele trandafirii se scursese. Îmi era clar că toate acestea n-au fost decât în imaginația mea, că totul rămăsese așa cum a fost înainte, și totuși era la fel de...

– Ce-i cu tine, 503, ai surzit? Am strigat și am tot strigat... Ce s-a întâmplat? Constructorul Secund îmi striga în ureche. Cred că striga de ceva vreme.

Ce-i cu mine? Am pierdut cârma. Motorul uruie, aeroul trepidează și gonește la viteză maximă, dar nu există cârmă, nici control și nu știu încotro zbor: în jos – să mă zdrobesc de pământ într-o clipă, sau în sus – în soare, în flăcări...

Însemnarea șaisprezece

SUBIECTE:

Galben

Umbră bidimensională

Un suflet incurabil

N-am mai scris nimic câteva zile, nu știu câte. Toate zilele sunt o singură zi. Toate zilele au o singură culoare – galben, ca nisipul pârjolit, învăpăiat. Și nu există nici un punct cu umbră, nici o picătură de apă... Tot așa, fără sfârșit deasupra nisipului galben. Nu pot să trăiesc fără ea, totuși, de atunci când a dispărut atât de inexplicabil în acea zi la Casa Antică, ea...

Am mai văzut-o doar o singură dată din acea zi, în timpul plimbării zilnice. Acum două, trei, patru zile – nu mai știu, toate zilele sunt la fel. Mi-a apărut în treacăt, ca să umple pentru o clipă lumea aceasta galbenă, goală. Și, la braț cu ea, până la umărul ei, dublu-arcuitul S și doctorul din hârtie. Și mai era un al patrulea – nu-mi amintesc altceva decât degetele lui: îi ieșeau în zbor de sub mânecile unifei ca un mănunchi de raze, incredibil de subțiri, albe, lungi. I-330 și-a ridicat capul și mi-a făcut cu mâna. Pe deasupra capului vecinului s-a aplecat către cel cu degetele din raze. Am prins cuvântul Integral. Toți patru s-au uitat către mine. S-au pierdut toți în albastrul cenușiu al cerului, și, din nou – drumul galben, uscat.

În seara aceea avea un cupon roz să mă viziteze. Am stat înaintea anunțătorului și l-am implorat cu duioșie, cu ură să tăcâne, să înregistreze cifrele albe: I-330. Ușile au pocnit; numere palide, înalte, trandafirii, negricioase au ieșit din elevator; storuri au fost trase peste tot. Ea nu era. N-a venit.

Și, poate, chiar acum, în momentul ăsta, exact la douăzeci și două, când scriu lucrurile acestea, ea stă cu ochii închiși, sprijinindu-se de cineva cu umărul, întrebându-l: „Iubești?” Cine? Cine e acela? Cel cu degete din raze, sau buza-tul, scuipătorul R? Sau S?

S... De ce tot aud pașii lui plăți, pleoscăind ca prin băltoace? De ce mă tot urmărește zilele astea ca o umbră? Înaintea mea, alături, în urmă – o umbră cenușiu-albastră, bidi-

mensională. Alții trec prin ea, calcă pe ea, dar e invariabil acolo, legată de mine ca printr-un invizibil cordon ombilical. Poate acest cordon e ea – I-330? Nu știu. Sau poate că ei, Gardienii, deja știu că eu...

Dacă ți s-ar spune: umbra ta te vede, te vede tot timpul. Mă înțelegi? Și deodată ai cel mai ciudat sentiment: mâinile tale nu sunt întru totul ale tale, sunt străine, doar interferând cu tine. Și mă surprind pe mine însumi că dau din mâini absurd, nesincronizat cu ritmul pașilor. Sau deodată simt că trebuie să arunc o privire înapoi, dar e imposibil, oricât de mult încerc, gâtul meu e rigid, blocat. Și fug, alerg din ce în ce mai repede și simt cu spatele – umbra mea aleargă mai repede din urma mea și nu există nici o scăpare, nici o scăpare.

Nicăieri...

Singur, în sfârșit, în camera mea. Dar aici apare altceva – telefonul. Am ridicat receptorul.

– Da, I-330, vă rog. Și din nou aud un fâșâit în receptor, pașii cuiva pe coridor, în fața camerei ei – și liniște...

Arunc jos receptorul – nu pot, nu mai pot să îndur. Trebuie să fug acolo, la ea.

Asta s-a întâmplat ieri. Am gonit într-acolo și, timp de o oră, de la șaisprezece la șaptesprezece, am hoinărit în apropierea casei unde locuiește. Numerele mărsăluiau pe lângă mine, șiruri-șiruri. Mii de picioare pășeau ritmic, un monstru cu un milion de picioare plutea unduitor pe lângă mine. Și doar eu eram singur, aruncat de o furtună pe o insulă pustie, căutând, căutând cu privirea printre valurile cenușiu-albastre.

Doar o clipă și o să văd unghiul ascuțit și ironic al sprâncenelor ridicate către tâmpile, ferestrele întunecate ale ochilor, și acolo, în ei, șemineul arzând, umbrele mișcătoare. Și o să pășesc înăuntru direct, am să-i spun: „Tu știi că nu pot să trăiesc fără tine. Atunci de ce...” O să folosesc acel cald, familiar „tu” doar „tu”.

Dar ea e tăcută. Deodată îi aud tăcerea, nu mai aud Uzina Muzicală și îmi dau seama că e trecut de ora șaptesprezece, toată lumea a plecat, sunt singur, sunt în întârziere. În jurul meu – un deșert de sticlă, inundat de soarele galben. În sticla netedă a pavajului, ca în apă, văd zidurile strălucitoare sus-

pendate cu susul în jos, și pe mine atârnat caraghios cu capul în jos și picioarele în sus.

Trebuie să mă grăbesc, chiar în clipa aceea, la Biroul Medical să-mi iau un certificat de boală, altfel or să mă ia și... Poate că, totuși, așa ar fi mai bine? Să stau acolo și să aștept calm până or să mă vadă și or să mă ducă la Secția Operațiuni – și așa să pun capăt la toate, să ispășesc pentru toate acum, imediat.

Un foșnet slab, o umbră dublu-arcuită în fața mea. Fără să mă uit, am simțit două sfredele din oțel cenușiu perforându-mă. Cu un ultim efort am zâmbit și am spus – trebuia să spun ceva:

– Trebuie să merg la Biroul Medical.

– Și atunci care e problema? De ce stați aici?

Răsturnat absurd, atârnat de picioare, stăteam mut, arzând de rușine.

– Veniți după mine, mi s-a adresat S cu asprime. L-am urmat supus, legănându-mi brațele inutile, străine. Mi-era cu neputință să îmi ridic ochii; am mers tot drumul printr-o lume bizară, răsturnată: niște mașini ciudate, cu baza în sus; oameni lipiți ca la antipozi de tavan; și, mai jos, sub toate acestea, cerul încarcerat în sticla groasă a pavajului. Îmi amintesc: ceea ce detestam cel mai mult era că, pentru prima dată în viața mea, vedeam totul răsturnat absurd, în starea asta ireală. Dar îmi era cu neputință să ridic ochii.

Ne-am oprit. În fața mea au apărut niște trepte. Încă un pas și o să văd siluetele îmbrăcate în halate albe medicale, clopotul uriaș și mut...

Cu un efort enorm, mi-am smuls în cele din urmă ochii de la sticla de sub picioare și, deodată, literele aurii ale BIROULUI MEDICAL mi-au năvălit în față. În acel moment nici măcar nu mi-a trecut prin cap de ce mă cruțase, de ce mă adusese aici în loc să mă ducă la Secția Operațiuni. Dintr-o singură mișcare am sărit peste trepte, am închis ușa cu putere în urma mea și am inspirat adânc. Am simțit: Nu mai respirasem, parcă, de dimineață, inima nu-mi mai bătuse – și abia acum trăsesem prima gură de aer, abia acum mi s-a deschis ecluza pieptului.

Erau doi: unul scund, cu picioare butucănoase, cântărind pacienții din ochi, celălalt subțire, ca din hârtie, cu buze-foar-

fece strălucitoare, nasul ca o lamă dintre cele mai fine... Același. M-am repezit la el ca la cineva apropiat și drag, mormăind ceva despre insomnie, vise, umbre, o lume galbenă. Buzele-foarfece au sclipit, zâmbind.

– Aveți o zi proastă! Se pare că vi s-a format un suflet.

Un suflet? Acel ciudat, vechi, de mult timp uitat cuvânt. Uneori folosim cuvintele „însuflețit“, „fără suflet“, dar „suflet“...?

– Este... foarte periculos? m-am bâlbâit eu.

– Incurabil, a tăiat foarfeca.

– Dar... în esență, ce înseamnă? Nu prea reușesc să... nu pot să înțeleg.

– Vedeți dumneavoastră... Cum aș putea să vă explic? Sunteți matematician, nu?

– Da.

– Să spunem că avem un plan, o suprafață plană – oglinda asta, să zicem. Și pe suprafața asta sunteți dumneavoastră împreună cu mine, înțelegeți? Ne mijim ochii către soare. Și acolo, scânteia electrică albastră în acel tub, și acolo – umbra unui aerou aflat în trecere. Toate acestea doar pe suprafață, doar un moment. Dar imaginați-vă o substanță impermeabilă înmuiată în foc, nimic nu mai poate aluneca pe ea, totul intră în ea, în această lume-oglină pe care o examinam cu atât de multă curiozitate atunci când eram copii. Copiii nu sunt chiar așa de proști, vă asigur. Planul a dobândit volum, a devenit un corp, o lume, și totul este acum în interiorul oglinzii – în interiorul dumneavoastră: soarele, bătaia de la elice, tremuratul buzelor dumneavoastră și al buzelor altcuiva. Înțelegeți? Oglinda rece reflectă, aruncă înapoi, dar aceasta absoarbe și totul lasă o urmă pentru totdeauna. O clipă, o linie abia vizibilă pe chipul cuiva – și rămâne în dumneavoastră pentru totdeauna. La un moment dat ați auzit o picătură căzând în mijlocul tăcerii, și o puteți auzi și acum...

– Da, da, exact. L-am apucat de mână. O aud acum – picături căzând încet din robinetul lavaboului. Și am știut: asta era pentru totdeauna. Dar de ce, de ce dintr-o dată am un suflet? N-am mai avut niciodată unul, și, deodată... De ce... Nimeni altcineva nu are, și eu...?

L-am strâns și mai violent de mâna aceea subțire; îmi era groază să nu pierd frânghia aceea de salvare.

– De ce? De ce nu avem pene, sau aripi – doar omoplați, baza pentru aripi? Pentru că aripile nu ne mai sunt necesare, avem aerourile, aripile doar ne-ar încurca. Aripile sunt pentru zbor și nu mai avem unde să mai zburăm: am ajuns, am găsit ceea ce am tot căutat. Nu-i așa?

Am aprobat din cap confuz. M-a privit râzând ascutit ca un scalpel. Celălalt a auzit, a lipăit din biroul lui pe picioarele acelea butucănoase și ne-a cântărit din ochi pe mine și pe doctorul din hârtie.

– Care e necazul? Suflet? Suflet ai spus? Ce naiba! Dacă mai continuăm așa o să ne trezim înapoi la holeră. V-am mai spus eu (ridicându-ne, pe doctorul mărunțel și pe mine, în coarnele privirii) – v-am mai spus, trebuie să extirpăm imaginația. În toată lumea... Să extirpăm imaginația. Doar chirurgie, doar chirurgia va putea rezolva...

Și-a săltat pe nas niște ochelari enormi cu raze X, s-a învârtit îndelung în jurul meu, s-a uitat prin oasele craniului, examinându-mi creierul și notându-și ceva în carnețel.

– Ciudat, foarte ciudat! Ascultați, n-ați fi de acord să... fiți pus la păstrare în alcool? Ar fi extrem de util pentru Statul Unic... Ne-ar ajuta să prevenim o epidemie... Desigur, dacă nu aveți anumite motive speciale să...

– Ei bine, vedeți, a spus cel slab, numărul D-503 este Constructorul Integralului și sunt convins că asta ar încălca...

– M-hm, a mormăit celălalt și a plecat lipăind înapoi în biroul său.

Am rămas singuri. Mâna aceea subțire din hârtie m-a pipăit ușor pe braț, fața aceea care n-avea decât profil s-a aplecat aproape de mine. A șoptit:

– O să vă fac o confidență – nu sunteți singurul. Nu degeaba vorbea colegul meu despre o epidemie. Încercați să vă amintiți – ați observat ceva asemănător, foarte asemănător, foarte similar la altcineva? M-a privit fix și atent. La cine făcea aluzie? La cine se referea? Să fi fost la...?

– Ascultați, am sărit eu de pe scaun.

Dar el deja vorbea cu glas tare despre alte lucruri.

– Cât despre insomnia și visele dumneavoastră, pot să vă sugerez un singur lucru – mai mult mers pe jos. Începeți

mâine dimineață, ieșiți și faceți o plimbare... ei bine, să zicem până la Casa Antică.

M-a străpuns din nou cu privirea, aruncându-mi cel mai subțire zâmbet posibil. Și mi s-a părut că văd clar un cuvânt, o literă, un nume, singurul nume, înfășurat în țesutul cel mai fin al acelui zâmbet... Sau era doar imaginația mea din nou?

Abia mai puteam aștepta ca el să scrie certificatul de boală pentru ziua aceea și pentru următoarea. I-am strâns în tăcere mâna din nou și am fugit afară. Inima mea, rapidă și ușoară ca un aerou, mă purta pe sus. Știam – mă aștepta o bucurie în ziua următoare. Ce era?

Însemnarea șaptesprezece

SUBIECTE:

Prin sticlă

Sunt mort

Coridoare

Sunt complet dezorientat. Ieri, chiar atunci când credeam că totul a fost deslușit, că toate X-urile au fost descoperite, au apărut cantități necunoscute noi în ecuația mea.

Punctul de plecare al tuturor coordonatelor în întreaga mea poveste este, fără îndoială, Casa Antică. Este centrul tuturor axelor, al tuturor X-urilor, Y-ilor și Z-urilor pe care întreaga mea lume a fost clădită în ultima vreme. Pe linia X-urilor (bulevardul cincizeci și nouă) m-am îndreptat pe jos către punctul de pornire a coordonatelor. Tot ceea ce se întâmplase ieri se învârtea ca un uragan în mine: oameni și case cu susul în jos, chinuitoarele mâini străine, foarfecele strălucitor, picăturile sonore căzând în lavabou – toate acestea se întâmplaseră, se întâmplaseră la un moment dat. Și toate acestea, sfâșiindu-mi carnea, se învârteau ca un vârtej nebun înăuntru, sub suprafața topită de foc, acolo unde era „sufletul“.

Ca să respect prescripția medicului, am ales să merg urmând două linii în unghi drept în loc să urmez o ipotenuză. Eram deja la a doua linie – drumul pe lângă Zidul Verde. Din ne-

limitatul ocean verde de dincolo de Zid se ridica un val sălbatic de rădăcini, flori, crengi, frunze. S-a retras, iar într-o clipă se va rostogoli la loc și mă va copleși, și n-am să mai fiu om – cel mai fin și mai precis dintre instrumente: voi fi transformat în...

Însă, din fericire, între mine și oceanul verde și sălbatic era sticla Zidului. Ah, măreața, divină înțelepciune limitativă a zidurilor și barierelor! Acestea sunt, poate, cele mai mari invenții ale omenirii. Omul a încetat să fie un animal sălbatic doar atunci când a construit primul său zid. Omul a încetat să mai fie sălbatic doar atunci când a construit Marele Zid, atunci când noi am izolat lumea noastră mecanică de perfect irațională, hidoasa lume a copacilor, a păsărilor, a animalelor...

Prin sticlă, un animal cu botul turtit mă fixa încețoșat, plictisitor; ochi galbeni, repetând persistent un singur și incomprehensibil gând. Pentru o vreme ne-am privit îndelung în ochi – ochii noștri erau ca niște galerii de mină cu un capăt în lumea de la suprafață și altul într-o lume din adâncuri. Și o întrebare a început să mă frământă: dar dacă ea, această creatură cu ochi galbeni, în lumea ei dezordonată, mizerabilă, de frunze, în necalculata ei existență este, de fapt, mai fericită decât noi?

Mi-am ridicat mâna, ochii aceia galbeni au clipit, s-au dat înapoi și au dispărut în verdeață. Amărâta aceea de creatură! Ce absurditate – că ar fi posibil să fie mai fericită decât suntem noi! Mai fericită decât mine, poate; dar eu sunt doar o excepție, eu sunt bolnav.

Dar chiar și eu... Zidurile roșii-întunecate ale Casei Antice erau deja în fața mea, și gura lipită și simpatică a bătrânei. Am întrebat-o nerăbdător:

– Ea e aici?

Gura lipită s-a deschis încet.

– Care „ea“?

– Ei, care, care! I-330, desigur. ... Am venit împreună în ziua aceea – cu aeroul...

– A – aha, așa...așa...

Razele ridurilor dimprejurul gurii, raze șirete din ochii galbeni, sondând în interiorul meu, adânc, tot mai adânc. Și în cele din urmă: ...

– Ei, da... bine, e aici, a ajuns puțin mai devreme.

E aici. Am văzut o tufă de pelin amar și argintiu la picioarele bătrânei. (Curtea Casei Antice este o parte a muzeului, păstrată cu grijă în starea sa preistorică) O crenguță de pelin se întindea lângă mâna bătrânei, iar ea o mângâia; o fâșie galbenă de lumină solară îi cădea pe genunchi. Și pentru o clipă, eu, soarele, bătrâna, pelinul și ochii aceia galbeni deveniserăm un tot unitar, conectat prin niște vene invizibile, și, pulsând prin vene, același sânge tumultuos, minunat...

Mi-e rușine să scriu despre asta acum, dar am promis să fiu complet sincer în aceste însemnări. Ei bine, iată: m-am aplecat și am sărutat gura lipită, moale, ca din mușchi de pădure. Bătrâna s-a șters la gură și a râs.

Am alergat prin camerele familiare, obscure, cu ecou, direct în dormitor. Și abia la ușă, abia când am apucat mânerul, abia atunci mi-a venit în minte gândul: „Dar dacă nu e singură?” M-am oprit și am ascultat. Dar tot ce am putut auzi era bătaia inimii mele – nu înăuntrul meu, ci undeva, în apropierea mea.

Am intrat. Patul mare – întins, neatins. Oglinda. Altă oglindă pe ușa dulapului din perete, și în gaura cheii – cheia cu inelul acela vechi. Nu era nimeni.

Am strigat încetișor:

– I-330! Ești aici?

Iar apoi, și mai încet, cu ochii închiși, abia respirând, ca și când eram deja în genunchi înaintea ei:

– Dragă!

Tăcere. Doar picăturile căzând grăbit în lavabou din robinet. Nu-mi pot explica de ce, dar în momentul acela mă iritau. Am răsucit strâns robinetul și am ieșit. Era clar, nu era acolo. Asta însemna că, probabil, era în alt „apartament”.

Am alergat pe scările largi și întunecoase, am încercat o ușă, alta, o a treia. Încuiat. Totul era încuiat în afară de apartamentul „nostru” – iar acela era gol...

Și, totuși, m-am întors acolo din nou fără să știu de ce. Am pășit încet, cu dificultate; tălpile îmi deveniseră deodată grele ca plumbul. Îmi amintesc că mă gândeam: e o greșeală să presupui că forța gravitațională este constantă. Totuși, toate formulele mele...

Gândul s-a întrerupt brusc: O ușă a fost trântită jos, la parter, pașii cuiva au tropăit repede pe dale. Eu – ușor din nou, cum nu se poate mai ușor – m-am repezit spre balustradă, m-am aplecat; ca să spun totul într-un cuvânt, am strigat: „Tu“...

Am înghețat: dedesubt, profilat pe umbra pătrată a cadru-lui ferestrei, fâlfâindu-și urechile-aripi trandafirii, capul lui S, urcând grăbit.

Ca fulgerul, fără nici un motiv (încă nu știu motivul), mi-a trecut prin minte: Nu trebuie să mă vadă, nu trebuie!

Pe vârfurile degetelor, lipindu-mă de perete, m-am strecurat sus pe scări, către apartamentul descuiat.

O clipă la ușă. Pașii lui tropăiau pe scări, venea înapoi. Dacă ușa... Imploram ușa, dar era din lemn, a scârțâit, a țiuit. Am trecut ca o furtună pe lângă cărțile cu coperte verzi și roșii, pe lângă galbenul Buddha; eram înaintea ușii aceleia de dulap cu oglindă: fața îmi era palidă, ochii avizi la pândă, atenți, buzele... Prin tumultul sângelui am auzit ușa scârțâind din nou... Era el, el...

Am apucat cheia; inelul s-a legănat. O străfulgerare a memoriei – din nou un gând, gol, fără logică, o așchie de gând: „Atunci, I-330...“ Am deschis repede ușa dulapului din perete; înăuntru, în întuneric, am închis-o bine. Un pas, și po-deaua s-a mișcat sub picioarele mele. Ușor, încet, am plutit undeva în jos, ochii mi s-au întunecat, am murit.

Mai târziu, când am început să notez aceste ciudate evenimente, am căutat prin memorie și prin niște cărți. Acum, bineînțeles, pricep totul: a fost o stare de moarte temporară, familiară celor din vechime, dar, din ce știu eu, complet necunoscută nouă.

N-am nici o idee cât de mult am fost mort – poate nu mai mult de cinci sau zece secunde. Dar după o vreme am reînviat și am deschis ochii. Era întuneric și m-am simțit ducându-mă în jos, tot mai în jos. ...Am întins mâna și am încercat să mă apuc de ceva – mâna mi-a fost zgâriată de un perete zgrunțuros care se mișca cu repeziciune. Aveam sânge pe deget – și este sigur că toate acestea nu erau produsul bolnavei mele imaginații. Atunci ce era?

Îmi auzeam respirația frântă, tremurătoare (mi-e rușine să mărturisesc asta, dar totul era atât de neașteptat și de incomprehensibil). Un minut, două, trei – în jos, tot în jos. În fine, o izbitură ușoară; podeaua, care se mișcase în jos sub picioarele mele, se oprise acum complet. În întuneric am găsit un mâner, l-am împins; o ușă s-a deschis. Lumină difuză. În spatele meu am văzut o mică platformă pătrată ridicându-se repede. M-am repezit către ea – prea târziu: eram prins acolo – dar ce era acel „acolo“ nu știam.

Un coridor. O liniște grea ca de o mie de tone. Pe tavanul boltit, becuri – o linie nesfârșită, tremurătoare, pâlpâitoare de puncte. Locul acela semăna puțin cu „tuburile“ rețelei noastre subterane, dar mult mai îngust și făcut nu din sticla noastră, ci dintr-un material antic. M-a străfulgerat un gând – amintirea unor adăposturi subterane unde se presupune că înaintașii noștri se ascundeau în timpul Războiului de Două Sute de Ani. ...Nu contează, trebuie să merg înainte.

Cred că am mers vreo douăzeci de minute, apoi am făcut la dreapta. Coridorul era mai larg acolo, becurile mai luminoase. Un zumzet vag. Poate niște mașini, poate voci, nu mi-am putut da seama, dar eram aproape de o ușă opacă – sunetul venea din spatele acesteia.

Am bătut. Apoi din nou, mai tare. Zumzetul a încetat. Ceva a clămpănit, iar ușa s-a deschis larg, greoi, încet.

Nu știu care dintre noi era mai uimit: înaintea mea stătea doctorul cel ascuțit ca o lamă și subțire ca o foaie de hârtie.

– Tu? Aici? Și buzele lui s-au închis cu o forfecătură. Iar eu – ca și cum nu mai auzisem în viața mea o vorbă omească – mă holbam tăcut la el fără să pricep o boabă din ce spunea. Cred că îmi spunea să plec, pentru că m-a împins repede cu burta lui plată ca o foaie de hârtie până la capătul secțiunii mai luminoase a coridorului, apoi m-a răsucit și m-a bătut pe spate.

– Dar, îmi pare rău... Am vrut... Am crezut că I-330... Dar în spatele meu...

– Așteaptă aici, mi-a retezat-o doctorul și a dispărut.

În sfârșit! În sfârșit ea era aproape de mine, aici – și ce mai conta unde era acel „aici“? Mătasea aceea familiară, galben-șo-

fran, zâmbetul-muşcătură, ochii învăluţi... Buzele mele, mâinile, genunchii, toate tremurau; iar în capul meu, cel mai prostesc gând: vibraţia înseamnă sunet. Tremuratul probabil că produce un sunet. Atunci de ce nu este perceptibil?

Ochii ei s-au deschis către mine, am intrat...

– N-am mai putut suporta! Unde ai fost? De ce? Vorbeam repede, fără noimă, ca în delir, fără să-mi iau ochii de la ea. Sau poate doar gândeam lucrurile acestea. Era o umbră care mă urmărea... Am murit – în dulap... Din cauza acelui doctor... vorbeşte cu foarfece. ...Am un suflet... Incurabil...

– Un suflet incurabil! Bietul de tine!

I-330 a râs – m-a învăluit cu râsul ei, iar delirul luase sfârşit şi hohotele ei de râs răsunau ca nişte scânteii peste tot în jur, şi totul, totul era frumos.

Doctorul apăru din nou de după colţ – admirabilul, magnificul, cel mai subţire doctor.

– Ei? S-a oprit lângă ea.

– Nu-i nimic, e totul în regulă! O să-ţi povestesc mai târziu. Doar un accident... Spune-le că o să revin în... uh, cincisprezece minute...

Doctorul s-a făcut nevăzut după colţ. Ea a aşteptat. Uşa s-a închis înfundat. Apoi I-330 încet, încet şi-a sprijinit umărul în mine, braţul, s-a sprijinit cu tot corpul, parcă înfigând un ac dulce şi ascuţit adânc, tot mai adânc în inima mea, şi ne-am plimbat împreună, noi doi – ca o singură fiinţă...

Nu-mi aduc aminte pe unde am cotit prin întuneric, şi tot prin întuneric – în sus pe nişte scări, la nesfârşit, în tăcere. Nu puteam să văd, dar ştiam: ea mergea la fel ca mine, cu ochii închişi, orbeşte, cu capul pe spate, muşcându-şi buzele – şi asculta muzica tremurului meu abia auzit.

Mi-am revenit în unul dintre nenumăratele unghere din curtea Casei Antice. Un gard – coastele golaşe şi dinţii galbeni ai zidurilor dărâmate. Şi-a deschis ochii şi a spus:

– Poimâine la şaisprezece. Şi a plecat.

Chiar s-au întâmplat toate acestea? Nu ştiu. O să aflu poimâine. Doar o urmă e reală – pielea zdrelită de pe vârfurile degetelor de la mâna mea dreaptă. Dar Constructorul Secund m-a asigurat că m-a văzut când am atins roata polizorului

lui din greșeală cu degetele și asta e tot. Ei bine, ar putea fi așa. Se poate. Nu știu – nu mai știu nimic.

Însemnarea optsprezece

SUBIECTE:

O junglă logică

Răni și plasture

Niciodată

Ieri m-am dus la culcare și m-am scufundat instantaneu în cel mai adânc somn, ca o corabie răsturnată, supraîncărcată. O masă greoaie, densă de apă verde care unduia. Și apoi m-am ridicat încet de la fund, iar undeva pe la mijlocul adâncimii mi-am deschis ochii: camera mea, dimineată, încă verde, congelată. O așchie de soare prin oglinda de pe ușa dulapului, drept în ochi, împiedicându-mă să respect cu punctualitate orele de somn prescrise de Tabelele Orare. Cel mai bine ar fi fost să deschid ușa dulapului din perete. Dar mă simțeam înfășurat cu totul în pânze de păianjeni, se întinseseră chiar și peste ochi; n-aveam nici un pic de putere să mă ridic...

Totuși m-am ridicat și am deschis-o – și, deodată, în spațele ușii cu oglindă, străduindu-se să iasă din rochie, trandafir toată, I-330. Dar mă obișnuisem atât de mult cu cele mai incredibile întâmplări, încât, după câte îmi amintesc, nici măcar n-am mai fost surprins și n-am pus nici măcar o întrebare. Am intrat repede în dulap și, fără suflare, orbește, lacom, m-am împreunat cu ea. Acum văd: prin crăpătura în întuneric, o rază ascuțită de soare spărgându-se ca o limbă de fulger pe podea, pe peretele dulapului, ridicându-se mai sus... iar acum nemiloasa, strălucitoare lamă a căzut pe gâtul întins al lui I-330. Și asta era atât de înfricoșător încât n-am mai putut suporta, am țipat și mi-am deschis din nou ochii.

Camera mea. Dimineată, încă verde, congelată. O așchie de soare prin ușa dulapului. Eu – în pat. Un vis. Dar inima mea încă mai bătea nebunește, tresălta, improșca durere; mă dureau degetele, genunchii. Nu era nici o îndoială că toate

acestea se întâmplaseră. Iar eu nu mai puteam să-mi dau seama ce era vis și ce era realitate. Valorile iraționale creșteau prin orice aveam solid, familiar, tridimensional, și, în loc de planuri lustruite, ferme, eram înconjurat de lucruri nodoroase, păroase...

Mai era încă mult până la sunetul soneriei. Stăteam întins și mă gândeam – un lanț logic extrem de ciudat mi s-a desfășurat în minte.

Fiecare ecuație, fiecare formulă din lumea de la suprafață are o curbă sau un corp corespondent. Dar pentru formulele iraționale, pentru $\sqrt{-1}$, nu cunoaștem nici un corp corespondent, nu le-am văzut niciodată. ...Dar tocmai aici e toată groaza, în faptul că aceste corpuri invizibile există, trebuie, trebuie în mod inevitabil să existe: în matematică, umbrele lor fantastice, înțepătoare – ale formulelor iraționale – trec prin fața noastră ca pe un ecran. Și nici matematica, nici moartea nu fac vreodată greșeli. Așa că, dacă nu putem vedea aceste corpuri în lumea noastră, înseamnă că trebuie să fie, inevitabil trebuie să existe o lume vastă, o lume întreagă acolo – dincolo de suprafață.

Am sărit în picioare fără să mai aștept să sune soneria și am început să umblu prin cameră. Matematica mea – până acum singura insulă fermă și solidă din întreaga mea lume dislocată – și-a rupt și ea ancorele, plutește și ea, în vârtej. Asta înseamnă, atunci, că acest „suflet“ irațional este la fel de real precum unifă mea, precum cizmele, deși în acest moment nu le văd? (Sunt după ușa aceea cu oglindă a dulapului). Și dacă cizmele nu sunt o boală, atunci de ce „sufletul“ este?

Am căutat și nu am reușit să găsesc o cale de ieșire din acest sălbatic hățiș logic. Era aceeași necunoscută și sinistră junglă ca aceea de dincolo de Zidul Verde, locuită de creaturi extraordinare, incomprehensibile care vorbeau fără cuvinte. Mi se părea că vedeam prin sticla groasă ceva infinit de mare și în același timp infinit de mic, ca un scorpion, cu o înțepătură ascunsă, dar care se face permanent simțită – $\sqrt{-1}$... Însă e posibil să nu fie altceva decât „sufletul“ meu, care, ca și legendarul scorpion al celor din vechime, se înțepă singur atunci când este în primejdie...

Soneria. Se făcuse zi. Toate acestea, fără să moară, fără să dispară, erau doar acoperite de lumina zilei, la fel ca obiectele vizibile, care, tot fără să moară, sunt acoperite în timpul nopții de întuneric. O ceață ștearsă, tremurătoare, mi-a umplut capul. Prin ceață am văzut mesele lungi din sticlă, capetele sferice mestecând încet, în liniște, la unison. Din depărtare, prin ceață am auzit bătaia metronomului, și, o dată cu această muzică familiară, mângâietoare, am numărat mecanic până la cincizeci împreună cu toți ceilalți: cincizeci de mestecări prescrise pentru fiecare mușcătură. Și, mecanic, menținând ritmul, am coborât și mi-am bifat numele în registrul de ieșire – ca toți ceilalți. Dar simțeam că trăiam separat de toți ceilalți, singur, în spatele unui zid moale care estompa sunetele din exterior. Și aici, în spatele acestui zid – lumea mea...

Totuși, dacă această lume este doar a mea, de ce trece în aceste însemnări? De ce înregistrez toate aceste „vise” absurde, dulapuri, coridoare nesfârșite? Mă întristează să văd că, în locul unui poem armonios și strict matematic în onoarea Statului Unic, produc un soi de roman fantastic de aventuri. Ah, dacă n-ar fi nimic altceva decât un roman și nu viața mea reală, plină de X-uri, $\sqrt{-1}$ și căderi.

Totuși, poate totul e spre bine. Voi, necunoscuții mei cititori, sunteți, cel mai probabil, copii în comparație cu noi, pentru că noi am fost crescuți de către Statul Unic și, de aceea, am atins culmile cele mai înalte pe care le poate atinge omul. Și, precum copiii, o să înghițiți fără crâcnire toate lucrurile amare pe care le veți primi de la mine atâta timp cât sunt bine ascunse în siropul aventurii.

Seara:

Știți cum este când goniți cu un aerou sus, tot mai sus în spirala albastră, când fereastra este deschisă și vântul sălbatic vă șuieră în față? Nu există Pământ, uitați Pământul, e la fel de departe ca Saturn, Jupiter, Venus. Așa trăiesc eu acum. Un vânt vijelios îmi bate în față și am uitat Pământul, am uitat-o pe dulcea, trandafiria O. Și, totuși, Pământul există; mai devreme sau mai târziu trebuie să aterizez înapoi pe el și să închid ochii înaintea zilei în care numele ei – O-90 – este trecută în Tabelul meu Sexual.

În seara aceasta distantul Pământ mi-a amintit de existența lui.

Urmând sfaturile medicului (eu sincer, foarte sincer vreau să mă fac bine), am hoinărit timp de două ore prin deșerturile din sticlă ale bulevardelor noastre precise, drepte. Toți ceilalți erau în auditorii, așa cum era prescris prin Tabelul Orar, numai eu eram singur... În esență era o priveliște nefirească: imaginați-vă un deget omenesc tăiat din întreg, de la mână – un deget omenesc separat, alergând, adus de spate și săltăreț, de colo până colo pe pavajul de sticlă. Eu eram degetul acela. Și cel mai ciudat și nefiresc lucru dintre toate era că degetul n-avea nici cea mai mică dorință de a fi pe mână, de a fi cu ceilalți. Voiam ori să rămân așa, de unul singur, sau să... Dar de ce să mai încerc să mă mai ascund – să fiu cu ea, cu I-330, încă o dată să mă contopesc cu ea prin umăr, prin mâinile împletite...

M-am întors acasă când soarele deja apunea. Cenușa trandafirie a inserării strălucea pe zidurile din sticlă, pe săgeata aurie a Turnului Acumulator, în vocile și zâmbetele numerelor pe care le întâlneam. Ce ciudat: razele muribunde ale soarelui cad în exact același unghi ca cele care se aprind dimineța, însă totul este complet diferit. Trandafiriul este diferit: acum era potolită, puțin amărui, iar dimineța va fi din nou arzător, răsunător.

Jos, în vestibul, U, controloarea, a scos o scrisoare de sub un teanc de plicuri acoperite cu cenușă trandafirie și mi-a înmănat-o. Repet: e o femeie cât se poate de respectabilă și sunt sigur că sentimentele ei în ceea ce mă privește sunt cele mai prietenoase.

Și, totuși, de fiecare dată când văd acei obraji căzuți, ca niște branhi, am o senzație neplăcută.

Întinzându-mi scrisoarea cu mâna ei noduroasă, U a oftat. Dar oftatul ei abia a reușit să miște cortina care mă separa de lume; întreaga mea ființă era centrată în jurul plicului care îmi tremura în mâini – conținea fără doar și poate o scrisoare de la I-330.

Un al doilea oftat, mai evident, subliniat cu două linii, m-a făcut să mă desprind de plic. M-am uitat în sus: printre branhi, prin stururile sfioase ale genelor lăsate în jos – un zâmbet compătimitor, învăluitor, afectuos. Și apoi:

– Sărmanul meu prieten, cu un oftat subliniat cu trei linii și un semn discret din cap către scrisoare, cu conținutul căreia era familiarizată, pentru că asta îi era meseria, firește.

– Nu, serios, eu...Dar de ce?

– Nu, nu, dragul meu, eu te cunosc mai bine decât te știi tu însuși. Te-am urmărit de multă vreme și mi-am dat seama că ai nevoie de cineva care să pășească braț la braț cu dumneata prin viață, cineva care a învățat viața mulți ani...

M-am simțit cu totul acoperit ca de plasturi cu zâmbetul ei dezgustător – plasturi pentru rănilor care îmi vor fi provocate de scrisoarea din mâinile mele tremurătoare. Și, în cele din urmă, prin storurile sfioase ale genelor, aproape șoptind:

– Am să mă gândesc la asta, dragul meu, am să mă gândesc la asta. Și să fii liniștit: dacă o să simt că am destulă putere... Însă nu, mai întâi trebuie să mă gândesc la asta...

Binefăcătorule mare! Eu o să... vrea să spună că...

Vedeam tot felul de puncte în fața ochilor, mii de sinusoidale, iar scrisoarea îmi tresălta în mână. M-am apropiat de zid, mai aproape de lumină. Soarele se stinge, iar cenușa posomorâtă, trandafirică, a căzut, îngroșându-se regulat, peste mine, pe podea, pe mâinile mele, pe scrisoare.

Am rupt plicul și, repede – semnătura, rana: nu era 1-330, era... O. Și încă o rană: o pată de cerneală întinsă în colțul din dreapta jos al paginii – acolo unde a căzut picătura... Detest petele, orice le-ar fi făcut să apară – cerneala sau... orice altceva. Și știi că înainte ar fi fost doar o chestie neplăcută, ochii mei ar fi fost deranjați, doar, de acea pată neplăcută. De ce, atunci, acel mic punct cenușiu ca un nor făcea totul să pară mai întunecat, mai plumburiu? Sau era iarăși vorba de „sufletul“ meu?

Scrisoarea:

„Știi... sau, poate, nu știi... Nu pot s-o spun așa cum trebuie, dar nu contează: acum știi că fără tine n-o să mai fie nici o zi, nici o dimineață, nici o primăvară pentru mine. Pentru că R este pentru mine doar... dar asta nu te interesează pe tine. În orice caz, îi sunt foarte recunoscătoare. Fără el, singură, în aceste zile, nu știu ce m-aș fi... În aceste zile și nopți

am trăit cât în zece sau douăzeci de ani. Și parcă acum camera mea nu mai este dreptunghiulară, ci rotundă și fără capăt – de jur împrejur, și totul e la fel, și nu sunt uși nicăieri.

Nu pot trăi fără tine – pentru că te iubesc. Pentru că văd, înțeleg: acum nu ai nevoie de nimeni, de nimeni pe lume în afară de ea, de cealaltă, și... înțelegi – tocmai pentru că te iubesc trebuie...

Am nevoie doar de două sau trei zile să pun laolaltă bucățile în care m-am risipit, să alcătuiesc ceva care să semene cu vechea O-90 și apoi am să mă duc să le spun eu însămi că vreau să îmi retrag înregistrarea mea cu tine. Iar tu trebuie să te simți eliberat, să fii fericit. Niciodată n-am să mai... Adio.

Niciodată. Da, e mai bine așa, are dreptate. Dar de ce, atunci, de ce...

Însemnarea nouăsprezece

SUBIECTE:

Infinitezimala de ordinul trei

O privire încruntată peste parapet

În acel ciudat coridor cu linia punctată de becuri cu lumina slabă... sau nu, nu, nu acolo, a fost mai târziu, când deja eram într-un colț ascuns din curtea Casei Antice... atunci ea a zis: „Poimâine“. Asta înseamnă astăzi, și totul prinde aripi. Ziua zboară. Integralul nostru e gata de lansare: Motorul rachetei purtătoare deja a fost instalat și a fost testat astăzi la sol. Ce sufluri magnifice, puternice, pentru mine fiecare dintre ele erau un salut în cinstea ei, singura, unica – în onoarea zilei de azi.

În timpul primei salve, vreo zece numere care lucrau pe lângă Integral au neglijat să se ferească – n-a mai rămas nimic din ele în afară de câteva resturi și funingine. Înregistrez cu mândrie faptul că acest incident n-a perturbat ritmul activității noastre nici o secundă. Nimeni n-a dat înapoi; atât noi, cât și mașinile, ne-am continuat mișcările rectilinii și circulare cu aceeași precizie ca și înainte, ca și cum nimic nu

s-ar fi întâmplat. Zece numere reprezintă mai puțin decât unu la o sută de milioane din Populația Statului Unic; practic privind, este o infimezimală de ordinul trei. Doar cei din vechime erau predispuși la mila aceea ignorantă din punct de vedere aritmetic; pentru noi e ridicol.

Și mi se mai pare ridicol faptul că ieri am dat atenție unei amărâte de pete cenușii și chiar am și scris despre lucrul acesta aici. Toate acestea nu înseamnă decât o aceeași „înmuiere“ a suprafeței care în fapt ar trebui să fie ca diamantul – la fel ca zidurile noastre.

Ora șaisprezece. Nu am ieșit pentru plimbarea suplimentară; cine știe, poate că o să-i treacă prin cap să vină chiar acum, când totul răsună de strălucirea soarelui...

Sunt aproape singur în tot imobilul. Prin zidurile îmbibate de soare văd până departe, spre stânga, spre dreapta și în jos, camerele goale suspendate în aer, repetându-se ca într-o oglindă. Și doar pe scările albăstrui, o umbră schițată vag de soare, o umbră înclinată, cenușie alunecă în sus. Aud pașii acum – pot să văd prin ușa – simt zâmbetul-plasture lipit de mine. Apoi pe lângă ușa mea și în jos pe alte scări...

Anunțatorul a scos un clinchet. M-am aruncat către fanta albă și îngustă, și... am văzut un număr-bărbat necunoscut (începea cu o consoană). Elevatorul a zumzăit, ușa a fost izbită. În fața mea – o frunte grea, lăsată neglijent pieziș, peste față. Și ochii... o impresie ciudată, cuvintele parcă îi ieșeau de sub fruntea încruntată, de acolo unde erau ochii.

– O scrisoare pentru dumneavoastră de la ea, am auzit ieșind de sub frunte. V-a rugat să faceți exact ceea ce v-a scris.

De sub sprâncene a pornit o privire încruntată împrejur. Nu e nimeni, nu-i nimeni aici; dă-mi-o mai repede! După o altă privire cercetătoare împrejur, mi-a strecurat plicul și a plecat. Eram singur.

Nu, nu singur: în plic, cuponul roz și o mireasmă aproape imperceptibilă – a ei. E ea, o să vină, o să vină la mine. Repede, scrisoarea – să o citesc cu ochii mei, să o cred până la capăt...

Dar nu, nu poate fi adevărat! Citesc din nou, sărind peste rânduri: „Cuponul... și nu uita să lași storurile ca și când noi chiar am fi acolo... Este absolut necesar ca ei să creadă că eu sunt... Îmi pare foarte, foarte rău...”

Am rupt scrisoarea în bucăți. Îmi zăresc în oglindă, pentru o clipă, sprâncenele frânte, distorsionate. Am luat cuponul să îl rup, așa cum am rupt și bilețelul ei...

„V-a rugat să faceți exact ce v-a scris“, mi-a răsunat din nou în cap.

Mâinile mi-au slăbit. Cuponul a căzut pe masă. Ea e mai puternică decât mine. Mi-e teamă că am să fac ceea ce îmi spune. Și totuși... totuși, nu știu: vom vedea, mai e mult până deseară... Cuponul e pe masă.

Sprâncenele mele torturate, frânte – în oglindă. De ce n-am certificat medical și pentru astăzi? M-aș plimba și m-aș tot plimba la nesfârșit, în jurul întregului Zid, apoi m-aș prăbuși în pat, în adânc... Dar trebuie să mă duc în auditoriul treisprezece, trebuie să mă strâng laolaltă să stau două ore – două ore – fără să mă clintesc... când mie îmi vine să urlu și să bat din picioare.

Prelegerea. Ce ciudat e că vocea care iese din aparatul strălucitor nu este metalică, cum e de obicei, ci oarecum moale, ca de blană, ca mușchiul de pădure. O voce de femeie. Mi-o imaginez așa cum probabil a fost la un moment dat: micuță, o bătrână încovoiată, ca aceea de la Casa Antică.

Casa Antică... Și totul țâșnește ca o fântână de dedesubt – și trebuie să-mi pun la lucru toată puterea să mă fac la loc, din oțel, altfel o să inund auditoriul cu țipete. Cuvintele acelea moi, ca de blană pufoasă trec prin mine, și tot ceea ce rămâne este faptul că spun ceva despre copii, despre creșterea copiilor. Sunt ca o plăcuță fotografică. Rețin orice impresie cu o precizie ciudată, străină, indiferentă și insensibilă: o semilună aurie – lumina reflectată în difuzor; sub ea, un copil, o ilustrație vie, se întinde către semilună; ține marginea unifei sale microscopice în gură; un pumn minuscul strâns, cu măruntul său deget mare prins în pumn; o umbră ușoară de-a lungul încheieturii, o cută mică, durdulie. Ca o plăcuță fotografică, eu înregistrez: piciorul gol atârână peste margine acum, evantaiul trandafiriu al degetelor de la picioare calcă aerul – o secundă și se va prăbuși pe podea.

Țipătul unei femei; o unifă, deschizând ceva ca niște aripi transparente, a zburat până pe podium, a prins copilul, a atins

cu buzele cuta minusculă de la încheietură; a pus copilul pe mijlocul mesei, a coborât de pe podium. Mecanic, mintea mea a înregistrat semiluna trandafirie a buzelor, colțurile în jos, ochii albaștri ca niște farfurioare umplute să dea pe dinafară. O. Și, ca și când aş fi citit vreo formulă armonioasă, deodată am realizat necesitatea, logica acestui incident neînsemnat.

S-a așezat chiar în spatele meu, spre stânga. Am aruncat o privire înapoi; și-a desprins cuminte ochii de la masa pe care era așezat copilul; apoi s-a uitat la mine, m-a pătruns cu privirea, și, din nou: ea, eu și masa de pe podium – trei puncte, și prin aceste trei puncte – linii, proiecții ale unor evenimente inevitabile, încă nevăzute.

M-am îndreptat spre casă de-a lungul străzii verzi, crepusculare, cu lumini deja strălucind din loc în loc. M-am auzind ticăind ca un ceas. Iar acele ceasului urmau să treacă într-o clipă pe deasupra unei cifre – urma să fac ceva fără cale de întoarcere. Ea, I-330, are nevoie ca cineva să creadă că este cu mine. Iar eu am nevoie de ea, și ce-mi pasă mie de „nevoia“ ei. N-o să fiu un stor pentru altcineva – nu vreau.

În spatele meu, pași cunoscuți, călcând ca prin băltoace. Nu mă mai uit înapoi: știu că e S. O să mă urmărească până la ușă, apoi, probabil, va sta jos, pe trotuar, cu sfredelele făcându-și drum în sus, spre camera mea – până or să cadă storurile, ascunzând crima altcuiva...

El, Îngerul meu Păzitor, mi-a pus punct gândurilor. Am decis: Nu, n-o s-o fac. Am hotărât.

Când am intrat în camera mea și am aprins lumina, nu mi-am putut crede ochilor: lângă masă stătea O. Sau, mai degrabă stătea atârnată, ca o rochie goală care fusese scoasă de pe trup. De parcă nu mai rămăsese nici măcar un resort sub rochie; brațele îi erau căzute, fără vlagă; picioarele, vocea îi atârna neputincioasă.

– Eu... aş vrea să știu despre scrisoarea mea. Ai primit-o? Da? Trebuie să îmi dai răspunsul, trebuie – chiar acum.

Am ridicat din umeri. Exultând, ca și cum ea era de vină pentru tot, m-am uitat la ochii ei albaștri, plini până la refuz, și am întârziat să răspund. Apoi, cu încântare, înjunghiind-o cu fiecare cuvânt în parte, am spus:

– Un răspuns? Bine... Ai dreptate. Pe deplin. Despre toate.

– Atunci... (a încercat să își ascundă tremuratul cu un zâmbet, dar am observat). Foarte bine! O să plec – o să plec chiar acum.

Atârna în continuare deasupra mesei. Ochi lăsați în jos, mâini neputincioase, picioare. Cuponul roz, mototolit al celeilalte era încă pe masă. Am deschis repede manuscrisul – *Noi* – și am ascuns sub el cuponul – mai mult de mine, poate, decât de O.

– Vezi, încă mai scriu. Sunt deja 170 de pagini... Iese ceva atât de neașteptat...

O voce, o umbră de voce:

– Îți amintești... la pagina șapte... mi-a căzut o lacrimă, și tu...

Farfuriile albastre – picături tăcute, grăbite se revarsă peste margine, în jos pe obraji, și cuvinte se revarsă grăbite peste margine.

– Nu pot, o să plec imediat... Niciodată n-o să mai... fie așa cum spui. Dar vreau, trebuie să am cu tine un copil – fă-mi un copil și o să plec, o să plec!

Am văzut-o tremurând sub unifă și am simțit: într-o clipă, și eu... Mi-am dus mâinile la spate și am zâmbit:

– Ești nerăbdătoare să iei loc în Mașina Binefăcătorului?

Și cuvintele ei ca un șuvoi din spatele unui baraj:

– Nu contează! Dar o să-l simt, o să-l simt în mine. Și apoi, chiar dacă numai pentru câteva zile... Să văd, să văd măcar o dată cea cută mică, așa – ca la copilul acela de pe masă. Doar o zi!

Trei puncte: ea, eu și micuțul pumn, acolo, pe masă, cu o cutișoară durdulie...

Odată, îmi amintesc, când eram copil, am fost duși la Turnul cu Acumulatori. Chiar pe platforma de sus, m-am aplecat peste parapetul din sticlă. Dedesubt, oamenii ca niște puncte, iar inima mea a tresărit dulce: Și dacă? Atunci m-am apucat mai strâns de balustradă; acum, am sărit.

– Deci asta vrei? Deși știi bine că...

Ochii i s-au strâns, de parcă s-ar fi uitat în soare. Un zâmbet umed, radios.

– Da, da! Vreau!

Am smuls cuponul roz de sub manuscris – cuponul celeilalte – și am alergat pe scări până jos, la controlorul de serviciu. O mi-a prins mâna, mi-a strigat ceva, dar am înțeles ce a zis abia când m-am întors.

Stătea pe marginea patului, cu mâinile strânse între genunchi.

– Acela era... cuponul ei?

– Ce mai contează? Bine, da, era al ei.

Ceva a pocnit. Sau, poate, doar s-a mișcat O. Stătea cu mâinile strânse între genunchi, tăcută.

– Ei? Grăbește-te... Am apucat-o brutal de mână, și pe încheietura ei, lângă cuta aceea de copil, au apărut puncte roșii (mâine se vor învineți).

Asta a fost ultimul lucru. Apoi – un clinchet de întrerupător, toate gândurile s-au stins, întuneric, scânteii – am zburat peste parapet, în jos...

Însemnarea douăzeci

SUBIECTE:

Descărcare

Materialul de idei

Piscul zero

Descărcare – aceasta e cea mai potrivită definiție. Acum văd că a fost exact ca o descărcare electrică. Pulsul ultimelor mele zile a devenit tot mai uscat, mai rapid, mai tensionat; polii s-au apropiat tot mai mult – o trosnitură uscată – încă un milimetru: explozie, apoi – liniște.

Totul în mine este foarte liniștit și gol, ca într-o casă atunci când toți ceilalți sunt plecați și tu stai întins, singur, bolnav, auzind cât se poate de clar acel tic-tac ascuțit, metalic al gândurilor tale.

Poate că această „descărcare“ m-a vindecat, în sfârșit, de chinuitorul meu „suflet“, și am devenit din nou la fel ca noi toți. În fine, acum pot să o văd în gând fără nici un fel de du-

rere pe O pe treptele Cubului; pot să o văd în Clopotul cu Gaz. Iar dacă mă numește acolo pe mine, în Secția Operați-uni, nu contează: în ultima mea clipă o să sărut pios și cu re-cunoștință mâna pedepsitoare a Binefăcătorului. Să sufăr o pedeapsă este dreptul meu față de Statul Unic, și n-o să re-nunț la acest drept. Noi, numerele Statului nostru, nu vom re-nunța, nu trebuie să renunțăm la acest drept – singurul și, prin asta, cel mai prețios drept pe care îl posedăm.

Gândurile mele ticăiau în liniște, cu claritate metalică. Un aerou invizibil mă poartă spre înălțimile albastre ale mult-iubitelor mele abstracțiuni. Și acolo, în cel mai pur și mai rarefiat aer, îmi văd conceptul meu de „drept” plesnind ca un pneu. Și văd limpede că e doar o aruncare înapoi către una dintre prejudecățile absurde ale celor din vechime – no-țiunea lor de „drepturi”.

Există idei din lut, dar și idei încrustate pentru totdeauna în aur sau în sticla noastră prețioasă. Și, pentru a putea deter-mina materialul din care e făcută o idee, este destul să torni peste ea o singură picătură de acid puternic. Unul dintre acești acizi era cunoscut și celor din vechime: *reductio ad finem*. Cred că așa îl numeau. Dar le era teamă de această otravă, ei preferau să vadă chiar și un cer pentru o zi, sau chiar unul de jucărie, decât albastrul nimic. Dar noi, mulțumită Binefăcăto-rului, suntem adulți, n-avem nevoie de jucării.

Ei bine, atunci, să presupunem că o picătură de acid este aplicată pe ideea de „drepturi”. Chiar și printre cei din ve-chime, cel mai matur dintre ei știa faptul că sursa dreptului este forța, că dreptul este o funcție a puterii. Și așa, avem talge-rele balanței: pe de o parte un gram, pe cealaltă – o tonă; pe de o parte „Eu” – pe cealaltă „Noi”, Statul Unic. A presupune că „Eu” poate avea „drepturi” față de Statul Unic nu este ca și cum ai crede că un gram ar putea clinti balanța, când pe celălalt talger ar fi o tonă? De aici, diviziunea: drepturile pentru tonă, îndatoririle pentru gram. Iar calea naturală de la non-en-titate la măreție este să uiți că ești un gram și să te simți mai degrabă o milionime dintr-o tonă.

Voi, venusieni rumeni în obraji și plini la trup, și voi, ura-nieni, negricioși ca niște fierari, vă aud murmurul protestelor

în tăcerea mea albastră. Dar trebuie să învățați să înțelegeți: tot ceea ce este măreț este simplu; doar cele patru reguli aritmetice sunt eterne și neschimbătoare. Și doar o etică constituită pe baza celor patru poate fi măreață, neschimbătoare și eternă. Aceasta este cea mai pură înțelepciune, vârful piramidei pe care oamenii, scăldați de sudoare, cârtind și gâfâind, s-au cățarat de secole. Și de pe acest pisc, tot ceea ce se află dedesubt, în adâncuri, acolo unde încă se mai zbate ca niște viermi mizerabili acel ceva care a supraviețuit în noi, provenind de la strămoșii noștri sălbatici, de pe această culme toate apar la fel. Mama ilegală – O; criminalul; nebunul care a îndrăznit să își fluture versurile în fața Statului Unic. Iar judecata va fi aceeași pentru toți: moartea înainte de vreme. Aceasta este judecata divină la care visau oamenii din casele făcute din piatră în lumina naivă, trandafirie a zorilor istoriei. „Dumnezeul“ lor pedepsea blasfemia împotriva Sfintei Biserici la fel de sever ca și omuciderea.

Voi, uranienilor, la fel de austeri și de întunecați ca vechii spanioli care au avut înțelepciunea de a arde delincvenții în flăcări, pe rug, voi sunteți tăcuți; cred că sunteți de partea mea. Dar îi aud pe trandafiriii venusieni murmurând ceva despre tortură, execuții, o întoarcere la epoca barbariei. Dragii mei prieteni, mi-e milă de voi: sunteți incapabili de o gândire filosofic-matematică.

Istoria omenirii evoluează în cercuri, ca un aerou. Cercurile diferă – unele sunt din aur, altele sângerii. Dar toate sunt divizate egal în trei sute șazeci de grade. Iar mișcarea este de la zero – înainte, spre zece, douăzeci, două sute, trei sute șazeci de grade – înapoi la zero. Da, ne-am întors la zero – da. Dar pentru mintea mea matematică este clar că acest zero este complet diferit, cu totul nou. Am pornit de la zero spre dreapta, ne-am întors la zero dinspre stânga. Totuși, în loc de plus zero avem minus zero. Înțelegeți?

Văd acest Zero ca pe un pisc enorm, tăcut, îngust, ascuțit ca un cuțit. În întunericul dens, aspru, ținându-ne respirația, am pornit de pe versantul negru ca noaptea al Piscului Zero. Timp de secole noi, Columbii, am navigat și am tot navigat; am înconjurat întregul pământ. Și, la sfârșitul sfârșiturilor, uraaaaaaa! O

salvă de salut, și toți sus, pe catarguri: înaintea noastră este o latură diferită, necunoscută până acum a Piscului Zero, iluminată de luminile boreale ale Statului Unic – o masă albastră, scânteii, curcubee, sori, sute de sori, miliarde de curcubee...

Dacă suntem doar la o grosime de cuțit distanță față de cealaltă parte, partea întunecată a piscului? Cuțitul este cea mai puternică, nemuritoare, cea mai strălucită dintre creațiile omului. Cuțitul a fost și ghilotină; este metoda universală de a descâlci toate nodurile; pe muchia cuțitului este drumul tuturor paradoxurilor – singurul drum demn de o minte neînfricată.

Însemnarea douăzeci și unu

SUBIECTE:

Datoria unui autor

Gheața se umflă

Cea mai dificilă iubire

Ieri a fost ziua ei, și încă o dată n-a venit, și încă o dată a trimis un bilet neclar, prin care nu explica nimic. Dar sunt calm, complet calm. Dacă totuși urmez indicațiile din bilet, dacă duc cuponul jos la controlorul de serviciu și apoi, coborând storurile, stau în camera mea singur, nu este pentru că nu sunt capabil să acționez împotriva dorințelor ei. Ridicol! Sigur că nu. Este simplu, deoarece, protejat cu ajutorul storurilor de toate acele zâmbete-plasturi vindecătoare, pot să scriu în liniște aceste pagini. Asta e un motiv. Al doilea, mi-e teamă că o pierd pe I-330, o să pierd și ceea ce e, poate, singura cheie pentru descoperirea tuturor necunoscutelor (incidentul cu dulapul, moartea mea temporară, și tot așa). Iar eu, fie și numai ca autor al acestor însemnări, simt că sunt dator să găsesc răspunsurile. Ca să nu mai menționez faptul că toate necunoscutele sunt ostile la un nivel organic omului, iar *homo sapiens* este uman în deplinul sens al cuvântului doar atunci când gramatica sa este lipsită de semne de întrebare, când nu are altceva decât semne de exclamare, puncte și virgule.

Și astfel, îndemnat, mi se pare mie, tocmai de datoria mea de autor, am luat un aerou astăzi la ora șaisprezece și m-am

mai dus încă o dată la Casa Antică. Am zburat împotriva unui vânt foarte puternic. Aeroul tăia cu dificultate prin desişurile aerului, ramurile lui invizibile biciuindu-l şuierător. Oraşul de dedesubt îmi părea construit în întregime din blocuri albastre din gheaţă. Deodată – un nor, o umbră iute, piezişă, iar gheaţa s-a transformat în plumb, s-a umflat ca gheaţa de pe un râu primăvara, când stai pe mal şi aştepţi: un moment, şi apoi totul explodează, se revarsă, formează un vârtej şi porneşte puhoi. Dar minutele trec, iar gheaţa încă mai ţine; şi simţi că te umfli şi tu, iar inima îţi bate repede, mai repede, mai repede, cu nelinişte (Dar de ce scriu toate acestea, şi de unde aceste ciudate senzaţii? Pentru că e sigur că nu există nici un spărgător de gheaţă capabil să zdrobească cel mai transparent, cel mai rezistent cristal din viaţa noastră...)

Nu era nimeni la intrarea în Casa Antică. M-am plimbat primprejur şi am găsit-o pe bătrâna portăreasă lângă Zidul Verde. Cu mâna streăşină la ochi, privea în sus. Acolo, deasupra Zidului – triumphiurile ascuţite, negre ale unor păsări. Cronicănd, s-au năpustit peste bariera solidă, invizibilă de unde electrice, s-au regrupat şi – din nou deasupra Zidului.

Le-am văzut umbrele piezişe alunecând iute peste faţa ei întunecată, plină de riduri, apoi mi-a aruncat o privire rapidă.

– Nu e nimeni, nu-i nimeni aici! Nimeni! Şi n-ai de ce să intri. Nu...

Ce voia să însemne, n-am de ce? Şi ce noţiune ciudată – să mă privească doar ca pe o umbră a cuiva! Şi dacă ei toţi sunt doar umbrele mele? Şi nu cumva eu am fost cel care am populat cu ei toate aceste pagini – care cu nu foarte mult timp în urmă erau doar deşerturi dreptunghiulare? Fără mine, ar fi fost ei văzuţi vreodată de către acei pe care am să-i conduc în urma mea de-a lungul înguste poteci a rândurilor?

Normal, ei nu i-am spus nimic din toate acestea. Din propria mea experienţă ştiu că cel mai crud lucru e să faci pe cineva să se îndoiască de propria lui realitate, realitatea tridimensională. I-am spus sec că meseria ei era să deschidă uşa, şi mi-a dat drumul în curte.

Pustiu. Linişte. Vântul afară, dincolo de ziduri, îndepărtat ca ziua aceea când, umăr lângă umăr, contopiţi, am ieşit de de-

desubt, din coridoare – dacă, într-adevăr, asta chiar s-a întâmplat cu adevărat. Mergeam pe sub arcadele de piatră acolo unde ecoul pașilor mei, răsunând în bolțile umede, părea să cadă în urma mea, ca și când cineva ar fi călcat pe urmele mele. Pereții galbeni cu cicatrice de cărămidă roșie mă urmăreau prin pătratele întunecate de sticlă ale ferestrelor, mă urmăreau cum deschid ușile scârțâitoare ale magaziilor, cum scotoceam colțurile, fundăturile și cotloanele. O poartă prin gard și un maidan gol și dezolant – un monument al Marelui Război de Două Sute de Ani. Ridicându-se din pământ – coaste golașe din piatră, fâlcile galbene despărțite într-un zâmbet, o veche sobă cu un coș vertical – o navă împietrită pentru totdeauna printre țâșnirile de cărămidă roșie și galbenă.

Mi se părea că am mai văzut acești dinți galbeni și mai înainte, vag, ca prin apă, la fundul unui lac adânc. Și am început să caut. M-am rostogolit în gropi, m-am împiedicat de pietre; gheare ruginite mi se prindeau de unifă; picături ascuțite, sărate de sudoare mi se prelingeau de pe frunte în ochi...

Nu era acolo! Nu puteam să găsesc nicăieri – acea ieșire de dedesubt, din coridoare. Nu era acolo. De fapt, poate e mai bine așa: pare mai probabil ca tot ce se întâmplase să fie unul dintre absurdele mele „vise“.

Epuizat, plin de praf și de pânze de păianjen, deja deschisesem poarta să mă întorc în curtea principală. Deodată – un foșnet în spatele meu, pași ca prin băltoace și, acolo, când m-am întors – urechile trandafirii ca niște aripi, zâmbetul dublu-arcuit al lui S.

Mijind ochii, m-a înțepat cu sfredelele sale, apoi m-a întrebat:

– La o plimbare?

Am tăcut. Mâinile mă încurcau.

– Cum e, vă simțiți mai bine acum?

– Da, vă mulțumesc. Cred că revin la normal.

M-a lăsat – și-a ridicat ochii, și-a dat capul pe spate și, pentru prima dată, i-am observat mărușul lui Adam.

Deasupra noastră, la o înălțime nu mai mare de cincizeci de metri, zumzăiau câteva aerouri. După altitudinea lor joasă, zborul încet, după brațele negre ale dispozitivelor de observa-

ție, le-am recunoscut: erau aerourile Gardienilor – nu un grup obișnuit de două-trei, ci zece sau douăsprezece (din nefericire, trebuie să mă mulțumesc doar cu o cifră aproximativă).

– De ce sunt atât de multe astăzi? m-am aventurat să întreb.

– De ce? Hm... Un adevărat medic își începe munca de vindecare când omul este sănătos, când omul urmează să se îmbolnăvească abia mâine, sau poimâine, sau într-o săptămână. Profilaxie, înțelegeți?

A dat din cap și a pornit lipăind pe dalele din piatră ale curții. Apoi s-a întors și a zis peste umăr:

– Fiți atent!

Eram singur. Liniște. Pustiu. Departe de tot, deasupra Marelui Zid, păsările se zvârcoleau prin aer, vântul bătea. Ce voise să spună?

Aeroul meu aluneca ușor purtat, de curenți. Umbre ușoare, grele de nori; dedesubt – cupole albastre, cuburi din gheață de sticlă devenite plumburii, umflate...

Seara

Mi-am deschis manuscrisul să mângălesc în aceste pagini niște gânduri care cred eu că se vor dovedi utile (pentru voi, cititorii mei), gânduri despre marea Zi a Unanimității, care se apropie. Apoi am realizat că nu pot să scriu nimic în seara aceasta. Ascultam întruna vântul cum își zbătea aripile întunecate în fereastră, mă tot întorceam, așteptând. Ce așteptam? Nu știam. Iar atunci când branhiile acelea maroniu-trandafirii au apărut în camera mea, mărturisesc că m-am bucurat. Ea s-a așezat, și-a îndreptat modest o cută a unifei între genunchi, m-a acoperit repede cu plasturii zâmbetelor, câte o bucată pe fiecare crăpătură – m-am simțit legat într-un mod ferm, plăcut.

– Știi, am intrat astăzi în clasă (lucrează la Uzina de creștere a copiilor) și am găsit o caricatură pe perete. Da, da, așa a fost! M-au desenat ca pe un fel de pește. Poate că eu chiar...

– Ah, nu, nu, sigur că nu, m-am grăbit eu să spun. (De aproape, fața ei nu avea nimic care ar fi putut semăna cu niște branhii, iar cuvintele mele despre branhii fuseseră în întregime deplasate.)

– Ei, oricum, asta nu e atât de important. Dar, înțelegi, actul în sine. Normal, am chemat Gardienii. Îmi plac foarte mult copiii, și cred că cea mai dificilă și nobilă dragoste este cruzimea. Mă înțelegeți?

Cum să nu pricep! Era un ecou al propriilor mele gânduri. Nu m-am putut abține să-i citesc un fragment din Însemnarea douăzeci, care începea cu „Gândurile mele ticăiau în liniște, cu claritate metalică.“

Fără să mă uit, am văzut tremurul obrazilor ei maroniu-trandafirii, trăgându-se tot mai aproape de mine, și acum degetele ei uscate, grele, aproape înțepătoare erau în mâinile mele.

– Dă-mi-o, dă-mi-o! Am să o înregistrez și o să-i pun pe copii să o memoreze. Avem nevoie de asta mai mult decât venusienii tăi, avem nevoie de ea – astăzi, mâine, poimâine.

A aruncat o privire peste umăr și aproape a șoptit:

– Ai auzit? Se vorbește că în Ziua Unanimității...

Am sărit ca ars.

– Ce – ce se vorbește? Ce e cu Ziua Unanimității?

Zidurile confortabile dispăruseră. M-am simțit aruncat afară, acolo unde vântul acela uriaș se zvârcolea pe deasupra acoperișurilor, iar norii pieziși, crepusculari, se scufundau mai jos, tot mai jos...

U m-a apucat ferm, hotărât de umeri, deși am observat că, parcă reacționând la propria mea stare de agitație, degetele ei tremurau.

– Stai jos, dragul meu, nu te neliniști. Oamenii spun tot felul de lucruri, nu contează. Și apoi – dacă o să ai nevoie, voi fi cu tine în acea zi. O să-mi las copiii cu altcineva și o să stau cu tine; pentru că tu, dragul meu, ești tot un copil, și ai nevoie de...

– Nu, nu, am dat eu din mâini ca să mă apăr. În nici un caz! Atunci chiar ai crede că sunt un copil, că nu pot... de unul singur... Sub nici o formă! (Trebuie să mărturisesc că aveam alte planuri pentru acea zi.)

Ea a zâmbit. Înțelesul nerostit al zâmbetului era evident:

– Ah, ce băiețel încăpățânat! Ea s-a așezat, și-a lăsat ochii în jos, cu mâinile îndreptând din nou, modest, cuta de la unifă care se forma între genunchii ei. Și apoi a trecut la altceva.

– Cred că trebuie să decid... pentru binele tău... Nu, te implor, nu mă grăbi, încă mai trebuie să mă gândesc la chestia asta...

Eu n-o grăbeam, deși am realizat că ar fi trebuit să fiu mulțumit și că nu era o onoare mai mare decât să umpli de grație anii de amurg ai cuiva.

Toată noaptea aceea am fost tulburat de aripi. Mă plimbam ferindu-mi capul cu mâinile de păsări. Apoi – era și un scaun. Nu unul de-al nostru, nu un scaun modern, din sticlă, ci unul vechi din lemn. Mergea ca un cal – piciorul din dreapta din față, cel din spate–stânga, față–stânga, spate–dreapta. A alergat până la patul meu, s-a urcat pe el și am făcut dragoste cu scaunul din lemn. A fost incomod și dureros.

Uimitor: n-a putut nimeni inventa un remediu pentru această boală a viselor? Sau măcar să o transforme în ceva rațional, sau chiar util?

Însemnarea douăzeci și doi

SUBIECTE:

Valuri înghețate

Totul este în curs de perfecționare

Eu sunt un microb

Imaginați-vă că sunteți pe un țărm: valurile se ridică ritmic, apoi, ridicate fiind, deodată rămân așa – înghețate, congelate. La fel de sinistru și anormal mi s-a părut si atunci când plimbarea noastră zilnică, prescrisă de Tabelul Orar, a fost întreruptă brusc în mijlocul timpului alocat și toată lumea a fost aruncată în confuzie. Ultima dată când s-a întâmplat ceva asemănător, potrivit cronicilor noastre, a fost cu 119 ani în urmă, atunci când a căzut un meteorit cu șuier și fum chiar în mijlocul șirurilor de oameni care mărșăluiau.

Ne plimbam ca de obicei, ca războinicii de pe basoreliefurile asiriene: o mie de capete, două picioare contopite, integrale, două brațe integrale, cadentate. La capătul bulevardului, acolo unde zumzăia Turnul Acumulator, un dreptunghi se mișca spre noi. În față, în spate și pe laturi – gârzi; la mijloc – trei oameni, cu numerele aurite deja scoase de pe unife. Și totul era îngrozitor de clar.

Ceasul uriaș din vârful Turnului devenise o față; aplecat printre nori, scuișând în jos secunde, aștepta indiferent. Iar apoi, la exact șase minute după ora treisprezece, ceva s-a întâmplat în interiorul dreptunghiului. S-a întâmplat destul de aproape de mine, și am văzut totul în detaliu; îmi amintesc clar gâtul lung și subțire și rețeaua de vene albastre la tâmplă, ca niște râuri pe harta unei lumi mărunte și necunoscute, iar această lume necunoscută era, evident, un om foarte tânăr. Probabil că o fi observat pe cineva în rândurile noastre; ridicându-se pe vârfuri, și-a întins gâtul și s-a oprit. Un clinchet: un membru al gărzii a aruncat raza albastră a unui bici electric peste el, s-a auzit un scâncet subțire, ca un chelălăit. Apoi – o serie de clincheturi distincte, cam la fiecare două secunde: un clinchet – un scâncet, un clinchet – un scâncet.

Noi ne-am continuat mersul ritmic, asirian, și, uitându-mă la zig-zagurile grațioase ale scânteilor, m-am gândit: Totul în societatea umană este în mod continuu în curs de perfecționare – și așa trebuie. Ce armă hidoasă era biciul antic – și cât de frumos...

Dar în acel moment, ca o piuliță care sare de la o mașină în plină rotație, un număr-femeie subțire s-a rupt din rândurile noastre și strigând: „Destul! Să nu îndrăzniți să...” – s-a aruncat în mijlocul dreptunghiului. A fost ca acel meteorit, cu 119 ani în urmă: toată procesiunea a încremenit pe loc, iar șirurile noastre s-au transformat în acele creste cenușii de valuri congelate de un îngheț instantaneu.

Pentru un moment m-am uitat la ea ca un străin, ca toți ceilalți. Nu mai era un număr – era doar o ființă omenească, exista doar ca substanța metafizică a unei insulte aruncate în fața Statului Unic. Dar apoi una dintre mișcărilor ei – o răsucire, și-a răsucit șoldurile spre stânga – și deodată am simțit: cunosc, cunosc acest corp suplu ca un bici! Ochii mei, buzele mele, brațele mele îl cunosc! În acel moment eram absolut sigur de asta.

Două gărzi au pornit să o intercepteze. Într-o secundă, traiectoriile lor se vor întâlni deasupra aceluiași punct încă limpede ca oglinda al pavajului – într-o clipă va fi reținută... Inima mea a zvâcnit, s-a oprit și, fără să gândesc – dacă e voie sau e interzis, rațional sau absurd –, m-am aruncat către acel punct.

Am simțit ațintiți spre mine mii de ochi rotunjiți de groază, dar asta îi stârnea și mai tare disperata, exuberanta putere celui sălbatic cu brațele păroase care evadase din mine și alerga din ce în ce mai tare. Mai erau doar doi pași. Ea s-a întors...

Înaintea mea era un chip tremurător, pistruiat, cu sprâncene roșcate... Nu era ea, nu era I-330.

O izbucnire sălbatică de bucurie. Am vrut să strig ceva de genul: „Așa, prindeți-o!“ dar abia s-a auzit o șoaptă. Și pe mâna mea – o mână grea. Am fost ținut, eram dus undeva, am încercat să le explic. ...

– Dar ascultați-mă, trebuie să înțelegeți, am crezut că...

Dar cum să explic tot ce era de spus despre mine, toată boala mea, înregistrată în aceste pagini? M-am potolit și i-am urmat supus... O frunză ruptă dintr-un pom de o pală neașteptată de vând cade supusă spre pământ, dar până jos se răsucesce, se agață de fiecare crenguță familiară, de fiecare nod. La fel mă agățam și eu de fiecare cap tăcut și sferic, de gheața transparentă a pereților, de săgeata albastră a Turnului cu Acumulatori înfiptă într-un nor.

În acel moment, atunci când o cortină impenetrabilă era gata-gata să mă izoleze de această lume minunată, am văzut în apropiere, fluturându-și urechile ca niște aripi trandafirii, alunecând peste pavajul ca oglinda, un cap imens, familiar. Și o voce familiară, estompată:

– Este de datoria mea să vă informez că numărul D-503 este bolnav și incapabil să își controleze emoțiile. Sunt sigur că a fost mânat de o indignare normală...

– Da, da, m-am agățat de vorbele lui. Chiar am și strigat: prindeți-o!

Din spatele meu:

– Nu ați strigat nimic.

– Da, dar am vrut – vă jur pe Binefăcător, am vrut.

Pentru o secundă, ochii aceia cenușii ca niște sfredele reci m-au străpuns. Nu știu dacă văzuse în mine că asta era (aproape) adevărat, sau dacă a avut vreun scop secret al lui să mă cruțe din nou pentru încă o vreme, dar a scris un bilet și l-a dat unuia dintre cei care mă țineau. Și eram din nou li-

ber, sau, ca să fiu mai precis, am fost redat regulatelor, nesfârșitelor șiruri asiriene.

Dreptunghiul, conținând și fața pistruiată și tâmpla cu harta de vene albăstrui, a dispărut după colț pentru totdeauna. Am mers – un singur corp cu un milion de capete, și în fiecare dintre noi acea bucurie umilă care probabil umple viețile moleculelor, atomilor, fagocitelor. În lumea antică acest lucru a fost înțeles de către creștini, singurii noștri predecesori (oricât de imperfecti ar fi fost): smerenia este o virtute, iar mândria un viciu; „Noi“ este de la Dumnezeu, iar „Eu“ de la diavol.

Acum mergeam în cadență cu ceilalți – totuși separat de ei. Încă mai tremuram după agitația recentă, ca un pod după trecerea în goană peste el a unui tren de fier cum erau cele din vechime. Mi-am simțit ființa. Însă doar un ochi cu un fir de praf în el, un deget umflat, un dinte infectat se simt, sunt conștiente de propria lor individualitate; un ochi sănătos, un deget sau un dinte nu sunt simțite – par că nici nu există. Nu e clar că o conștiință individuală este, de fapt, o boală?

Poate că nu mai sunt o fagocită, devorând preocupată și calmă microbi (cu tâmpile albăstrui și pistrui). Poate că sunt un microb, și, poate, deja, microbii sunt cu miile printre noi, continuând să pretindă că sunt tot fagocite...

Dacă incidentul în esență nesemnificativ de astăzi... dacă este doar un început, doar primul meteorit dintr-un iureș de pietre bubuitoare turnat de infinitate peste paradisul nostru din sticlă?

Însemnarea douăzeci și trei

SUBIECTE:

Flori

Dizolvarea unui cristal

Numai dacă

Se spune că există flori care înfloresc doar o dată la o sută de ani. De ce să nu existe și altele care înfloresc o dată la o mie, zece mii de ani? Poate că până acum n-am știut

nimic despre asta doar pentru că acel „o dată la o mie de ani“ a venit abia astăzi?

Fericit, ca un om beat, am coborât pe scări la numărul de serviciu și, peste tot în jurul meu, oriunde îmi cădea privirea, muguri de o mie de ani explodau înflorind. Totul înflorea – fotolii, încălțăminte, ecusoane aurii, becurile, ochii întunecoși și lănoși ai cuiva, coloanele fațetate ale balustradelor, o batistă pe care cineva o scăpase pe scări, tabelul numărului de serviciu, obraji de un maroniu delicat, pistruiați ai lui U pe deasupra mesei. Totul era extraordinar, nou, delicat, trandafiriu, umed.

U luă cuponul roz și, deasupra capului său, prin zidul de sticlă, luna, de un albastru palid, înmiresmată, parcă agățată de o ramură invizibilă. Am arătat triumfal la lună și am spus:

– Luna – înțelegeți?

U m-a privit, apoi s-a uitat la numărul de pe cupon și am văzut din nou acea încântător de modestă, familiară mișcare de mână, așezând cutele unifei între genunchi.

– Dragul meu, nu arăți bine, pari bolnav – pentru că anormalitatea și boala sunt unul și același lucru. Te distrugi singur, și nimeni, nimeni n-o să-ți spună asta.

Acel „nimeni“ se referă, bineînțeles, la numărul de pe cupon: I-330. Dragă și minunată U! Sigur că ai dreptate: sunt imprudent, sunt bolnav, am suflet, sunt un microb. Dar înflorirea nu e o boală? Nu e dureroasă deschiderea unui mugur? Și nu găsești că spermatozoizii sunt cei mai groaznici dintre microbi?

Din nou sus, în camera mea. În caliciul larg deschis al scaunului – I-330. Eu sunt pe podea, îmbrățișându-i picioarele, cu capul la ea în poală. Nu vorbim. Tăcere, bătaie de inimă... Iar eu sunt un cristal, mă dizolv în ea. Simt cât se poate de limpede cum fațetele lustruite care mă delimitează în spațiu se topesc, se topesc complet – eu dispar, mă dizolv în poala ei, în ea, mă micșorez tot mai mult și în același timp devin mai mare, tot mai mare, răspândindu-mă în imensitate. Pentru că ea nu e doar ea, ci e universul. Și pentru o clipă eu și acest scaun de lângă pat, pătruns de bucurie, suntem una. Și bătrâna cu zâmbetul magnific de la poarta Casei Antice, și jungla sălbatică de dincolo de Zidul Verde, și

acele ruine argintii pe pământ negru, moțâind ca și bătrâna, și o ușă trântită undeva, incomensurabil de departe – toate acestea sunt în mine, cu mine, ascultând bătaia inimii mele și gonesc prin secunda fericită...

În cuvinte absurde, încâlcite, care vin potop, încerc să-i spun că sunt un cristal, și că de aceea există o ușă în mine, și de aceea pot simți fericirea scaunului pe care stă. Dar cuvintele sunt fără noimă, încât mă opresc, rușinat: eu – și deodată...

– Dragă, iartă-mă! Nu știu – spun atâtea prostii, fără noimă...

– Și de ce socotești că prostiile sunt un lucru rău? Dacă prostia omenească ar fi fost la fel de atent îngrijită și cultivată cum a fost inteligența timp de secole, poate că eu m-aș fi transformat în ceva extrem de prețios.

– Da.... (Cred că are dreptate – cum ar putea să nu aibă acum dreptate?)

– Și pentru o singură acțiune prostească – pentru ce ai făcut ieri în timpul plimbării – te iubesc și mai mult, mult mai mult.

– Dar de ce m-ai chinuit, de ce n-ai venit, de ce mi-ai trimis doar cupoanele și m-ai făcut să...

– Poate că am simțit nevoia să te testez? Poate că trebuia să aflu dacă vei face tot ceea ce vreau – dacă ești în întregime al meu?

– Da, cu totul!

Mi-a luat fața – m-a luat cu totul – în mâinile ei și mi-a ridicat capul.

– Și ce se mai aude despre „îndatoririle fiecărui număr cinstit“? Ei?

Dinți dulci, albi, ascuțiți; un zâmbet. În caliciul deschis al scaunului e ca o albină – un ac și miere.

Da, îndatoriri... Răsfoiesc în minte paginile ultimelor mele însemnări: nici o urmă de gând pe nicăieri că, de fapt, eu ar trebui...

Tac. Am zâmbit extatic (și probabil prostește), m-am uitat în pupilele ochilor ei, mi-am plimbat ochii de la una la cealaltă și în fiecare dintre ele mă vedeam pe mine: eu, mărunț, infinitezimal, sunt prins în aceste închisori mărunte de curcubeu. Și apoi din nou – albine – buze, dulcea durere a înfloririi...

În fiecare număr există un metronom invizibil, ticăind încet, și știm cât e ora cu o exactitate de până la cinci minute fără să ne uităm la ceas. Dar acum metronomul meu se oprișe, nu știam cât de mult timp trecuse. Speriat, mi-am scos ecusonul cu ceas de sub pernă.

Slavă Binefăcătorului! Mai avem încă douăzeci de minute. Dar minutele, ridicol de scurte, aleargă repede și eu trebuie să-i spun atât de multe – totul, tot ce este de spus despre mine: despre scrisoarea lui O, despre seara îngrozitoare când i-am dăruit un copil; și, de asemenea, fără nici un motiv anume, despre copilăria mea – despre matematicianul Plapla, despre $\sqrt{-1}$ – despre cum a fost prima dată la Ziua Unanimității, când am plâns cu amărăciune pentru că, într-o zi ca aceea, am descoperit o pată de cerneală pe unifa mea.

I-330 și-a ridicat capul și s-a sprijinit în cot. La colțurile buzelor, două linii lungi, ascuțite și unghiul întunecat al sprâncenelor ei ridicate: o cruce.

– Poate că în acea zi... S-a oprit, sprâncenele i s-au întunecat. Mi-a luat mâna și a strâns-o tare. Spune-mi, n-ai să mă uiți, ai să-ți amintești de mine întotdeauna?

– De ce vorbești așa? Ce vrei să spui? Draga mea!

Ea tăcea, iar ochii ei priveau prin mine, dincolo de mine, în depărtare. Am auzit dintr-o dată vântul izbindu-și aripile uriașe în sticlă (desigur, asta se întâmplase tot timpul, dar n-auzisem până atunci), și din nu știu ce motiv mi-am amintit de păsările acelea pe deasupra Zidului Verde.

A scuturat capul ca și când ar fi vrut să se elibereze de ceva. Din nou, pentru o clipă, m-a atins cu toată ființa ei – așa cum un aerou atinge pentru o clipă, ca un arc, pământul înainte să aterizeze.

– Hai, dă-mi ciorapii! Grăbește-te!

Ciorapii ei, aruncați pe masă, pe paginile deschise ale manuscrisului meu (la pagina 193). În graba mea, am dat peste manuscris, paginile s-au amestecat, n-o să le mai pot pune niciodată în ordine. Și chiar dacă aș fi reușit, tot n-ar fi o ordine reală, unele goluri, unele obstacole, niște X-uri tot or să rămână.

– Nu mai pot continua așa, am zis. Ești aici, alături de mine și, totuși, îmi pare că ești după un zid opac, antic. Aud

foşnete, voci de dincolo de zid, dar nu pot înţelege cuvintele, nu ştiu ce e acolo. Nu mai pot suporta. Întotdeauna ții ceva sub tăcere, nu mi-ai spus unde am ajuns atunci în Casa Antică, și ce erau coridoarele acelea, și de ce doctorul... Sau, poate, lucrurile acestea nici măcar n-au fost reale?

I-330 și-a pus mâinile pe umerii mei și, încet, încet, a pătruns adânc în ochii mei.

– Vrei să știi totul?

– Da, vreau. Trebuie.

– Și n-o să-ți fie teamă să mă urmezi oriunde, până la capăt – oriunde te-aș duce?

– Oriunde!

– Bine. Ți promit: după sărbătoare, numai dacă... Ah, da, tot timpul uit, cum merge cu Integralul? Tot timpul uit să te întreb – cât de curând?

– Nu, ce vrei să spui cu „numai dacă”? Din nou? „Numai dacă” ce?

Dar ea, deja la ușă:

– Ai să vezi singur...

Sunt singur. Tot ce-a mai rămas din ea e o mireasmă ștersă, o rămășiță a polenului dulce, galben, uscat al unor flori de dincolo de Zid. Și, de asemenea – niște mici cârlige-întrebări înfipte bine în mine – ca acelea folosite de cei din vechime să prindă pește (Muzeul de Preistorie).

De ce s-o fi gândit deodată la Integral?

Însemnarea douăzeci și patru

SUBIECTE:

Limita funcției

Să șterg totul

Paște

Sunt ca o mașină care merge la viteză prea mare: rulmenții sunt supraîncălziți; încă un minut și metalul topit va începe să se scurgă, și totul se duce de râpă. Repede – apă rece, logic. O torn cu găleata, dar logica sfârșie pe rulmenții înroșiți și se risipește în aer în rotocoale de abur alb, imperceptibil.

Bineînțeles, limpede: pentru a determina adevărata valoare a funcției este necesar să o ducem până la limită. Și e clar că acea „disoluție a universului“ de ieri ne-a adus la ultimul ei punct, adică moartea. Pentru că moartea este tocmai cea mai completă disoluție a sinelui în univers. De aici, dacă notăm dragostea cu „D“ și moartea cu „M“, atunci $D = f(M)$. Altfel spus, dragoste și moarte...

Da, exact, exact. De aceea mi-e frică de I-330, îi rezist, nu vreau să... Dar de ce acest „nu vreau“ există în mine împreună cu „vreau“? De aici pornește toată groaza – tânjesc pentru moartea aceea fericită de seara trecută din nou. De aici pornește toată groaza, până și acum, când funcția logică a fost integrată, când e evident că moartea este implicită în această funcție, încă o doresc, cu buzele, brațele, pieptul, cu fiecare milimetru din mine...

Mâine este Ziua Unanimității. Ea, bineînțeles, va fi acolo, o s-o văd, dar numai de la distanță. De la distanță – asta o să fie dureros, pentru că eu trebuie, sunt irezistibil atras către ea, astfel încât mâinile ei, umărul, părul... Dar tânjesc chiar și după această durere – să vină.

Binefăcătorule Mare! Ce absurd – să tânjesc după durere. Cine nu știe că durerea e o valoare negativă și că suma durerilor diminuează suma pe care o numim fericire? Și totuși...

Și uite – nu există nici un „totuși“. Totul e curat. Gol.

Seara:

Prin pereții de sticlă ai casei – un apus cu vânt, de un trandafiriu febril, neliniștitor. Îmi trag scaunul departe de trandafiriul ăsta obositor și întorc paginile însemnărilor. Și văd: am uitat din nou că nu scriu pentru mine, ci pentru voi, necunoscuți cititori, pe care vă iubesc și de care mi-e milă – pentru voi, cei care încă vă mai târâți picioarele undeva jos, în urmă, în negura secolelor.

Ei bine – despre Ziua Unanimității, această mare sărbătoare. Întotdeauna mi-a plăcut, încă din copilărie. Mi se pare că pentru noi înseamnă cam ceea ce însemna „Paștele“ pentru cei din vechime. Îmi amintesc că în ajun îmi pregăteam

un fel de calendar pe ore – și apoi ștergeam fericit fiecare oră cu o cruce: cu o oră mai aproape, o oră mai puțin de așteptat... Dacă aș fi sigur că nimeni nu l-ar vedea, vorbesc serios, aș purta un calendar din acela micuț cu mine chiar și astăzi, urmărind pe el câte ore mai rămân până mâine, când am să văd – chiar dacă numai de la distanță...

(Am fost întrerupt: mi-au adus o nouă unifă, direct de la fabrică. E o tradiție să primim unife noi pentru această zi. În hol, afară – pași, exclamații bucuroase, zgomot.)

Să continuu. Mâine voi vedea spectacolul care se repetă an de an, și care, totuși, este întotdeauna înnoit, trezind o nouă emoție: mărețul potir al armoniei, mâini ridicate cu reverență. Mâine este ziua realegerii anuale a Binefăcătorului. Mâine o să pun în mâinile Binefăcătorului cheile de la fortăreața eternă a fericirii noastre.

Normal, e ceva complet diferit față de alegerile dezordonate, dezorganizate ale celor din vechime, atunci când – absurd de zis – rezultatele alegerilor nu erau știute dinainte. Să construiești statul pe baza unor eventualități complet imprevizibile, orbește – ce poate fi mai lipsit de rațiune? Și, totuși, se pare că au trebuit să treacă ceva secole înainte ca omul să înțeleagă acest lucru.

Nu mai trebuie să spun, între noi fie vorba, că pentru acest lucru, ca și pentru celelalte, nu e loc pentru eventualități, nu poate avea loc nimic întâmplător. Iar alegerile însele sunt doar simbolice, menite să ne aducă aminte că suntem doar un organism unic, magnific, cu milioane de celule, că – în cuvintele celor din vechime – noi suntem Biserica, unică și indivizibilă. Pentru că istoria Statului Unic nu cunoaște nici un caz când măcar o singură voce să fi îndrăznit să încalce maiestuosul unison.

Se spune că cei din vechime organizau alegerile oarecum în secret, ferindu-se ca niște hoți. Unii dintre istoricii noștri chiar afirmă că veneau la ceremoniile de alegeri mascați cu grijă. (Îmi pot imagina priveliștea aceea fantastică și sumbră: noaptea, o piață, siluete în mantale întunecate furișându-se pe lângă ziduri, flacăra purpurie a torțelor aplecate sub bătaia vântului...) Nimeni n-a descoperit încă motivul adevărat al acestor secrete; cel mai probabil e că aceste alegeri erau co-

nectate cu cine știe ce ritualuri mistice, superstițioase sau chiar criminale. Dar noi n-avem nimic de ascuns sau de care să ne fie rușine; sărbătorim alegerile deschis, cinstit, la lumina zilei. Îi văd pe ceilalți cum îl votează pe Binefacător; toți ceilalți mă văd pe mine cum îl votez pe Binefacător. Și, într-adevăr, cum ar putea fi altfel, de vreme ce „ceilalți“ și „Eu“ suntem un singur „Noi“. E infinit mai nobil, mai sincer, mai înălțător decât acel „secret“ laș al celor din vechime! Și, totodată, la noi e mai eficient. Deoarece, chiar dacă am presupune imposibilul – vreo disonanță în obișnuita monofonie – nevăzuții Gardieni sunt chiar acolo, în rândurile noastre. Ei pot imediat să observe numerele celor care au apucat pe o cale greșită și îi pot salva de la a mai face alți pași greșiți – salvând astfel Statul Unic de ei. Și, în fine, încă ceva...

Prin peretele din stânga – o femeie scoțându-și grăbită unifa în fața ușii cu oglindă a dulapului. Și pentru o secundă, ochi, buze, două puncte ascuțite, trandafirii... Apoi storul cade și tot ce s-a întâmplat ieri reînvie în mine și nu mai știu ce e acel „în sfârșit, încă ceva“, nu vreau să mă gândesc la așa ceva, nu vreau! Doresc doar un singur lucru – o doresc pe I-330. O doresc cu mine în fiecare minut, în orice minut, întotdeauna – doar cu mine. Și tot ceea ce am scris despre Unanimitate este inutil, complet fără sens, vreau să șterg tot, să rup tot, să arunc. Pentru că știu (asta ar putea fi blasfemie, dar este un adevăr) că singura sărbătoare pentru mine este să fiu cu ea, să o am aproape, umăr lângă umăr. Și fără ea, soarele zilei de mâine nu va fi nimic altceva decât un mic cerc tăiat din tinichea, iar cerul, tinichea colorată în albastru, și eu...

Am smuls receptorul telefonului.

– I-330, tu ești?

– Da, eu. Suni atât de târziu.

– Poate nu e prea târziu. Vreau să te rog... Vreau să fii cu mine mâine. Dragă...

Am rostit ultimul cuvânt aproape în șoaptă. Și nu mai știu de ce, amintirea unui incident de astăzi dimineață, în hala de construcție, m-a străfulgerat. Pentru distracție, cineva a pus un ceas sub un ciocan de o sută de tone – ciocanul a oscilat, o pală de vânt în față și o sută de tone s-au așezat delicat, în liniște peste acel ceas fragil.

O pauză. Mi se pare că aud șoapta cuiva acolo, în camera ei. Apoi vocea ei:

– Nu, nu pot. Înțelegi – chiar eu aș fi... Nu, nu, nu pot. De ce? O să vezi mâine.

Noapte

Însemnarea douăzeci și cinci

SUBIECTE:

Coborârea din Rai

Cea mai mare catastrofă din istorie

Cunoscutul a luat sfârșit

Înainte de ceremonie, toți stăteau nemișcați și, ca o cupolă solemnă, domoală, Imnul a unduit pe deasupra capetelor – sute de trompete de la Uzina Muzicală și milioane de voci omenști – și pentru o secundă am uitat totul. Am uitat acele neliniștitoare indicii ale lui I-330 cu privire la sărbătoarea de astăzi, cred că am uitat chiar și de ea. Redevenisem copilul care a plâns odată în această zi din cauza unei pete pe unifă, pe care numai el putea s-o vadă. Nimeni din jur nu poate vedea petele negre, de neșters cu care sunt acoperit, dar știu că eu – un criminal – nu am nici un drept să fiu printre aceste fețe oneste, larg deschise. Dacă aș putea să mă ridic și să strig, să urlu totul despre mine! Chiar dacă asta ar însemna sfârșitul – fie! – dacă doar pentru un moment aș putea să mă simt la fel de pur și lipsit de gânduri ca acest cer albastru, nevinovat ca un copil.

Toți ochii priveau în sus. În albastrul imaculat al dimineții, încă umed de lacrimile nopții – o pată aproape invizibilă, acum întunecată, acum strălucind în razele soarelui. Era El, noul Iehova, coborând între noi din ceruri, la fel de înțelept, de crud și de iubitor ca acel Iehova al celor din vechime. S-a apropiat mai mult, tot mai mult, și milioane de inimi s-au ridicat mai sus, tot mai sus ca să-L întâmpine. Acum El ne vede. Și, împreună cu El, mă uit cu ochiul minții în jos de acolo, de sus, în cercurile concentrice ale tribunelor, marcate cu liniile

punctate subțiri ale unifelor noastre, ca niște cercuri ale unei pânze de păianjen stropite cu sori microscopici (ecusoanele noastre strălucitoare). Și într-o clipă, El va coborî în mijlocul pânzei de păianjen, albul și înțeleptul Păianjen – Binefăcătorul purtând o robă albă, cel care ne-a legat cu înțelepciune de mâini și de picioare în plasele benefice ale fericirii.

Dar acum coborârea Sa maiestuoasă din ceruri a luat sfârșit, tonurile de alamă ale Imnului au tăcut, toată lumea s-a așezat – și instantaneu am știut: toate acestea erau cea mai fină pânză de păianjen, era întinsă la maxim, tremura – într-o clipă se va rupe și ceva de neînchipuit se va întâmpla...

Ridicându-mă puțin pe scaun, am privit în jur și ochii mei au întâlnit alți ochi iubitori și neliniștiți trecând de la o față la alta. Acum un număr și-a ridicat mâna și, cu o mișcare abia perceptibilă a degetelor, a făcut altuia un semn. Și apoi – un semnal de răspuns. Și un altul... Am înțeles: aceștia erau Gardienii. Știam că erau alarmați de ceva; pânza de păianjen, întinsă, tremura. Și înlăuntrul meu – ca într-un receptor radio potrivit pe aceeași lungime de undă – exista un tremur de răspuns.

Pe podium, un poet recita o odă pre-electorală, dar n-am auzit nici un singur cuvânt din ea – măsuram doar bătaia pendulului hexametric, și cu fiecare mișcare aducea mai aproape nu știu ce oră stabilită. Încă mai cercetam febril rândurile – față după față, ca pe pagini – și încă nu reușeam să o descopăr pe ea, pe singura pe care o căutam, trebuia s-o găsesc, repede, pentru că într-o clipă pendulul va bate și apoi...

El, era el, bineînțeles. Dedesubt, după podium, urechile trandafirii înaripate alunecau pe deasupra sticlei strălucitoare, corpul, în fuga lui, s-a reflectat ca un întunecat, dublu-arcuit S. Se grăbea să ajungă undeva în pasajele încâlcite dintre tribune.

S, I-330 – există un fir care îi conectează (tot timpul am simțit acest fir între ei; încă nu știu ce este; într-o bună zi am să-l descâlcesc.) Mi-am agățat ochii de el, ca un ghem de bumbac s-a rostogolit mai departe, trăgând firul din urmă. Acum s-a oprit, acum...

Rapid ca un fulger, ca o descărcare la înaltă tensiune electrică: am fost străpuns și răsucit într-un nod. În rândul meu,

la mai mult de patruzeci de grade față de mine, S s-a oprit și s-a aplecat. Am văzut-o pe I-330, și lângă ea pe buzatul R-13, rânjind.

Primul meu impuls a fost să mă reped spre ei și să strig: „De ce ești cu el astăzi? De ce n-ai vrut ca eu să...? Dar pânza aceea de păianjen invizibilă, benefică m-a strâns de picioare și de mâini; cu dinții încheștați, am rămas așezat țeapăn ca fierul, cu ochii fixați pe ei. Îmi amintesc limpede durerea ascuțită, fizică din inimă. M-am gândit: Dacă niște cauze non-fizice pot produce durere fizică, atunci este clar că...

Din nefericire, n-am mai reușit să ajung până la concluzie. Îmi amintesc doar că m-a străfulgerat ceva despre „suflet“, și apoi zicala aceea absurdă, din vechime: „I s-a făcut inima cât un purice“. Și am amorțit. Hexametrii tăcuseră. Acum va începe... Dar ce?

Pauza pre-electorală obișnuită de cinci minute. Liniștea pre-electorală obișnuită. Dar acum nu mai era liniștea aceea obișnuită ca de rugăciune, pioasă: acum era ca la cei din vechime, atunci când Turnurile cu Acumulatori erau încă necunoscute, ca atunci când cerul nu fusese încă îmblânzit și mai dezlănțuia din vreme în vreme „furtuni“. Această liniște a fost liniștea aceea dinainte de furtună, a celor din vechime.

Aerul – fontă transparentă. Trebuia să deschizi gura larg să poți respira. Urechea, tensionată până la pragul de durere, înregistra, de undeva din spate, șoapte neliniștite, ca ronțai-tul unor șoareci. Cu ochii plecați, îi vedeam înaintea mea tot timpul pe cei doi, I-330 și R, unul lângă celălalt, umăr lângă umăr, iar pe genunchii mei, mâinile străine, păroase, tremurătoare, pe care le urăsc – mâinile mele...

În mâinile fiecăruia dintre noi, ecusonul cu ceas. Unul. Două. Trei... cinci minute... De pe podium – răsună agale, glasul din fontă:

– Cei care sunt „pentru“ să ridice mâinile.

Dacă aș putea să-L privesc în ochi ca în trecut – direct și devotat: „Iată-mă, în întregime. Ia-mă!“ Dar acum nu îndrăzneam. Cu un efort imens ca și când încheieturile îmi erau ruginite, mi-am ridicat mâna.

Foșnetul milioanei de mâini. Cineva a oftat înăbușit: „Ah!“ Și am simțit că ceva deja a început, cădea vertiginos,

dar nu știam ce și nici nu aveam puterea – nici îndrăzneala să mă uit...

– Cine este împotrivă?

Acesta a fost întotdeauna cel mai solemn moment al ceremoniei: toți continuau să stea nemișcați, plecându-și capul pentru a primi jugul benefic al Numărului între Numere. Dar de data aceasta, cu groază, am auzit din nou un foșnet, ușor ca un oftat – dar mai puternic decât trompetele de alamă ale Imnului. Așa oftează omul pentru ultima dată în viață și toate fețele din jurul lui devin palide și le apar picături reci pe frunți.

Mi-am ridicat ochii, și...

Mi-a trebuit o sutime de secundă: am văzut mii de mâini ridicate în sus – „împotrivă“ și apoi s-au lăsat. Am văzut chipul palid, ca o cruce al lui I-330, mâna ei ridicată. Peste ochi mi s-a lăsat întunericul.

Încă un firicel. Pauză. Liniște. Pulsul meu. Apoi, deodată, ca la un semnal al unui dirijor nebun, strigăte, izbucnind din toate tribunele, vârtejul de unife fluturând în goană, fețele Gardienilor agitându-se neputincioși, niște călcăie în aer în fața ochilor mei și lângă ele gura cuiva deschisă larg într-un țipăt disperat, neauzit. Dintr-un oarecare motiv, lucrul acesta mi s-a întipărit în minte mai clar decât orice altceva: mii de guri strigând fără glas, ca pe un ecran monstruos.

Și exact ca pe un ecran – undeva departe, jos, pentru o secundă – buzele palide ale lui O. Înghesuită în zidul unui pasaj, stătea protejându-și pântecul cu brațele încrucișate. Apoi a dispărut, a fost luată de val, sau am uitat de ea pentru că...

Lucrurile acestea nu mai erau ca pe un ecran – erau în mine, în inima mea strânsă, în tâmplesle mele izbite parcă de ciocane. Deasupra capului meu spre stânga, R-13 a sărit deodată sus pe o bancă – împrôscător, roșu, turbat. În brațele sale – I-330, albă la față, cu unifa sfâșiată de la umăr până la piept, pătată de sânge... Îl ținea strâns de gât, iar el, respingător și agil ca o gorilă, o purta în sus, departe, sărind cu salturi uriașe de pe o bancă pe alta.

Ca în timpul unui incendiu în vechime, totul mi s-a făcut roșu în fața ochilor, și mi-a mai rămas doar un impuls – să sar și să îi ajung. Nu pot să-mi explic de unde am putut găsi

atâta putere, dar, ca un berbece, mi-am croit drum prin mulțime, călcând peste umeri, peste bănci – și i-am ajuns; l-am prins pe R de guler:

– Să nu îndrăznești! Să nu îndrăznești, îți spun. Dă-i drumul. Chiar acum! (Nu mi se auzea glasul – toți țipau, toți fugeau.)

– Cine-i? Ce-i? Ce? R s-a întors, iar buzele lui împrôșcau, tremurând. Probabil credea că a fost înhățat de vreun Gardian.

– Ce-i? Nu-ți permit, n-o să-ți permit! Las-o din brațe – acum!

R a pleoscăit din buze mânios, a scuturat din cap și a continuat să fugă. Și atunci – mi-e teribil de rușine să scriu despre asta, dar simt că trebuie, trebuie să înregistrez asta, astfel încât voi, necunoscuții mei cititori, să puteți înțelege povestea bolii mele până la capăt – în acel moment mi-am repezit pumnul către capul lui. Înțelegeți – l-am lovit! Îmi amintesc cu claritate asta. Și îmi amintesc, de asemenea, și sentimentul de eliberare, ușurarea care s-a răspândit prin corpul meu de la această lovitură.

I-330 a alunecat repede din brațele lui.

– Pleacă, a strigat ea la R. Nu înțelegi, el e.... Pleacă, R, du-te!

Dezgolindu-și dinții albi de negroid, R mi-a împrôșcat nu știu ce vorbă în față, s-a scufundat, a dispărut. Iar eu am ridicat-o pe I-330 în brațe, am lipit-o strâns de mine, și am pornit cu ea.

Inima îmi zvâcnea în piept – enormă – și cu fiecare bătaie ridica un val plin de bucurie năvalnică, fierbinte. Și cui îi păsa că ceva, undeva, fusese sfărâmat în bucăți – ce conta! Doar să o duc așa, în continuu...

Seara. Ora 22.

Țin cu dificultate stiloul în mână: sunt atât de extenuat după toate aceste evenimente năucitoare de dimineață. Este posibil ca zidurile seculare care au protejat atâta vreme Statul Unic să se fi prăbușit? E posibil să fi rămas din nou fără adăpost, în starea aceea sălbatică de libertate, ca îndepărtății

noștri strămoși? Chiar nu mai este Binefăcătorul? Împotrivă... În Ziua Unanimității? Mi-e rușine, sunt îndurerat și înspăimântat pentru ei. Dar, de fapt, cine sunt „ei“? Și cine sunt eu? „Ei“, „Noi“ – am vreo idee?

Ea s-a așezat pe banca din sticlă încălzită de soare, pe tribuna cea mai înaltă, unde o dusesem eu. Umărul ei drept și, mai jos – începutul miraculoasei, incalculabilei curbe – e descoperit; un firicel subțire, unduitor, roșu de sânge. Ea nu părea să observe sângele, sânul dezgolit... nu, văzuse tot – dar asta era tocmai ceea ce-i trebuia acum, iar dacă unifa ei ar fi fost încheiată, ar fi rupt-o cu mâna ei, ea...

– Iar mâine... respira lacom printre dinții ei albi, strălucitori, încleștați. Nimeni nu poate ști ce va fi mâine. Înțelegi – nu știu, nimeni nu știe – mâine este necunoscutul! Înțelegi că tot ceea ce e cunoscut a luat sfârșit? Acum toate lucrurile vor fi noi, diferite, nemaîntâlnite.

Dedesubt, mulțimile clocoteau, goneau, țipau. Dar toate acestea erau foarte departe, și se tot îndepărtau, pentru că ea s-a uitat la mine, m-a absorbit domol în ea printre ferestrele înguste aurii ale pupilelor. Îndelung, în tăcere. Și mi-am amintit felul cum, odată, cu mult timp în urmă, m-am uitat prin Zidul Verde în ochii galbeni de neînțeles ai unei ființe, și păsările rotindu-se pe deasupra Zidului (ori asta s-a întâmplat altă dată?).

– Ascultă, dacă nu se întâmplă o mare minune mâine, o să te duc acolo – înțelegi?

Nu, nu înțelegem. Dar am dat din cap tăcut. Fusesem dizolvat, eram infinit de mic, eram un punct...

Există, la urma urmei, o logică proprie (cea a prezentului) în această stare: un punct conține mai multe necunoscute decât orice altceva, nu trebuie decât să-l agiți, să-l miști și poate forma mii de curbe, mii de corpuri.

Mi-era teamă să mă agit: în ce o să mă transform? Și mi s-a părut că toți, ca și mine, erau îngroziți chiar și de cea mai mică mișcare. În acest moment, când scriu lucrurile acestea, toți stau în propriile lor cuști din sticlă, așteptând ceva. Nu aud zumzetul elevatorului, obișnuit la ora asta, nu aud râsete, pași. Din când în când, câte doi, aruncând priviri peste umeri, oameni pe vârfuri pe coridor, șoptind...

Ce se va întâmpla mâine? În ce o să mă transform mâine?

Însemnarea douăzeci și șase

SUBIECTE:

Lumea există

O erupție

41°

Dimineată. Prin tavan, cerul – solid, rotund, cu obraji ru-
meni ca întotdeauna. Cred că aş fi mult mai puțin uimit dacă
aş vedea deasupra mea un soare pătrat sau cine ştie ce minu-
nație; oameni în veșminte multicolore din piei de animale;
piatră, ziduri opace. Asta înseamnă, atunci, că lumea – lu-
mea noastră – încă mai există? Sau toate acestea sunt doar
din inerție? Generatorul are deja alimentarea întreruptă, dar
angrenajele încă zornăie, răsucindu-se – două rotiri, trei, și
la la patra or să se oprească...

Vă e cunoscută această stare ciudată? Te trezești noap-
tea, îți deschizi ochii în întuneric și, deodată, simți că te-ai ră-
tăcit – și repede, începi să pipăi în jur căutând ceva familiar,
solid – un perete, un lampadar, un scaun. Așa am pipăit și eu
în jurul meu, am căutat în grabă prin paginile Gazetei Statu-
lui Unic – repede, repede. Și apoi:

„Ieri am sărbătorit Ziua Unanimității, pe care toată lumea
o aștepta de mult timp cu nerăbdare. Pentru a patruzeci și
opta oară, Binefăcătorul, care și-a arătat în atât de multe rân-
duri înțelepciunea, a fost ales printr-un vot unanim. Sărbătoa-
rea a fost umbrită de anumite perturbări provocate de către
dușmanii fericirii. Acești dușmani, firește, au renunțat la drep-
tul de a fi cărămizi la fundația Statului Unic – o fundație înno-
ită prin alegerile de ieri. Este limpede pentru oricine că a lua
în considerare voturile acestora ar fi la fel de absurd ca și
când am considera că strănuturile unor persoane bolnave din
audiență ar face parte dintr-o magnifică simfonie eroică.“

Ah, înțeleptule! Suntem salvați, după toate acestea?
Într-adevăr, ce obiecție poate fi adusă acestui silogism de
limpezimea cristalului?

Și încă două rânduri mai departe:

„Astăzi la ora douăsprezece va avea loc o ședință co-
mună a Biroului Administrativ, a Biroului Medical și a Biro-

ului Gardienilor. O importantă acțiune statală va avea loc în următoarele câteva zile.“

Nu, zidurile sunt încă intacte. Sunt aici – pot să le pipăi. Și mi-a dispărut senzația aceea că sunt pierdut, că sunt în nu știu ce loc necunoscut și m-am rătăcit. Și nu mai e surprinzător că pot vedea cerul albastru, soarele rotund. Și toată lumea – ca de obicei – merge la lucru.

Am pășit pe bulevard cu pași deosebit de fermi, răsunători, și aveam impresia că toți ceilalți mergeau la fel de siguri. Dar când am ajuns la intersecție am văzut că toți ocoleau larg clădirea din colț, ca și cum o conductă s-ar fi spart acolo și ar fi împrășcat apă rece, făcând imposibilă utilizarea trotuarului.

Încă cinci, zece pași, și am fost și eu scăldat în apa rece, zguduit, aruncat de pe trotuar... La o înălțime de câțiva metri o foaie dreptunghiulară de hârtie era lipită pe perete, având pe ea o inscripție veninoasă, verde, incomprehensibilă:

MEFI

Și sub aceasta, spatele acela arcuit în formă de S, urechile-aripi transparente, tremurând de furie sau de emoție. Mâna sa dreaptă ridicată, stânga întinsă neputincios în spate, ca o aripă rănită, ruptă, sărea cât putea de sus, încercând să rupă hârtia – nu putea s-o ajungă, mai avea un pic.

Fiecare trecător probabil avea același gând: dacă am să mă apropii, doar eu dintre toți ceilalți – n-o să creadă că sunt vinovat de ceva și că tocmai de aceea vreau să...

Mărturisesc ca aveam același gând. Dar mi-am amintit că de atâtea ori a fost cu adevărat Îngerul meu Păzitor, și de multe ori mă salvase – și m-am îndreptat cu îndrăzneală spre el, am întins mâna și am smuls foaia de hârtie.

S s-a întors, m-a sfredelit iute până la capăt, a găsit ceva acolo. Apoi și-a ridicat sprânceana stângă și a făcut un semn cu ea către zidul unde tocmai fusese foaia cu MEFI. A fluturat un colț de zâmbet către mine – zâmbet care mi-a părut uimitor de vesel. Dar, la urma urmei, chiar nu e nimic de mirare în asta. Un medic preferă întotdeauna o erupție și o fe-

bră de patruzeci de grade în locul unei chinuitoare creșteri de temperatură din timpul perioadei de incubație: cel puțin, așa natura bolii e clară. Acest MEFI împrăștiat pe ziduri astăzi este erupția. Așa că i-am înțeles zâmbetul.¹

Cobor către trenul subteran și, sub picioare, pe sticla imaculată a treptelor – din nou foaia albă de hârtie: MEFI. Și pe zidul de dedesubt, pe o bancă, pe o oglindă în vagon (evident lipite în grabă, strâmb), peste tot aceeași erupție albă, înfricoșătoare.

În liniște, zumzetul distinct al roților ca tumultul sângelui în vene. Cineva a fost atins pe umăr; a tresărit speriat și a scăpat un pachet de hârtii. Și în stânga mea, un altul – citind același rând din ziarul său la nesfârșit, iar ziarul îi tremură imperceptibil în mâini. Simțeam că peste tot – în roți, mâini, ziare, gene – pulsul bătea din ce în ce mai tare. Și, probabil, astăzi, când o să ajung acolo cu I-330, temperatura va fi de treizeci și nouă, patruzeci, patruzeci și unu de grade – marcată pe termometre cu o linie neagră.

În hala de construcție – aceeași liniște, zumzând ca o elice invizibilă, îndepărtată. Mașinile stau tăcute. Doar macaralele alunecă, abia auzit, ca și când ar merge pe vârfuri, aplecându-se, apucând în gheare blocuri albastre de aer congelat și încărcându-le în rezervoarele Integralului: deja îl pregătim pentru zborul de încercare.

– Ei, credeți că terminăm într-o săptămână încărcarea? l-am întrebat pe Constructorul Secund. Chipul său e ca din porțelan fin, decorat cu floricele delicate trandafirii și de un albastru dulce (ochi, buze); dar astăzi sunt oarecum șterse, decolorate. Calculăm cu glas tare, dar m-am întrerupt în mijlocul unui cuvânt și am rămas acolo, cu gura căscată: sus sub cupolă, pe blocul albastru care tocmai a fost ridicat de macara – un pătrat alb abia vizibil, o foaie de hârtie lipită. Și am tremurat cu totul – e posibil să fie din cauza râsului? Da, mă aud pe mine râzând (cunoașteți senzația aceea când îți auzi propriul tău râs?).

¹ Trebuie să mărturisesc că am descoperit adevăratul motiv al acestui zâmbet doar după multe zile pline de cele mai ciudate și mai neașteptate evenimente.

– Ascultați... zic eu. Imaginați-vă că sunteți într-un avion din vechime; altimetrul indică cinci mii de metri; aripa se rupe, vă prăbușiți ca un porumbel acrobat și pe drum calculați: „Mâine, de la douăsprezece la două... de la două la șase... la șase – cina ...“ Nu e absurd? Dar asta e exact ceea ce facem noi acum!

Floricelele albastre se agită, se holbează. Dar dacă aș fi fost din sticlă, iar el ar fi putut să vadă că în trei-patru ore...

Însemnarea douăzeci și șapte

SUBIECTE: Nici unul – Imposibil

Sunt singur în nesfârșitele coridoare – aceleași, de sub Casa Antică. Un cer mut, de beton. Apă picurând undeva pe piatră. Ușa familiară, grea, opacă – și un zumzet estompat de dincolo.

Ea a spus că iese să mă ia exact la ora șaisprezece. Dar e deja șaisprezece și cinci minute, zece, cincisprezece – nimeni.

Pentru o secundă redevin vechiul eu, înspăimântat că ușa ar putea să se deschidă. Încă cinci minute și dacă nu vine...

Apă picurând undeva pe piatră. Nimeni. Ce bucurie chinuită simt – sunt salvat. Merg încet înapoi de-a lungul coridorului. Linia tremurândă a becurilor din tavan se face tot mai palidă... Deodată o ușă a pocnit grăbit în urma mea, un tropăit rapid, cu un ecou ușor în pereți, tavan – și, uite-o – ușoară ca aerul, gâfâind puțin de fugă, respirând pe gură.

– Știam eu că ai să fii aici, știam eu că ai să vii – tu, tu...

Sulițele genelor se dau la o parte, mă lasă să intru – și... Cum să descriu ce face din mine – acest antic, absurd, miraculos ritual, când buzele ei le ating pe ale mele? Ce formulă poate exprima acea furtună care îmi mătură totul din suflet, în afară de ea? Da, da, sufletul meu – râdeți cât vreți.

Încet, cu efort, și-a ridicat pleoapele, iar cuvintele au ieșit tot încet, cu efort:

– Nu, destul... mai târziu. Să mergem acum.

Ușa se deschide. Trepte – vechi, tocite. Și un zgomot pestriț insuportabil, șuier, lumină...

Aproape douăzeci și patru de ore au trecut de atunci și totul s-a liniștit într-o oarecare măsură în mine. Și, totuși, mi-e extrem de greu să descriu ceea ce s-a întâmplat, chiar și cu aproximație. A fost ca și cum o bombă mi-ar fi explodat în cap, și gurile deschise, aripile, țipetele, frunzele, cuvintele, pietrele – toate grămadă, una lângă alta, una după cealaltă...

Îmi amintesc că primul gând care mi-a venit a fost: Repede, fugi înapoi! Înțelegeam clar: în timp ce așteptam acolo, pe coridor, reușiseră într-un fel sau altul să arunce în aer sau să distrugă Zidul Verde. Și tot ce era dincolo de zid s-a strecurat înăuntru și ne-a invadat orașul, care fusese purificat cu mult timp în urmă de lumea inferioară.

Cred că am rostit ceva de genul ăsta către I-330. Ea a râs.

– Ah, nu! Noi pur și simplu am ieșit afară, dincolo de Zidul Verde.

Mi-am deschis ochii larg: față în față cu mine, în plină realitate, era acel ceva care n-a fost văzut de nici unul dintre cei vii decât micșorat de o mie de ori, estompat și șters de sticla groasă, încețoșată a Zidului.

Soarele... acesta nu era soarele nostru, difuzat în mod egal peste suprafața lucioasă și netedă a pavajelor. Acestea erau fragmente vii, pete într-o continuă mișcare, care îți zăpăceau ochii și îți făceau capul carusel. Și pomii, ca niște lumânări – ridicându-se chiar spre cer; ca niște păianjeni ghemuiți pe pământ cu labe noduroase; ca niște fântâni verzi și mute... Totul se târăște în patru labe, freamătă, se agită... Nu știu ce ghemotoc păros mi-a țâșnit de sub picior. Și am înghețat pe loc, n-am putut să mai fac un pas, pentru că sub picioarele mele nu mai era o suprafață plană – înțelegeți – nu o suprafață plană și dură, ci era ceva revoltător de moale, curgător, elastic, verde, viu.

Eram uluit de toate acestea, am găfăit, m-am înecat – poate că e cel mai potrivit cuvânt. Stăteam, încleștat cu amândouă mâinile de o creangă care se legăna.

– Nu-i nimic, nu-i nimic! E doar începutul, o să treacă. Să nu-ți fie teamă!

Lângă I-330, pe un fundal verde, o plasă mișcându-se amețitor, profilul cuiva, foarte subțire, ca hârtia, subțire... Nu, nu al cuiva – îl cunosc. Îmi amintesc – e doctorul. Nu, nu, mintea

mi-e clară, pot vedea totul. Acum toți râd; m-au apucat de sub brațe și m-au tras înainte. Picioarele mi se împleticeau, alunecau. Înaintea noastră – mușchi, delușoare, scrâșnete, croncănituri, crengi, trunchiuri de copaci, aripi, frunze, șuier...

Apoi, deodată copacii se împrăstie, se despart. O poiană verde luminoasă. În poiană – oameni... sau – nu știu cum să-i numesc – poate, mai precis, ființe.

Și acum vine partea cea mai dificilă dintre toate, deoarece aceasta depășește orice limită a probabilității. Și acum înțeleg de ce I-330 a refuzat întotdeauna cu încăpățănare să vorbească despre asta: oricum n-aș fi crezut-o – nici măcar pe ea. Poate, mâine n-o să cred nici măcar eu – nici aceste însemnări.

În poiană, în jurul unei pietre golașe, ca un craniu, era o gloată zgomotoasă de trei sau patru sute de... oameni – trebuie să le spun „oameni“ – e dificil să le spun altfel. La fel ca în tribunele Pieței noastre, unde poți vedea mai întâi doar figurile familiare, și aici prima dată mi-au sărit în ochi doar unifele noastre cenușiu-albastre. Încă o secundă, și acolo, printre unife, clar și simplu oameni roșcați, aurii, cenușii, castanii și albi – trebuie să fi fost oameni. Toți erau fără haine și erau acoperiți cu blană scurtă, lucioasă, ca blana care poate fi văzută de oricine pe calul împăiat din Muzeul de Preistorie. Dar femelele semănau la față cu femeile noastre: trandafirii, delicate și fără păr, așa cum erau și sâniile – mari, fermi, cu o splendidă formă geometrică. Masculii aveau numai porțiuni ale feței lipsite de păr – ca la strămoșii noștri.

Toate acestea erau atât de incredibile, atât de neașteptate, încât am rămas calm (da, calm!) și m-am uitat. Era la fel ca la o balanță: dacă supraîncărcai o parte, apoi, indiferent cât de mult ai fi adăugat, acul indicator nu se va mai mișca.

Deodată, m-am trezit singur. I-330 nu mai era cu mine – n-aveam idee unde sau cum dispăruse. În jurul meu eram doar acele ființe, cu trupurile strălucind ca satinul în bătaia soarelui. M-am prins cu mâna de umărul fierbinte, ferm, negru al cuiva.

– În numele Binefăcătorului, spuneți-mi – ea unde s-a dus? Chiar acum, acum o clipă ...

Sprâncene aspre, păroase s-au întors către mine.

– S-s-st! Liniște! Și-mi făcu un semn cu capul lui păros către mijlocul poienii, spre piatra aceea galbenă, ca un craniu.

Acolo, deasupra capetelor, deasupra tuturor, am văzut-o pe ea. Soarele îmi bătea din spatele ei direct în ochi, și întreaga ei făptură i se contura ascuțită, ca modelată în cărbune pe fundalul albastru al cerului – o siluetă de cărbune gravată pe fond albastru. Deasupra capului ei zburau câțiva nori. Și mi se părea că nu norii, ci piatra, și chiar ea, împreună cu mulțimea aceea a ei și poiana alunecau fără zgomot, ca o corabie, și chiar și pământul – deodată devenit ușor – îmi plutea pe sub picioare ...

– Fraților... A spus ea. Fraților! Știți cu toții: acolo, în orașul de dincolo de Zid, se construiește Integralul. Și mai știți: a sosit ziua când vom dărâma Zidul – toate zidurile – ca să lăsăm vântul verde să sufle liber de la un capăt la celălalt – peste tot pământul. Dar acest Integral este menit să ducă aceste ziduri acolo, în înălțimi, pe mii de alte pământuri, ale căror flăcări vor sclipi către voi printre frunzele întunecate...

Valuri, spumă, vânt – înspre piatră:

– Jos Integralul! Jos!

– Nu, fraților, nu jos. Integralul trebuie să fie al nostru. În ziua în care se va înălța întâia dată în cer, noi vom fi în el. Deoarece Constructorul Integralului este cu noi. A ieșit de dincolo de Zid, a venit aici cu mine, să fie printre voi. Trăiască Constructorul!

Într-o clipă, am ajuns undeva deasupra. Pe sub mine – capete, capete, capete, guri deschise larg ca să strige, brațe care se înalță și coboară. Era extraordinar, îmbătător: m-am simțit deasupra tuturor. Eu – eram eu, o entitate separată, o lume. Am încetat să mai fiu doar o componentă, așa cum fuseseam, și am devenit o unitate.

Și acum – cu trupul obosit, fericit, la fel de fericit ca după o îmbrățișare amoroasă – sunt jos, chiar lângă piatră. Soare, voci de sus, I-330 zâmbind. O femeie cu părul auriu, o ființă din satin auriu, împrăștiind o mireasmă de iarbă. În mâini, o cupă, pesemne din lemn. Ia o înghițitură din cupă cu buzele ei purpurii și mi-o întinde, iar eu, lacom, cu ochii închiși, ca să-mi sting focul, beau scânteii dulci, înțepătoare, reci.

Și apoi – sângele meu și lumea întreagă – de o mie de ori mai rapide. Pământul ușor zboară ca un fulg. Iar totul e ușor, simplu și limpede.

Și acum, văd literele acelea imense, familiare, MEFI, pe piatră, și, nu știu de ce, dar lucrul acesta e firesc și necesar – este firul trainic, simplu care leagă totul la un loc. Văd o imagine brută – poate pe aceeași piatră: un tânăr înaripat cu trup transparent și, acolo unde ar trebui să fie inima, un cărbune orbitor, arzând purpuriu. Și iarăși: înțeleg acest cărbune... sau nu: îl simt – tot așa cum simt fiecare cuvânt (ea vorbește de sus, de pe piatră). Și simt că toți respiră împreună – și că toți or să zboare împreună undeva, cum zburau păsările peste Zid în acea zi...

Din spate, dinspre mulțimea de corpuri respirând dens – o voce puternică:

– Dar asta e o nebunie!

Și mi se pare că eu – da, cred că eu am fost – am sărit sus pe piatră. Soare, capete, o linie verde tăiată în zig-zag pe cerul albastru, și am strigat:

– Da, da, o nebunie! Și toată lumea trebuie să-și piardă mințile, toată lumea trebuie! Cu cât mai repede, cu atât mai bine! E esențial lucrul acesta – o știu.

Alături de mine, I-330. Zâmbetul ei – două linii întunecate: de la capetele buzelor – sus, în unghi. Iar cărbunele este acum în mine, și toate acestea vin instantaneu, ușor, doar puțin dureros, frumos ...

După aceea – doar fragmente sparte, separate.

Planând încet, chiar deasupra capetelor – o pasăre. O văd: e vie, ca și mine. Ca o ființă omenească își întoarce capul în dreapta, în stânga și ochi negri rotunzi mă sfredelesc...

Un alt fragment: o spinare, cu blană strălucitoare de culoarea fildeşului vechi. O insectă neagră cu aripi subțiri, transparente se mișcă pe spinare, iar spinarea tresare pentru a o alunga, apoi tresare din nou...

Alt fragment: umbrele frunzelor – zăbrelite, împletite. La umbră câțiva stau și mestecă ceva care se aseamănă cu legenda mâncare a celor din vechime – un fruct lung și galben și o bucată de ceva închis la culoare. O femeie îmi pune asta în mână, și e amuzant: Nu știu dacă pot mânca așa ceva.

Din nou: o mulțime, capete, mâini, picioare, guri. Pentru o clipă chipuri apar și dispar, plesnesc ca niște baloane de să-

pun. Și pentru o clipă – sau doar mi s-a năzărit mie – urechile-aripi transparente, în zbor.

I-am strâns mâna lui I-330 cu toată puterea. S-a întors către mine:

– Ce s-a întâmplat?

– El e aici ... Mi s-a părut că...

– El? Cine?

– S... chiar acum o clipă – în mulțime...

Sprâncenele subțiri, negre ca tăciunele, se ridică spre tâmpile: triumphi ascuțit, un zâmbet. Nu înțeleg de ce zâmbește; cum poate să zâmbească?

– Tu nu înțelegi – nu înțelegi ce înseamnă faptul că el sau oricare dintre ei este aici?

– Prostuțule! I-ar putea trece prin minte cuiva de acolo, de după Zid, că noi suntem aici? Încearcă să-ți amintești – tu te-ai gândit vreodată că lucrul acesta e posibil? Ei ne vânează acolo – lasă-i s-o facă! Ai visat.

Ea zâmbește ușor, vesel, și zâmbesc și eu. Pământul – îmbătat, ușor, vesel – plutește...

Însemnarea douăzeci și opt

SUBIECTE:

Două femei

Entropie și energie

Partea opacă a sufletului

Dacă lumea voastră e asemenea lumii îndepărtatilor noștri înaintași, imaginați-vă că ați dat peste un al șaselea, al șaptelea continent în ocean – vreo Atlantidă cu fantastice orașe-labirint, oamenii planând în aer fără ajutorul aripilor sau a aerourilor, pietre ridicate cu puterea privirii – pe scurt, lucruri care nu ți s-ar putea întâmpla niciodată nici chiar dacă suferi de boala viselor. Așa mă simțeam ieri. Pentru că, înțelegeți – așa cum v-am mai spus și mai înainte – nici unul dintre noi n-a mai ieșit dincolo de Zid de la Războiul de Două Sute de Ani.

Știu: este de datoria mea față de voi, necunoscuții mei prieteni, să vă povestesc cât mai amănunțit despre ciudata și

neașteptata lume care mi s-a descoperit ieri. Dar sunt încă incapabil să revin la asta. Este un flux constant de noi și noi evenimente, și nu le pot strânge pe toate. Îmi ridic marginile unifei, îmi întind palmele și găleți întregi se revarsă pe alături, și doar câteva picături mai apucă să cadă pe aceste pagini.

Mai întâi am auzit vorbindu-se cu glas tare la ușa mea și am recunoscut vocea lui I-330, fermă, metalică, și o alta – aproape inflexibilă, ca o riglă din lemn – vocea lui U. Apoi ușa s-a deschis cu un trosnet și le-a catapultat pe amândouă în camera mea. Da, exact – le-a catapultat.

I-330 și-a pus mâna pe spătarul scaunului meu și a zâmbit către cealaltă peste umăr, spre dreapta, doar cu dinții. N-aș vrea să fiu cel căruia i se adresează un astfel de zâmbet.

– Ascultă, mi-a spus I-330. Femeia asta, se pare, și-a pus în minte că are sarcina să te protejeze de mine, ca pe un copilăș. E cu permisiunea ta?

Și cealaltă, cu branhiile tremurând:

– Da, e un copil. Da! Țsta e singurul motiv pentru care el nu vede că ești cu el... că asta e doar pentru a... toate astea sunt prefăcătorie. Da. Și e datoria mea...

Pentru o clipă, în oglindă – linia ruptă, tresăltândă a sprâncenelor mele. Am sărit de pe scaun și stăpânindu-l cu dificultate în mine pe celălalt, cel cu pumni păroși și fără stare, strecurând cu dificultate fiecare cuvânt printre dinți, i-am aruncat pe șleau, direct în branhii:

– Afară! Ch-chiar acum! Ieși afară!

Branhiile s-au umflat, s-au făcut roșu-cărămizii, apoi au căzut și s-au făcut cenușii. Și-a deschis gura să spună ceva, apoi, fără să mai scoată un cuvânt, a închis-o plescăind și a ieșit.

M-am repezit către I-330:

– N-o să mi-o iert – n-am să mi-o iert niciodată! A îndrăznit ea – față de tine? Doar nu crezi că eu cred, că... că ea... Totul e pentru că vrea să se înregistreze cu mine, și eu...

– Din fericire, n-o să mai aibă timp să se înregistreze. Și nu-mi pasă dacă mai sunt încă o mie ca ea. Eu știu că tu ai să mă crezi pe mine, nu pe celelalte o mie. Pentru că, după ceea ce s-a întâmplat ieri, sunt deschisă către tine – cu totul, până la capăt, așa cum ai vrut tu. Sunt în mâinile tale, tu poți... în orice moment...

– Ce anume pot? Și, imediat, am înțeles. Sângele mi-a năvălit în urechi, în obraji. I-am strigat: Nici să nu te-aud despre asta! Știi că era celălalt eu, vechiul eu, și acum...

– Cine poate ști? Omul e ca un roman: până la ultima pagină nu știi cum se va sfârși. Altfel nici n-ar mai merita să citești...

Mi-a mângâiat capul. Nu-i vedeam fața, dar puteam să-mi dau seama după voce: ea privea departe, în depărtare, cu ochii într-un nor care plutea fără zgomot, ușor, cine știe unde...

Deodată m-a îndepărtat – ferm, dar cu tandrețe.

– Ascultă, am venit să-ți spun că astea ar putea fi ultimele zile în care noi... Știi – auditiile au fost suspendate începând din seara asta.

– Suspendate?

– Da. Și, când am trecut pe acolo, am văzut – pregăteau ceva în auditorii: mese, medici îmbrăcați în alb.

– Ce-ar putea să însemne?

– Nu știu. Încă nimeni nu știe. Și asta e partea cea mai rea. Dar eu simt – a fost dat drumul la curent, scânteia aleargă. Dacă nu astăzi, atunci mâine... Poate că nu vor avea destul timp.

Am încetat de mult să mai încerc să pricep cine erau „Ei” și cine suntem „Noi”. Nu știu ce vreau – dacă vreau ca ei să aibă destul timp sau nu. Un lucru mi-e clar: I-330 merge chiar pe muchie – și în orice clipă...

– Dar asta e o nebunie, îi spun. Tu – și Statul Unic. E ca și cum ai pune o mână peste țeava unei puști sperând să poți opri glonțul. E de-a dreptul nebunie!

Un zâmbet.

– „Toată lumea trebuie să-și piardă mințile – cu cât mai repede, cu atât mai bine”. Cineva a spus asta ieri. Mai ții minte? Acolo...

Da, mi-am notat asta. Prin urmare chiar s-a întâmplat. Îi privesc chipul în tăcere: crucea aceea întunecată e cât se poate de distinctă acum.

– Dragă, înainte să fie prea târziu... Dacă vrei tu, las totul, o să uit totul – hai să plecăm împreună acolo, dincolo de Zid, la acei... oricine ar fi ei...

A clătinat din cap. Prin ferestrele întunecate ale ochilor ei, adânc, înăuntrul ei, am văzut un cuptor în flăcări, limbi de foc ridicându-se, grămezi de lemn uscat. Și mi-era limpede: era deja prea târziu, vorbele mele nu mai aveau nici o putere...

Ea s-a ridicat. Într-o clipă avea să plece. Acestea ar putea fi ultimele zile – poate chiar ultimele minute... Am apucat-o de mână.

– Nu! Mai stai măcar puțin – ah, de dragul... de dragul...

Mi-a ridicat încet mâna, mâna mea păroasă pe care o uram atât de mult, spre lumină. Am vrut să mi-o retrag, dar ea a ținut-o strâns.

– Mâna ta... Tu nu știi – puțin știu – că au fost aici femei, femei din oraș, care i-au iubit pe ceilalți. Și tu probabil că ai câteva picături de sânge înșorit de pădure. Poate că de aceea eu...

O pauză. Și, ciudat – această pauză, acest gol mi-a făcut inima să bată nebunește. Și i-am strigat:

– Ah! N-ai să pleci! N-ai să pleci până nu-mi spui despre ei, pentru că îi... iubești, iar eu nici măcar nu știu cine sunt ei, de unde au apărut. Cine sunt? Jumătatea noastră pierdută? H_2 și O? Și ca să rezulte H_2O – râurile, oceanele, cascadele, valurile, furtunile – cele două jumătăți trebuie să se combine...

Îmi amintesc limpede fiecare mișcare a ei. Îmi amintesc cum a ridicat de pe masă echerul meu de sticlă, și în timp ce eu vorbeam și-a apăsat muchia ascuțită pe obraz; a apărut o urmă albă pe obraz, care apoi s-a colorat trandafiriu și a dispărut. Și ceea ce e ciudat este că nu-mi pot aminti cuvintele ei, mai ales la început – doar imagini fragmentate, culori.

Știu că la început a vorbit despre Războiul de Două Sute de Ani. Am văzut roșu pe verdele ierbii, pe lutul întunecat, pe zăpada albăstruie – băltoace roșii, care nu s-au uscat. Apoi ierburi galbene, arse de soare, oameni păroși goi, galbeni, și câini lăptoși – laolaltă, lângă cadavre umflate, de câini sau, poate, de oameni... Asta, bineînțeles, dincolo de Zid. Pentru că orașul deja biruise, orașul avea hrana noastră de acum, sintetizată din petrol.

Și aproape de sus, din cer și până pe pământ – perdele întunecate, grele, unduitoare: coloane lente de fum, peste păduri, peste sate. Un urlat înfundat – șiruri întunecate, nesfârșite

mânate către oraș – spre a fi salvate cu forța, spre a li se inocula fericirea.

– Știai ceva despre toate acestea?

– Da, știam ceva...

– Dar n-ai știut – puțini au știut – că au mai supraviețuit câțiva, acolo, după Zid. Goi, s-au retras în păduri. Au învățat cum să trăiască de la copaci, de la animale și păsări, de la flori și de la soare. Le-a crescut blană, dar sub acea blană și-au păstrat sângele lor fierbinte, roșu. Cu voi a fost mai rău: vouă v-au crescut cifre; cifrele mișună pe voi ca păduchii. Trebuie să vi se smulgă tot de pe voi și să fiți goniți goi prin păduri. Să învățați să tremurați de frică, de bucurie, de furie sălbatică, de frig, să aduceți rugăciuni focului. Și noi, Mefi – noi vrem...

– Nu, stai puțin! „Mefi“? Ce înseamnă „Mefi“?

– Mefi? E un nume din vechime, este cel care... Îți amintești – acolo, imaginea tânărului acela desenat pe piatră? Sau nu, o să încerc să-ți spun pe limba ta, o să-ți vină mai ușor să înțelegi. Există două forțe în această lume – entropia și energia. Una duce spre liniștitorul repaus, spre fericitul echilibru, cealaltă, spre distrugerea echilibrului, către mișcarea chinuitoare, nesfârșită. Entropia era venerată ca Dumnezeu de către strămoșii noștri – sau, mai degrabă, ai voștri – creștinii. Pe când noi, anti-creștinii, noi...

În momentul acela, s-a auzit o bătaie în ușă, abia s-a auzit, ca o șoaptă, și a țâșnit în cameră omul acela cu fața stâlcită, cu fruntea lăsată deasupra ochilor, care îmi aducea adesea biletele de la I-330.

S-a apropiat grăbit de noi, cu respirația șuierând ca o pompă de aer, și nu putea să scoată o vorbă. Alergase, pesemne, cât putuse de tare.

– Spune, ce-i! Ce s-a întâmplat? I-330 l-a apucat de mână.

– Vin încoace... a pufnit el în cele din urmă. Gardienii... și cu ei, omul acela – uf, cum să spun... cam cocoșat...

– S?

– Da! Sunt chiar aici, în clădire. Or să ajungă aici într-o clipă. Repede, repede!

– Prostii! Avem timp... Râdea, și în ochii ei – scânteii, limbi vesele de foc.

Ori era un curaj absurd, necugetat – ori era altceva, ceva încă necunoscut mie.

– Pentru numele Binefăcătorului! Dar trebuie să înțelegi – asta e...

– „Pentru numele Binefăcătorului?” Un triunghi ascuțit – zâmbetul.

– Bine... atunci pentru mine... Te implor.

– Ah, și mai aveam să-ți vorbesc despre o anumită chestie... Ei, bine, pe mâine...

A dat vesel (da, vesel) din cap; a dat din cap și celălalt, ieșind pentru o fracțiune de secundă de sub fruntea lui căzută. Și apoi am rămas singur.

Repede, la masă. Mi-am deschis manuscrisul, am luat în mână un stilou. Trebuie să mă găsească făcând asta, în slujba Statului Unic. Și deodată – fiecare fir de păr din cap a prins viață și se mișcă: Dar dacă or să-l ia și or să citească vreo pagină dintre acestea din urmă?

Am rămas la masă, nemișcat – și am văzut cum tremurau pereții, cum îmi tremura stiloul în mână, cum se legănau și se încetoșau literele... Să îl ascund? Dar unde? Totul e din sticlă. Să îl ard? Dar o să fiu văzut din camerele alăturate, din hol. Și apoi, nu puteam, nu mai eram capabil să distrug această chinuită – și poate cea mai prețioasă – parte din mine.

De departe, din coridor, voci, pași. Am reușit doar să smulg un vraf de foi și să le îndes sub mine. Și acum stau ținut de scaunul care vibrează din fiecare atom. Și dușumeaua de sub picioare – puntea unei nave. În sus și în jos...

Strâns ghem, înghesuit sub acoperișul frunții, am văzut pe furiș, cu coada ochiului, cum umblau din cameră în cameră, începând din capătul din dreapta al holului, și apropiindu-se, apropiindu-se tot mai mult... Unii stăteau înțepeniți, ca și mine; alții le săreau în întâmpinare, deschizându-le larg ușile – norocoșii! Dacă aș fi putut și eu...

– „Binefăcătorul este cea mai bună dezinfecție, esențială omenirii, și, de aceea, în organismul Statului Unic nu există peristaltism...” Cu un stilou săltăreț am reușit să storc din mine acest nonsens, aplecându-mă tot mai mult deasupra mesei, în timp ce în capul meu era o bătaie nebună de cio-

cane, și cu spatele am auzit mânerul ușii țăcănind. O boare de aer. Scaunul de sub mine dansa...

Cu efort, am reușit să mă smulg de la pagină și m-am întors către vizitatorii mei. (Ce dificil e să te prefaci... Cine mi-a vorbit astăzi despre prefăcătorie?) Erau conduși de către S. Morocănos, tăcut, rapid, ochii lui au sfredelit puțuri în mine, în scaunul meu, în paginile care îmi tremurau sub mână. Apoi, pentru o secundă – fețe familiare, de zi cu zi, una separându-se dintre ceilalți – branhiile umflate, roz-maronii. . .

Mi-am amintit tot ceea ce se petrecuse în această cameră acum jumătate de oră, și mi-era foarte limpede că într-o clipă ea... Întreaga mea ființă se zbătea și pulsa în acea parte a corpului (din fericire, netransparentă) care acoperea manuscrisul.

U s-a apropiat de S din spate, i-a atins cu grijă mâneca și i-a spus cu voce joasă:

– El este D-503, Constructorul Integralului. Probabil ați auzit de el. Mereu lucrează așa, la masa lui... Nu se cruță deloc!

Și eu am... Ce femeie extraordinară, minunată.

S a alunecat către mine, s-a aplecat peste umărul meu, deasupra mesei. Am încercat să acopăr scrisul cu cotul, dar el a strigat cu severitate:

– O să-mi arătați ce aveți acolo imediat!

Purpuriu de rușine, i-am întins hârtia. A citit-o și am văzut un zâmbet alunecându-i din ochi, i-a traversat fața și s-a aciuat undeva în colțul din dreapta al buzelor, mișcând ușor din codiță...

– Oarecum ambiguu. În orice caz... Bine, continuați: n-o să vă mai deranjăm.

A pornind pleoscăind ca zburaturile pe apă, către ușă, și cu fiecare pas pe care îl făcea îmi recăpătam treptat picioarele, mâinile, degetele. Sufletul meu se întindea din nou în mod egal prin corp. Puteam respira.

Și ultimul lucru: U a mai zăbovit o clipă în camera mea, s-a apropiat de mine, s-a plecat către urechea mea și a șoptit:

– Norocul tău că eu...

Ce-a vrut să spună?

Mai târziu în acea seară am aflat că au ridicat trei numere. Totuși, nimeni nu vorbește cu glas tare despre asta sau despre tot ce se întâmplase zilele acestea (influența educa-

țională a prezenței invizibile a Gardienilor în mijlocul nostru). Conversațiile se poartă mai ales despre scăderea rapidă a barometrului și schimbarea vremii.

Însemnarea douăzeci și nouă

SUBIECTE:

Fire pe față

Mlădițe

O compresie nefirească

Ciudat: Barometrul coboară, totuși deocamdată nu e vânt. Liniște. Undeva, deasupra, furtuna pe care încă n-o auzim a început. Norii sunt într-o goană nebună. Deocamdată sunt puțini – fragmente zimțate răzlețe. Și pare că un oraș a fost deja dărâmat acolo, sus, și bucăți de ziduri și turnuri cad, crescând în fața ochilor noștri cu viteză înspăimântătoare – din ce în ce mai aproape; dar vor continua să zboare prin infinitul albastru înainte să se prăbușească până la fund, acolo unde suntem noi.

Iar aici, dedesubt, e liniște. În aer – fire subțiri, de neînțeles, aproape invizibile. În fiecare toamnă sunt purtate aici de afară, de dincolo de Zid. Ușor, plutesc – și deodată simți ceva străin, invizibil pe față; vrei să dai jos ce-i acolo, dar nu, nu poți; nu poți să scapi de ele...

Sunt foarte multe firele acestea mai ales de-a lungul Zidului Verde, unde m-am plimbat eu azi dimineată. I-330 m-a rugat să ne întâlnim în Casa Antică – în vechiul nostru „apartament”. Mă apropiam de masa opacă a Casei Antice când am auzit în spatele meu pașii repezi, mărunți și respirația accelerată a cuiva. M-am uitat înapoi: O încerca să mă ajungă din urmă.

Întreaga ei făptură părea rotunjită, finită, specială. Brațele ei, sânii, întregul ei corp, atât de familiar mie, plin, rotunjit, îi întindea unifa; într-o clipă părea că o să rupă materialul acela subțire și o să năvălească afară la lumină. Și mă gândeam: acolo, afară, în junglele verzi, primăvara, mlădițele împing cu încăpățănare pământul la o parte – grăbindu-se să trimită afară crengi, frunze, să înflorească.

Câteva secunde am rămas tăcut, învăluit de privirea ei radioasă, albastră.

– Te-am văzut de Ziua Unanimității.

– Și eu te-am văzut... Și mi-am amintit imediat cum stătea jos, în coridorul îngust, lipindu-se de perete și protejându-și pânțelele cu mâinile. Involuntar, i-am privit pânțelele, rotund sub unifă.

Mi-a prins privirea. Și s-a făcut toată rotund-trandafirie. Un zâmbet roz:

– Sunt atât de fericită, atât de fericită... Sunt plină – știi, plină ochi. Merg și nu aud nimic în jurul meu, ascult tot timpul ce e înăuntru, în mine...

Tăceam. Era ceva străin în fața mea, tulburător, de care nu reușeam să scap. Apoi, pe neașteptate, încă strălucind și mai albastru, mi-a apucat mâna – și i-am simțit buzele... Mi se întâmpla asta pentru prima dată în viața mea. O mângâiere necunoscută, străveche – provocându-mi atâta rușine și durere încât (prea dur, poate) mi-am smuls mâna.

– Ți-ai pierdut mințile! Nu, asta nu e... Vreau să zic, tu... De ce te bucuri așa de tare? Ai uitat ce te așteaptă? Dacă nu acum, într-o lună, în două luni...

I-a dispărut lumina aceea interioară, toată rotunjimea ei s-a turtit, s-a mototolit îndată.

Iar în inima mea – o compresie neplăcută, dureroasă, legată de o senzație de milă. (Dar inima nu e altceva decât o pompă ideală; compresie, strângere, absorbirea fluidului de către o pompă sunt absurdități tehnice. E clar, deci, cât de iraționale, contrare firii și de morbide sunt „iubirea“, „mila“ și toate celelalte ineptii care determină astfel de compresii!)

Liniște. În stânga, sticla verde cețoasă a Zidului. Înainte, casa masivă, de un roșu întunecat. Și aceste două culori, combinându-se, mi-au indus ceea ce am crezut că ar putea fi o idee strălucită.

– Stai! Știu cum să te salvez. O să te eliberez de necesitatea de a muri după ce îți vei vedea copilul. Vei putea să-l alăptezi – înțelegi – o să-l poți vedea cum crește în brațele tale, cum o să se rotunjească, cum se va umple și se va coace ca un fruct...

Ea a tremurat violent și s-a încleștat de mine.

– Ți-o amintești pe femeia aceea... de atunci, demult, din timpul plimbării noastre? Ei bine, ea e acum aici, în Casa Antică. Vino cu mine la ea; îți promit, totul se va aranja îndată.

Deja mă și vedeam cum, împreună cu I-330, o conduceam prin coridoare – o vedeam deja acolo, printre flori, ierburi, frunze... Dar s-a dat înapoi de lângă mine, colțurile semilunii sale trandafirii au tremurat și s-au lăsat în jos.

– E femeia aceea, a spus ea.

– Adică... m-am încurcat, dar nu știu de ce. Bine, da, ea este.

– Și tu vrei să mă duc la ea... să îi cer... să... Să nu mai îndrăznești niciodată să îmi mai pomenesci despre asta. Încovoiată, s-a îndepărtat pășind repede. Apoi, de parcă și-ar fi amintit deodată ceva, s-a întors și a strigat:

– Și am să mor – nu-mi pasă! Și nu te privește pe tine... ce contează pentru tine?

Liniște. Bucăți din zidurile și turnurile albastre se prăbușesc de deasupra, cresc din ce în ce mai mult cu viteză înspăimântătoare, dar mai au ore de zburat – poate chiar zile – prin infinitate. Firele invizibile plutesc ușor, mi se așează pe față și e imposibil să le dau jos, să mă descotorosesc de ele.

Mă îndrept încet către Casa Antică. În inima mea o compresie absurdă, agonizantă...

Însemnarea treizeci

SUBIECTE:

Ultimul număr

Greșeala lui Galileo

N-ar fi mai bine?

Iată conversația mea cu I-330 de ieri, la Casa Antică, în mijlocul vacarmului pestriț de culori – roșii, verzi, galbene-bronz, albe, portocalii – buimăcind mintea, întrerupând fluxul logic al gândirii... Și tot timpul, sub zâmbetul înghețat, din marmură, al poetului aceleia cărn din vechime.

Reproduc această conversație cuvânt cu cuvânt – mi se pare că va fi de o importanță decisivă pentru soarta Statului

Unic – ba chiar mai mult, a întregului univers. Și, în plus, necunoscuților mei cititori, veți găsi aici un soi de justificare a acțiunilor mele...

I-330 mi-a pus totul pe masă imediat, fără nici o introducere.

– Știu: Integralul va face primul zbor de încercare poimăine. În ziua aceea o să punem mâna pe el.

– Ce? Poimăine?

– Da. Așează-te și calmează-te. N-avem nici o clipă de pierdut. Printre sutele de oameni ridicați la întâmplare de Gardieni noaptea trecută erau și doisprezece Mefi. Dacă mai amânăm o zi sau două, or să moară.

Eu tăceam.

– Pentru a urmări testele, vor trebui să-ți trimită electricieni, mecanici, medici, meteorologi. Iar la douăsprezece fix – ține minte ora – atunci când va suna soneria pentru prânz și toată lumea va pleca la sala de mese, noi o să rămânem în coridor, pe ei îi vom încuia acolo, în sala de mese, și Integralul va fi al nostru... Înțelegi – trebuie să facem asta, cu orice preț. Cu Integralul în mâinile noastre vom avea arma de care avem nevoie ca să putem termina totul repede, fără durere, dintr-o dată. Aerourile lor – ha! Musculițe insignifiante împotriva uliului. Și apoi – dacă devine absolut necesar – pur și simplu putem direcționa țevile de evacuare ale motoarelor în jos și numai prin acțiunea lor e suficient...

Am sărit în sus.

– E de neconceput! Absurd! Tu nu înțelegi că ceea ce plănuiești voi e o revoluție?

– Da, revoluție! De ce e un lucru absurd?

– E absurd pentru că nu poate fi nici o revoluție. Pentru că revoluția noastră – eu spun asta, nu tu – revoluția noastră a fost cea din urmă. Și altele nu mai pot să fie. Oricine știe asta...

Triunghiul ironic, ascuțit al sprâncenelor.

– Dragul meu – tu ești un matematician. În plus – ești un filozof, un filozof matematician. Așa că spune-mi care este ultimul număr.

– Ce vrei să spui? Eu... Eu nu pricep: ce ultim număr?

– Ei bine, ultimul, cel din urmă, cel mai mare.

– Dar e absurd! Dacă numerele sunt infinite, cum poate să existe un ultim număr?

– Atunci cum poate exista o ultimă revoluție? Nu există nici o ultimă revoluție: revoluțiile sunt infinite. Ultima – este o poveste pentru copii: copiii sunt înspăimântați de infinitate, și e important să doarmă în pace noaptea...

– Dar care e sensul, ce sens au toate acestea – pentru numele Binefăcătorului! Care e sensul, dacă toată lumea e deja fericită?

– Hai să presupunem... Foarte bine, să presupunem că e așa cum spui tu. Și mai departe?

– Ridicol! O întrebare cât se poate de copilărească. Dacă spui unui copil o poveste până la capăt, tot o să te întrebe, cu siguranță: Și ce mai urmează? Și apoi?

– Copiii sunt singurii filozofi îndrăzneți. Iar filozofii îndrăzneți sunt invariabil copii. Exact, așa cum fac copiii, trebuie să întrebăm întotdeauna: Și mai departe?

– Nu mai e nimic mai departe! Punct. În întregul univers – răspândit uniform – peste tot...

– Ah: uniform, peste tot! Păi tocmai asta-i – entropie, entropie psihologică. Ție nu ți-e clar, ca matematician, că doar diferențele, diferențele de temperaturi – contrastele termice – înseamnă viață? Și dacă peste tot, în univers, sunt corpuri la fel de calde sau la fel de reci... trebuie făcut în așa fel încât să intre în coliziune – să fie foc, explozie, gheenă. Iar noi le vom face să intre în coliziune.

– Dar, I-330, trebuie să înțelegi – este exact ce au făcut înaintașii noștri în timpul Războiului de Două Sute de Ani...

– Ah, și au avut dreptate – de o mie de ori au avut dreptate. Dar au făcut o greșală. Mai târziu au ajuns la convingerea că ei sunt ultimul număr – ceea ce nu există, nu există în natură. Eroarea lor era cea a lui Galileo: el avea dreptate când a spus că Pământul se rotește în jurul Soarelui, dar nu știa că întregul sistem solar se rotește, la rândul său – în jurul unui alt centru; el nu știa că orbita reală, nu cea relativă, orbita Pământului nu este deloc un cerc naiv...

– Și voi?

– Noi? Noi, deocamdată știm că nu există un ultim număr. S-ar putea să uităm și noi. Nu, suntem chiar siguri că o să uităm când vom îmbătrâni – așa cum, inevitabil, totul îm-

bătrânește. Iar apoi și noi, la fel, vom cădea – așa cum cad toamna frunzele din copaci – ca și tine, poimăine... Nu, nu, dragul meu, nu tu. Pentru că tu ești cu noi, tu ești cu noi!

Pătimașă, vijelioasă, strălucind ca fulgerele – n-am mai văzut-o niciodată așa – m-a îmbrățișat cu întreaga ei ființă. M-am pierdut cu firea...

La sfârșit, privindu-mă ferm, fix în ochi:

– Deci ține minte: la ora douăsprezece.

Iar eu i-am răspuns:

– Da, țin minte.

Ea a plecat. Eram singur – într-un tumult polifon de culori – albastru, roșu, verde, galben-bronz, portocaliu...

Da, la douăsprezece... Și deodată senzația absurdă de ceva străin așezat pe fața mea – imposibil de îndepărtat. Deodată – ieri dimineață, U – și ceea ce îi strigase lui I-330 în față... De ce? Ce prostie.

M-am grăbit să ies afară – și m-am dus repede, acasă. ...

Undeva în urma mea am auzit țipetele ascuțite ale păsărilor de dincolo de Zid. Iar înaintea mea, soarele asfințind – sferele cupolelor, imensele, înflăcăratele cuburi ale caselor, săgeata Turnului cu Acumulatori ca un fulger înghețat pe cer. Și toată această frumusețe perfectă, geometrică va trebui să fie... de către mine, de propriile mele mâini... Nu mai există nici o cale de ieșire, nici un alt drum?

Trec pe lângă un auditoriu (am uitat numărul). Înăuntru, tribunele puse grămadă; în mijloc, mesele acoperite cu cearșafuri din sticlă de un alb imaculat; pe fondul alb o pată din sângele trandafiriu al soarelui. Și ascuns în toate acestea – o necunoscută, și de aceea înspăimântătoare, zi de mâine. Este nefiresc pentru o ființă gânditoare, văzătoare să trăiască în mijlocul asimetriilor, necunoscutelor, X-urilor... Ca și când ai fi fost legat la ochi și forțat să mergi, bâjbâindu-ți drumul, împiedicându-te și știind că undeva – chiar foarte aproape – este marginea prăpastiei, și tot ceea ce va rămâne din tine va fi o bucată de carne turtită, sfărtecată. Oare nu sunt deja așa?

Și dacă – fără să mai aștept – am să mă arunc cu capul în jos? Nu ar fi cumva singurul fel, modul corect, să le descâlcesc pe toate dintr-un foc?

Însemnarea treizeci și unu

SUBIECTE:

Marea operație

Am iertat totul

O ciocnire de trenuri

Salvați! Chiar în ultima clipă, când părea că nu mai avem de ce să ne mai agățăm, când părea că totul a luat sfârșit... E ca și cum am fi urcat deja treptele până la cumplita Mașină a Binefăcătorului și Clopotul de sticlă ne-a acoperit cu un zângănit greu, și am mai sorbit pentru ultima dată în viață – repede, repede – cerul albastru cu ochii...

Iar deodată – a fost doar un „vis”. Soarele e trandafiriu și vesel, iar zidul e acolo – ce bucurie să poți mângâia zidul rece cu mâna; și perna – ce plăcere fără sfârșit să te uiți și să te tot uiți la adâncitura lăsată de capul tău în perna albă...

Cam așa m-am simțit când am citit Gazeta Statului Unic în dimineața asta. Totul fusese doar un vis îngrozitor care acum luase sfârșit. Iar eu, lașul necredincios, m-am grăbit să mă gândesc la moarte samavolnică. Mi-e rușine să citesc ultimele rânduri pe care le-am scris ieri. Dar acum nu mai are importanță: le las să rămână ca o amintire a incredibilului lucru care ar fi putut să se întâmple – și care acum nu se va mai întâmpla... nu, nu se va mai întâmpla!

Pe prima pagină a Gazetei Statului Unic strălucea o proclamație:

„BUCURAȚI-VĂ

Pentru că de astăzi înainte veți fi perfecți! Până în această zi, propriile voastre creații – mașinile – erau mai perfecte decât voi.

Cum?

Fiecare scânteie a unui dinam este o scânteie a celei mai pure rațiuni; fiecare mișcare de piston este un silogism fără cusur. Dar oare nu sunteți și voi posesorii aceleiași rațiuni fără eroare?

Filozofia macaralelor, a preselor și a pompelor este perfectă și clară ca un cerc trasat cu un compas. Este filozofia dumneavoastră mai puțin circulară?

Frumusețea unui mecanism stă în ritmul acestuia – la fel de regulat și de precis ca acela al unui pendul. Dar voi, crescuți din cea mai fragedă copilărie cu sistemul Taylor – nu ați devenit la fel de preciși ca un pendul?

Cu excepția unui singur lucru:

Mașinile nu au imaginație.

Ați văzut vreodată ca fața unui cilindru de pompă să înflorească într-un zâmbet pierdut, stupid și visător în timp ce lucrează? Ați auzit vreodată macaralele frământându-se de pe o parte pe cealaltă și oftând noaptea în timpul orelor stabilite pentru odihnă?

Nu!

Iar voi? Roșiți de rușine! Gardienii au observat din ce în ce mai multe astfel de zâmbete și oftături în ultima vreme. Și – feriți-vă ochii – istoricii Statului Unic au cerut permisiunea să se retragă din activitate pentru a nu fi nevoiți să înregistreze evenimente atât de înjositoare.

Dar nu este vina voastră – sunteți bolnavi. Numele bolii este

IMAGINAȚIE

Este un vierme care vă roade linii întunecate pe frunți. Este o febră care vă îndeamnă să alergați tot mai departe, chiar dacă acest „mai departe“ începe acolo unde fericirea ia sfârșit. Aceasta este ultima baricadă în drumul nostru către fericire.

Bucurați-vă, deci: această baricadă a fost deja dărâmată.

Drumul e deschis.

Ultima descoperire a Științei Statului este locația centrului imaginației – un nenorocit de noduleț cerebral în zona punții lui Varolio. Cauterizarea triplă cu raze X a acestui nodul – și sunteți vindecat de imaginație –

PENTRU TOTDEAUNA

Ați devenit perfect. Sunteți ca o mașină. Drumul către o fericire sută la sută este liber. Grăbiți-vă, așadar, cu toții –

bătrâni și tineri – grăbiți-vă pentru a vă supune Marii Operații. Grăbiți-vă către auditorii, acolo unde se execută Marea Operație. Trăiască Marea Operație! Trăiască Statul Unic! Trăiască Binefăcătorul!“

Voi... Dacă ați fi citit toate acestea nu în însemnările mele, care seamănă cu nu știu ce roman bizar din vechime – dacă acest ziar, mirosind încă a cerneală tipografică, ar fi tremurat în mâinile voastre așa cum tremură în ale mele; dacă ați fi știut, așa cum știu eu, că acestea reprezintă cea mai autentică realitate, dacă nu a prezentului, atunci a zilei de mâine – oare n-ați fi simțit la fel ca și mine? Nu v-ar fi cuprins amețeala, ca pe mine? N-ați fi simțit aceste înțepături înfiorătoare, dulci, înghețate de ace în spate și prin brațe? Nu vi s-ar fi părut că sunteți un gigant, Atlas – și că dacă v-ați ridica drept, ați lovi negreșit cu capul tavanul de sticlă?

Am apucat receptorul telefonului.

– I-330... Da, da, 330. Și apoi i-am strigat fără suflare:

– Ești acasă, da? Ai citit? O citești? Dar asta e, asta e... E extraordinar!

– Da... O tăcere lungă, întunecată. Receptorul zumzăia abia auzit, se gândea la ceva... Trebuie neapărat să te văd astăzi. Da, la mine, după ora șaisprezece. Neapărat.

Scumpa de ea! Mi-e atât de dragă! „Neapărat...“ M-am trezit că zâmbesc și nu mă mai pot opri. Și acum o să port acest zâmbet cu mine pe stradă – sus ca pe o lumină.

Afară vântul s-a năpustit asupra mea. Urla, venea vârtej, biciuia, dar asta mă înveselea și mai mult: să șuiere, să urle cât vrea – nu mai contează acum – de-acum nu mai poate dărâma ziduri. Și dacă nori din fontă se prăbușesc deasupra capului – n-au decât să se prăbușească: n-or să mai poată acoperi soarele. Noi l-am înlănțuit pe vecie la zenit – noi suntem Iosua Navi.

În colț un grup dens de Iosua Navi stăteau cu frunțile lipite de zidul de sticlă. Înăuntru, un om deja era întins pe masa amețitor de albă. De sub alb, tălpile goale ale picioarelor sale formau un unghi galben; deasupra capului său erau plecați medici albi; o mână albă a întins unei alte mâini o seringă umplută cu ceva.

– Dar dumneavoastră, dumneavoastră de ce nu intrați? am întrebat, adresându-mă nimănui, sau, mai degrabă, tuturor.

– Dar dumneavoastră? Un cap sferic s-a întors către mine.

– O să intru, mai târziu. Mai întâi trebuie să...

Oarecum jenat, m-am retras. Chiar trebuia s-o văd pe ea, pe I-330, mai întâi. Dar de ce „mai întâi”? La asta nu puteam să răspund.

Hala de construcție. Integralul, albastru ca gheața, licărea, scânteia. În compartimentul mașinilor dinamul zumzăia ușor, mângâietor, repetând un fel de cuvânt la nesfârșit, iar cuvântul acela îmi părea familiar, unul dintre cuvintele mele. M-am aplecat și am mângâiat tubul lung și rece al motorului. Mi-e drag... atât de drag. Mâine ai să prinzi viață: mâine, pentru prima dată în viața ta, o să fi zguduit de scântele arzătoare din pântecul tău.

Cu ce ochi aș fi privit acest puternic monstru de sticlă dacă totul ar fi rămas la fel ca ieri? Dacă aș fi știut că mâine la douăsprezece îl voi trăda... da, îl voi trăda... Precaut, cineva din spatele meu mi-a atins umărul. M-am întors: fața plată, ca o farfurie, a Constructorului Secund.

– Deja ai aflat? a spus.

– Ce? Operația? Da? Ce ciudat – totul, totul – deodată...

– Nu, nu vorbeam despre asta: zborul de încercare a fost amânat până poimâine. Totul din cauza acestei Operații... Și noi care ne grăbeam, trăgeam din răputeri – degeaba...

„Totul din cauza acestei Operații”... Ce om ridicol și prost. Nu vede nimic mai departe de farfuria lui. Dacă ar fi știut că, să nu fi fost Operația, el ar fi închis într-o cutie de sticlă mâine la douăsprezece, agitându-se de colo până colo, încercând să se cațere pe pereți...

În camera mea, la cincisprezece și jumătate. Am intrat și am văzut-o pe U. Stătea la masa mea – osoasă, dreaptă, rigidă, cu obrazul drept sprijinit în mână. Cred că așteptase destul de mult, pentru că, atunci când a sărit în picioare să mă întâmpine, i-au rămas cinci urme de degete pe obraji.

Pentru o secundă mi-a revenit în minte dimineața aceea nenorocită când chiar aici, lângă masă, stătea furioasă alături de I-330... dar numai pentru o secundă, și apoi amintirea

a fost îndată ștearsă de soarele de azi. Era ca și cum aș fi intrat în cameră într-o zi însorită și fără să-mi dau seama aș fi apăsat întrerupătorul: becul se aprinde, dar e invizibil – palid, absurd, inutil...

Fără să stau pe gânduri, i-am întins mâna, am iertat-o pentru tot. Mi-a luat amândouă mâinile și le-a strâns tare în mâinile ei osoase. Tremurând de emoție, cu obraji ei lăsați ca niște ornamente vechi, a spus:

– Am așteptat... Stau doar o clipă... Voiam doar să îți spun cât de fericită sunt, cât de mult mă bucur pentru tine! Înțelege – mâine, sau poimâine, vei fi sănătos – complet sănătos, ca un nou-născut...

Am văzut câteva foi de hârtie pe masă – ultimele pagini ale însemnărilor mele. Stăteau acolo așa cum le lăsasem ieri. Dacă ar fi văzut ce am scris acolo... De fapt, nici nu mai conta; acum era doar istorie, ceva ridicol de îndepărtat, precum ceva văzut prin binoclul întors.

– Da, i-am spus. Și știi – tocmai acum când treceam pe stradă, era un om înaintea mea și umbra lui pe pavaj. Și, imaginează-ți – umbra strălucea. Și mi se pare – chiar sunt convins – că mâine nu vor mai exista deloc umbre. Nici un om, nici un obiect nu va mai lăsa vreo umbră... Soarele va străbate prin toate...

Ea mi-a vorbit blând, dar serios.

– Ești un visător! Nu le-aș permite copiilor de la mine de la școală să vorbească așa...

Și a continuat să spună ceva despre copii – cum i-a dus pe toți la Operație, și cum au trebuit să fie legați acolo... și că „dragostea trebuie să fie necruțătoare, da, necruțătoare“, și că crede că se va hotărî în sfârșit...

Și-a îndreptat între genunchi materialul albastru-cenușiu al unifei, mi-a aplicat repede și în tăcere un zâmbet din acela ca un plasture și a plecat.

Din fericire, soarele nu s-a oprit încă astăzi, gonește, și peste puțin timp s-a făcut ora șaisprezece. Am bătut la ușă, cu inima bătând din răputeri...

– Intră!

Și m-am așezat jos pe podea lângă scaunul ei, îmbrățișându-i picioarele, cu capul lăsat pe spate și uitându-mă în

ochii ei – unul, apoi celălalt – și în fiecare văzându-mă pe mine, într-o minunată captivitate...

Și apoi, dincolo de zid, o furtună. Norii întunecându-se – din ce în ce mai plumburii. Și ce dacă! Capul meu nu mai putea stăvili fluxul de cuvinte năvalnice, sălbatice – revărșându-se peste margini. Am vorbit cu glas tare, și, împreună cu soarele, noi zburam undeva... Dar acum știam unde – și în urma noastră, planete – planete care împrășcă flăcări, populate cu flori cântătoare de foc – și planete mute, albastre, acolo unde pietrele înzestrate cu rațiune erau organizate în societăți organizate – planete care, la fel ca Pământul nostru, au atins piscul fericirii, absolute, sută la sută.

Deodată, de sus:

– Dar nu crezi că o societate ajunsă la acest pisc este tocmai o societate organizată din pietre? Triunghiul sprâncenelor sale s-a făcut mai ascuțit, mai întunecat. Iar fericirea... Ei bine, până la urmă, dorințele ne chinuie, nu-i așa? Și, evident, fericirea este acolo unde nu mai există dorințe, nici una... Ce greșeală, ce prejudecată absurdă a fost să fie marcată fericirea întotdeauna cu semnul plus. Fericirea absolută, bineînțeles, trebuie să poarte un semn minus – minusul divin.

Îmi amintesc că m-am bâlbâit încurcat:

– Minus absolut? Minus 273° ...

– Întocmai – minus 273° . Cam frig, dar oare nu chiar asta în sine ne demonstrează că am atins culmea?

Ca atunci, cu mult timp în urmă, cumva parcă vorbea în locul meu, prin mine, ducându-mi ideile până la capăt. Dar avea ceva atât de înspăimântător – nu puteam suporta, și cu un efort m-am forțat să scot din mine un „nu“.

– Nu, am zis. Tu... glumești... .

Ea a râs, tare – prea tare. Repede, într-o secundă, a râs până ce râsul a atins o margine nevăzută, s-a împiedicat, a căzut... O pauză.

S-a ridicat și mi-a pus mâinile pe umeri și s-a uitat la mine încet și îndelung. Apoi m-a tras înspre ea – și nu a mai fost nimic altceva, doar buzele ei fierbinți, tăioase.

– Adio!

A venit de undeva de departe, de sus, și i-a trebuit mult timp să ajungă la mine – un minut, poate, sau două.

– Cum adică „Adio“?

– Ești bolnav, ai comis crime din cauza mea – nu a fost un chin pentru tine? Și acum, Operația – și ai să te vindeci de mine. Și asta înseamnă „adio“.

– Nu, am țipat eu.

Un triumghi negru pe alb, nemilos:

– Ce? Nu îți dorești fericire?

Capul mi s-a împărțit în două; două trenuri logice s-au ciocnit, urcându-se unul peste celălalt, zdrobindu-se, trosnind. ...

– Bine, eu aștept. Alege: Operația și sută la sută fericire – sau...

– Nu pot... fără tine. Nu vreau nimic fără tine, am spus, sau poate doar am gândit – nu știu sigur –, cert e că ea a auzit.

– Da, știu, a răspuns. Și, cu mâinile încă pe umerii mei, cu ochii încă în ochii mei:

– Atunci, pe mâine. Mâine la douăsprezece. Ții minte?

– Nu, s-a amânat pentru o zi... Poimâine...

– Cu atât mai bine pentru noi. La douăsprezece, poimâine...

Mergeam singur pe strada învăluită în amurg. Vântul mă prindea în vârtejuri, mă purta pe sus, purtându-mă ca pe o bucată de hârtie. Fragmente din cerul de fontă tot mai zburau – mai aveau încă o zi, două zile să se zbuciume prin infinitate... Unifele trecătorilor păreau că mă ating, dar mergeam de unul singur. Mi-era limpede: toți erau salvați, dar pentru mine nu mai exista nici o salvare. Eu nu voiam salvarea...

Însemnarea treizeci și doi

SUBIECTE:

Eu nu cred

Tractoare

O așchie de om

Credeți că veți muri? Da, omul este muritor, eu sunt un om: prin urmare... Nu, nu asta vreau să spun. Știu că voi știți

asta. Eu întreb: ați crezut vreodată cu adevărat lucrul acesta? ați crezut nu cu mintea voastră, ci cu trupul? ați simțit vreodată că într-o bună zi degetele care țin chiar această pagină vor fi reci ca gheața, galbene...

Nu, sigur că nu credeți – și acesta este motivul pentru care n-ați sărit de la etajul zece pe pavaj; de aceea încă mai continuați să mâncați, să dați pagina, să vă bărbieriți, să zâmbiți, să scrieți...

Același lucru – da, exact același – mi se întâmplă astăzi. Știu că această mică săgeată neagră de la ceas se va târî aici jos, către miezul nopții, se va ridica încet din nou, va trece dincolo de nu știu ce linie finală – și incredibilul mâine va fi aici. Știu asta, dar cumva parcă nu cred. Sau, poate, mi se pare că douăzeci și patru de ore sunt douăzeci și patru de ani. Și de aceea încă mai pot să fac câte ceva, să mă grăbesc undeva, să răspund la întrebări, să urc scara până la Integral. Încă îl simt legănându-se pe apă; știu că trebuie să mă țin de bară și să simt sticla rece sub mână. Văd macaralele transparente, vii, aplecându-și gâturile lungi, ca de păsări, își întind gâturile, și, cu grijă, alimentează Integralul cu teribila hrană explozivă pentru motoare. Și dedesubt, pe râu, văd limpede venele albastre de apă și ganglionii umflați de vânt. Dar toate acestea sunt departe de mine, străine, plate – ca o schemă pe o bucată de hârtie. Și e ciudat că fața plată, ca desenată pe hârtie, a Constructorului Secund vorbește.

– Ei, și? Cât combustibil luăm pentru motoare? Dacă luăm în calcul trei... sau trei ore și jumătate...

Înainte de a mea – proiectată pe o schiță – mâna mea cu calculatorul, cadranul logaritmice la cincisprezece.

– Cincisprezece tone. Nu, mai bine încărcăți... da, încărcăți o sută...

Pentru că, la urma urmei, știu totuși că...

Și văd ca și cum aș privi de undeva, din afară: mâna mea cu cadranul începe să tremure nedeslușit.

– O sută? De ce atât de mult? Asta ar ajunge pentru o săptămână. O săptămână? Mai mult!

– Se poate întâmpla orice... Cine știe...

– Eu știu...

Vântul urlă; aerul e înțesat la maxim cu ceva invizibil, până sus. Mi-era greu să respir, să merg. Și, încet, cu efort, fără să se oprească nici o secundă, acul se târăște pe cadrul ceasului de pe Turnul cu Acumulatori de la capătul străzii. Săgeata e în nori – mată, albastră, vuind pe tonuri mute, soarbe electricitate. Trompetele de la Uzina Muzicală urlă.

Ca întotdeauna, în șiruri, câte patru. Dar rândurile sunt oarecum nesigure; poate din cauza vântului se clatină, se îndoaie – din ce în ce mai mult. În colț s-au lovit de ceva, s-au retras și s-a format un ghem dens, imobil, înghețat, respirând repede. Deodată, toți și-au lungit gâturile.

– Priviți! Nu, priviți într-acolo, repede!

– Ei sunt! Ei sunt!

– Eu niciodată... Mai bine îmi pun capul direct în Mașină...

– Șșșștt! Ești nebun...

La auditoriu, în colț, ușa se deschide larg și iese o coloană înceată, greoaie, de vreo cincizeci de oameni. „Oameni?” Nu, asta chiar nu-i descrie bine. Astea nu sunt picioare – sunt roți grele, rigide, mișcate parcă de o curea invizibilă de transmisie. Aceștia nu sunt oameni – sunt tractoare cu formă de om. Deasupra capetelor o pancartă fâlfâie în bătaia vântului, cu un soare auriu pe ea; printre razele soarelui, cuvintele: „Noi suntem primii! Noi deja am făcut Operația! Urmați-ne cu toții!”

Încet, fără să întâmpine rezistență, și-au croit drum prin mulțime. Și e limpede că dacă ar fi un zid, un copac sau o casă în calea lor, ar trece fără oprire și prin zid, copac și clădire. Acum sunt în mijlocul bulevardului. Cu brațele înșurubate, s-au aliniat într-un lanț, cu fața înspre noi. Iar noi – un nod întins, cu gâturile încordate, fremătând – așteptăm. Nori. Vântul suieră.

Deodată, flancurile lanțului, din stânga și din dreapta, s-au îndoit cu repeziciune și s-au repezit asupra noastră, repede, tot mai repede, ca o mașină grea la vale. Ne-au închis într-un cerc și ne-au împins către ușile deschise, pe uși, înăuntru...

Un țipăt ascutit al cuiva:

– Ne împing înăuntru! Fugiți!

Și toți au luat-o la goană. Chiar lângă zid a mai rămas încă o portiță de scăpare, și toți curg într-acolo, cu capul îna-

inte – capete devenite deodată ascuțite, coate ascuțite, umeri, șolduri. Ca un jet de apă comprimat într-un furtun de incendiu, s-au împrăștiat în evantai și peste tot în jur – picioare tropăind, mâini balansându-se, unife. De undeva, pentru o clipă, s-a ivit un trup dublu-arcuit, ca un S, aripi transparente – iar acum a dispărut de parcă l-a înghițit pământul, iar eu sunt singur în mijlocul brațelor și picioarelor repezi ca fulgerul...

M-am strecurat într-o intrare ca să-mi mai trag sufletul, cu spatele lipit de ușă – și, într-o clipă, o așchie de om s-a lipit de mine – adus, parcă, de vânt.

– Te-am... urmărit... tot timpul... Nu vreau să... înțelegi... nu vreau. Sunt de acord...

Mâini rotunde, minuscule pe mâneca mea, ochi rotunzi, albaștri: este O. Părea să alunece de-a lungul zidului și s-a prăbușit jos. S-a strâns acolo jos, pe treptele reci, într-un mic ghem, iar eu m-am aplecat deasupra ei, mângâind-o pe cap, pe față – aveam mâinile umede. De parcă eu eram foarte mare, iar ea – mică de tot – o mică părticică din mine. E cu totul diferit față de ce simt pentru I-330. Cred că așa ceva ar fi putut să simtă cei din vechime față de copiii lor privați.

Jos, printre mâinile care îi acoperă fața, abia auzit:

– În fiecare noapte eu... Nu pot... dacă mă vor vindeca... În fiecare noapte – singură, pe întuneric – mă gândesc la el: cum o să fie, cum îl voi... Altfel n-aș mai avea pentru ce să trăiesc, înțelegi? Și tu trebuie, tu trebuie...

Un sentiment stupid, dar știu: da, eu trebuie. Stupid – pentru că această datorie a mea înseamnă încă o crimă. Stupid, pentru că albul nu poate fi în același timp și negru, datoria și crima nu pot coincide. Sau poate că nu există alb și negru în viață, iar culoarea depinde doar de premisa logică inițială? Și dacă premisa era că eu, în mod ilegal, i-am făcut un copil...

– Bine, bine, dar nu mai, gata... i-am spus. Înțelegi, trebuie să te duc la I-330 – așa cum ți-am mai propus și atunci – pentru ca ea să...

– Da. Fără glas și fără să-și ia mâinile de pe față.

Am ajutat-o să se ridice. Și, în tăcere, fiecare cu gândurile lui – cine știe, poate ne gândeam la același lucru – am pornit pe strada care începea să se întunece, printre casele mute, de plumb, printre brațele strânse, biciuitoare ale vântului...

La un moment dat, într-un punct tensionat, transparent, am auzit printre şuierăturile vântului niște pași familiari, pleoscăind ca întotdeauna, parcă, prin băltoace. La colț, am aruncat o privire înapoi, și, în mijlocul norilor care goneau răsturnați, l-am văzut pe S, reflectat în sticla mată a pavajului. Imediat, mâinile mi-au devenit străine, bălăngănindu-se în contratimp, și am început să-i povestesc lui O faptul că mâine – da, mâine – Integralul se va înălța pentru prima dată, și că va fi ceva absolut fără precedent, minunat, înfricoșător.

O s-a holbat rotund, albastru, cu uimire, mi-a privit brațele care gesticulau zgomotos și fără noimă. Dar n-am lăsat-o să scoată nici un cuvânt – am țipat în continuu. Și acolo, în mine, separat – auzit numai de mine – un gând febril, zumzăitor, lovind ca un ciocan: „Nu, nu trebuie să... Trebuie să fac cumva să... Nu trebuie să-l duc pe urmele mele la ea – la I-330...”

În loc să fac la stânga, am luat-o la dreapta. Podul ne-a oferit spinarea sa încovoiată servil mie, lui O și lui S, care venea din urma noastră. Clădirile luminate strălucitor de pe malul celălalt împrăstie lumini în apă, lumini care se sparg în mii de scânteii care sar febril, stropite de spuma albă, turbată. Vântul vâjâie ca o coardă groasă de bas întinsă undeva deasupra capetelor noastre. Și prin sunetul de bas, în urma noastră, tot timpul... Casa în care locuiesc eu. La intrare O s-a oprit, a început să spună ceva.

– Nu! Mi-ai promis...

N-am lăsat-o să termine. Am împins-o repede pe ușă și am ajuns înăuntru, în holul de la intrare. Deasupra biroului de control – obrajii căzuți, tremurând tulburați. Un ghem dens de numere certându-se zgomotos; capete privind peste balustrada de la etajul al doilea, oameni coborând unul câte unul pe scări. O să vedem ce-i cu ei mai târziu, mai încolo... Acum am tras-o repede pe O în colțul opus, ne-am așezat, cu spatele lipit de perete (dincolo de perete am văzut, alune-când încoace și încolo, o umbră întunecată, cu capul mare), și mi-am scos un carnetel de notițe.

O s-a făcut mică în fotoliul ei – de parcă sub unifă corpul ei se topea, se evaporă și îi rămânea doar o unifă goală și ochii goi care te absorbeau în pustiul lor albastru. A spus, cu un glas obosit:

– De ce m-ai adus aici? M-ai mințit!

– Nu... Mai încet! Uită-te acolo – vezi, dincolo de perete?

– Da, o umbră.

– Mă urmărește tot timpul... Nu pot. Înțelegi – nu trebuie. O să-ți scriu câteva cuvinte – o să iei bilețelul și o să pleci singură. Știu sigur că el o să rămână aici.

Sub unifă, trupul ei a revenit la viață, pântecul i s-a rotunjit puțin; pe obraji i-a mijit un răsărit trandafiriu, nelămurit.

I-am strecurat bilețelul între degetele reci, i-am strâns puternic mâna, am mai sorbit încă o dată din ochii ei albaștri.

– Adio! Poate într-o zi ne vom...

Și-a tras mâna. A pornit încet, încovoiată... După doi pași s-a întors repede – a ajuns din nou lângă mine. Buzele i s-au mișcat. Cu ochii, cu buzele, cu toată ființa spunându-mi un cuvânt, un singur cuvânt, și ce zâmbet de nesuportat, ce durere...

Și apoi, o așchie de om încovoiată în cadrul ușii, o umbră mică dincolo de perete, fără să privească înapoi, repede, din ce în ce mai repede...

M-am apropiat de biroul lui U. Tulburată, umflându-și indignată branhiile, mi-a spus:

– Înțelegi... parcă toți și-au pierdut mințile! Unul insistă că a văzut o ființă omenească goală și acoperită complet cu blană în apropierea Casei Antice.

Din ghemul dens de capete, o voce:

– Da! Și o mai spun o dată... am văzut, da!

– Ei, ce părere aveți despre asta? Omul delirează!

Iar acest „delirează“ al ei era atât de convins, atât de inflexibil, încât m-a făcut să mă întreb: „Oare toate acestea, tot ce mi s-a întâmplat mie și tot ce s-a întâmplat în jurul meu în ultima vreme nu e altceva decât un delir?“

Dar apoi mi-am privit mâinile păroase și mi-am amintit: „Înseamnă că există un strop de sânge de pădure în tine... Poate că de aceea eu...“

Nu, din fericire, nu este un delir. Nu, din nefericire, nu e un delir.

Însemnarea treizeci și trei

SUBIECTE:

Fără conspect, în grabă, ultimele rânduri

Acea zi a venit.

Apuc repede ziarul. Poate că acolo... Îl citesc cu ochii (da – ochii mei sunt acum ca un stilou, un calculator, pe care îl ții în mână și îl simți – ceva separat de tine, un instrument).

Cu litere mari, îngroșate, pe toată pagina:

„Dușmanii fericirii nu dorm. Țineți-vă de fericire cu amândouă mâinile! Mâine lucrul se va întrerupe – toate numerele se vor prezenta pentru Operație. Cele care nu se vor prezenta vor fi deferite Mașinii Binefăcătorului.“

Mâine! Oare mai poate fi – va mai fi un mâine?

Conform obiceiului zilnic, mi-am întins mâna (un instrument) către raftul cu cărți să adaug Gazeta de astăzi la celelalte, în coperta imprimată cu un desen auriu. Și pe drum:

– Pentru ce? Ce mai contează? N-o să mă mai întorc niciodată în camera asta.

Ziarul mi-a căzut din mână. M-am ridicat și mă uit în jurul meu prin cameră, prin toată camera; înghesui în grabă într-o valiză invizibilă tot ceea ce îmi pare rău să las în urmă. Masa. Cărțile. Scaunul. I-330 a stat pe el în acea zi, iar eu – jos, pe dușumea... Patul...

Apoi, un minut-două – aștept absurd vreun miracol. Poate că va suna telefonul, poate că ea va spune că...

Nu. Nici un miracol.

Plec spre necunoscut. Acestea sunt ultimele mele rânduri. Bun rămas, dragii mei cititori, cu care am trăit împreună atâtea pagini, către care, cu sufletul pradă bolii, m-am arătat așa cum sunt, până la cel mai mic șurub zdrobit, până la ultimul arc rupt...

Plec.

Însemnarea treizeci și patru

SUBIECTE:

Învoiții

Noapte însorită

Radio-Valkiria

Oh, dacă m-aș fi sfărmat pe mine și pe toți ceilalți în bucăți, dacă aș fi ajuns cu ea undeva dincolo de zid, printre fiarele care își rânjesc colții galbeni, dacă nu m-aș fi întors niciodată aici! Ar fi fost de o mie, de un milion de ori mai ușor. Dar acum... acum ce să fac? Să mă duc și să-l sugrum pe acel... Dar la ce m-ar ajuta asta?

Nu, nu, nu! Stăpânește-te, D-503. Pune-te pe o axă logică zdravănă – chiar dacă numai pentru puțin timp, lasă-te cu toată greutatea pe pârghie, și, ca un sclav din vechime, învârte pietrele de moară ale silogismelor – până ai să scrii, până te vei gândi la tot ceea ce s-a întâmplat...

Când am pășit la bordul Integralului, toată lumea era deja acolo, fiecare la postul lui; toate celulele acestui stup gigantic din sticlă erau pline. Prin punțile de sticlă – oameni mici ca furnicile dedesubt, lângă telegrafe, dinamuri, transformatoare, altimetre, supape, indicatoare, motoare, pompe, conducte. În camera de primire – un grup de oameni necunoscuți preocupați cu niște scheme și instrumente, probabil repartizați acolo de către Biroul Științific. Și împreună cu ei, Constructorul Secund cu doi dintre asistenții săi.

Toți trei cu capetele trase între umeri, ca niște țestoase, cu fețele cenușii, tomnatice, lipsite de bucurie.

– Ei bine, ce-i? am întrebat.

– Ah... Sunt puțin agitat... a spus unul dintre ei cu un zâmbet cenușiu fără raze. Cine știe unde va trebui să aterizăm? Și în general, nu se știe...

Era de nesuportat să mă uit la ei – la cei pe care, într-o oră, cu propriile mele mâini, o să-i arunc afară din cifrele confortabile ale Tabelelor Orare, smulgându-i de la sânul matern al Statului Unic. Îmi aminteau de figurile tragice ale „Învoiților“, cei a căror poveste este cunoscută chiar și copiilor de

școală. Este povestea despre trei numere care, în cadrul unui experiment, au fost învoite de la lucru timp de o lună: fă ce vrei, du-te unde poftești¹.

Nenorociții se tot învăteau în apropierea locului lor obișnuit de muncă și aruncau înăuntru priviri flămânde; stăteau în stradă oră după oră, repetând mișcările care deja deveniseră necesare pentru organismele lor la anumite ore din zi: tăiau și strunjeau aerul, învăteau ciocane invizibile, băteau în bare invizibile. Și, în fine, în cea de-a zecea zi, n-au mai putut să îndure, și-au legat mâinile, au intrat în apă și, în acordurile Marșului, au intrat tot mai adânc, până ce apa le-a curmat suferința...

Repet: îmi venea greu să mă uit la ei; m-am grăbit să plec.

– Mă duc să verific compartimentul mașinilor, am zis, și după aceea pornim.

Îmi tot puneau întrebări: ce tensiune urma să folosim pentru explozia de pornire, cât de mult balast de apă este necesar în rezervorul de alimentare. Parcă aveam un fonograf în mine: răspundea la toate întrebările prompt și precis, în vreme ce îmi urmam șirul gândurilor.

Deodată, într-un culoar îngust, ceva m-a atins, acolo, în interior – și din acel moment a început totul.

Pe culoarul îngust, unife cenușii, chipuri cenușii fluturau pe lângă mine, și, pentru o secundă, un chip: părul tras în jos pe frunte, ochi adânciți în orbite – același om. Am înțeles: ei erau acolo, și nu mai exista nici o scăpare din toate acestea nicăieri, și mai rămăseseră doar câteva minute – câteva zeci de minute... Prin tot corpul mă trecea un tremur mărunț, molecular (care nu s-a mai oprit până la sfârșit) – de parcă un motor imens ar fi fost pus în mine, iar structura corpului meu era prea slabă pentru el, la fel și zidurile, pereții despărțitori, cablurile, traversele, luminile – totul tremura...

Încă nu știam dacă ea era acolo sau nu. Dar acum nu mai era timp – fusesem chemat sus, la cabina de comandă: era timpul să plecăm... Încotro?

¹ Acest lucru s-a întâmplat cu mult timp în urmă, în secolul al III-lea după introducerea Tabelelor.

Fețe cenușii, fără strălucire. Vene albastre încordate jos, pe apă. Straturi grele de cer din fontă. Și cât de greu mi-a venit să îmi ridic mâna, parcă făcută din fontă, să ridic receptorul telefonului de comandă.

– Sus – 45 de grade!

O explozie înfundată – o vibrație – un munte turbat de apă alb-verzuie la pupă – puntea alunecându-mi de sub picioare – moale, elastică – și totul dedesubt, toată viața, pentru totdeauna... Timp de o secundă căzând tot mai adânc printr-un tunel, totul se contractă: harta albastră ca gheața, în relief, a orașului, bulele rotunde ale cupolelor sale, degetul solitar de plumb al Turnului cu Acumulatori. Apoi o cortină de nori ca de vată – am străpuns-o – soare și cer albastru. Secunde, minute, mile, albastrul devine repede înghețat, se umple cu întuneric, iar stelele apar ca niște picături de sudoare rece, argintie...

Iar acum – o noapte ciudată, insuportabil de strălucitoare, neagră, înstelată, însorită. Era ca și cum aș fi surzit dintr-o dată: mai poți vedea trompetele urlând, dar poți doar să le vezi: trompetele sunt mute, totul e liniște. Soarele era mut.

Toate aceste lucruri erau firești, erau de așteptat. Părăsisem atmosfera Pământului. Dar totul se întâmplase atât de repede, ne luase pe toți pe nepregătite, încât toți din jur erau înspăimântați, amuțiți. Iar mie... mie totul îmi părea mai ușor cumva sub acest soare mut, fantastic: ca și cum, chir-cindu-mă pentru ultima oară, deja trecusem limita inevitabilă – și trupul meu era undeva acolo, dedesubt, în timp ce goneam printr-o lume nouă unde totul trebuie să fie atât de necunoscut, atât de răsturnat.

– Mențineți cursul! am strigat în receptor. Sau, poate, nu eram eu, ci fonograful din mine – și cu o mână mecanică, articulată, am pus telefonul de comandă în mâinile Constructorului Secund. Iar eu, zguduit din cap până în picioare de cel mai fin tremur molecular, pe care doar eu puteam să-l simt, am alergat jos pe scări, să caut...

Ușa de la camera de primire – cea care într-o oră se va închide cu un zdrăngănit greu...

Lângă ușă era cineva, nu știu cine – unul scund, cu o figură comună, cum sunt cu sutele, o față care s-ar pierde ușor

într-o mulțime. Doar mâinile îi erau neobișnuite – extraordinar de lungi, până la genunchi, ca și cum ar fi fost luate în grabă, din greșeală, de la un alt set uman. Un braț lung s-a întins și mi-a oprit calea.

– Încotro?

E clar că n-avea idee că știu tot. Foarte bine, poate că așa trebuie. Și privindu-l de sus, i-am spus intenționat pe un ton dur:

– Sunt Constructorul Integralului. Eu supraveghez teste. Pricepi?

Brațul a dispărut.

Camera de primire. Deasupra instrumentelor și a hărților – capete cenușii, și galbene, chelboase, coapte. Repede, i-am trecut în revistă dintr-o privire, și înapoi, de-a lungul coridorului, prin trapă, în sala mașinilor. Fierbințeală și larmă de la conductele roșii și fierbinți din cauza exploziilor, macaralele gemând într-un dans disperat, beat, tremurul neîntrerupt, abia vizibil al acelor pe indicatoare...

Și în fine, la tahometru era cel cu fruntea teșită, aplecat deasupra unui carnețel...

– Ascultă... Vacarmul mă obliga să-i urlu în ureche. Ea e aici? Unde e?

În umbra de sub frunte, un zâmbet.

– Ea? Acolo, la radio-telefoane...

M-am repezit într-acolo. Erau trei și purtau căști de recepție cu un soi de aripi. Ea părea cu un cap mai înaltă decât de obicei, înaripată, strălucitoare, zburând – ca walkiriile din vechime. Iar imensele scântei albastre de deasupra, de la antena radio, păreau să vină de la ea, iar mirosul ușor, ca de fulger, al ozonului, tot de la ea.

– Vreau pe cineva... nu, tu... i-am spus ei, gâfâind (de la alergare). Trebuie să transmit un mesaj jos, pe pământ, către hale... Vino, o să ți-l dictez...

Alături de aparatură era o micuță cabină ca o cutie. Unul lângă celălalt, la masă. I-am luat mâna și am strâns-o cu putere.

– Ei? Și acum ce urmează?

– Nu știu. Tu nu-ți dai seama ce minunat e să zbori fără să știi unde... să zbori... fără să conteze unde... Iar în curând va veni ora douăsprezece... și cine știe ce-o să mai fie? Și la

noapte... Unde o să fim la noapte, tu și eu? Poate că pe iarbă, pe frunze uscate...

Ea emană scânteii albastre și mirosuri de fulgere, iar tremurul meu devine tot mai violent.

– Notăți, am spus cu glas tare, încă fără suflare (de la alergare). Ora: unsprezece și treizeci. Viteză: șaiszeci și opt de mii..

Ea, de sub casca aceea cu aripi, fără să-și ridice ochii de pe hârtie, încet:

– Aseară ea a venit la mine cu biletul scris de tine... Știu... știu totul, nu vorbi. Dar copilul e al tău? Și am trimis-o acolo... deja e în siguranță, dincolo de Zid. Va trăi...

Înapoi în cabina comandantului. Din nou, noaptea halucinantă, cu un cer negru înstelat și un soare orbitor; acul ceasului de pe perete, șchiopătând încet, de la un minut la altul; iar totul îmi apare ca în ceață, scuturat de cel mai fin, abia perceptibil (doar pentru mine) tremur.

Nu știu de ce, mi s-a părut: tot ceea ce urma să se întâmple ar fi bine să fie nu aici, ci mai jos, mai aproape de pământ.

– Opriți motoarele! am strigat în receptor.

Încă ne mai mișcam datorită inerției, dar mai încet, tot mai încet. Acum Integralul, prins într-o secundă subțire cât un fir de păr, a atârnat un moment nemișcat; apoi firul s-a rupt, iar Integralul a plonjat ca o piatră – în jos, din ce în ce mai repede. Și a continuat, în tăcere, timp de minute bune, zeci de minute. Mi-am auzit propriul puls. Acul ceasului din fața ochilor mei s-a târât din ce în ce mai aproape de doisprezece. Și mi-era limpede: eu eram piatra; I-330 era pământul, iar eu – o piatră, aruncată din mâna cuiva. Și piatra simte nevoia imperioasă să cadă, să se zdrobească de pământ, să se sfărâme în bucăți... Dar dacă... Jos, fumul greu și albastru al norilor deja devenise vizibil... Dacă...

Dar fonograful din mine a ridicat receptorul cu precizie de balama și a dat comanda: „Viteză redusă“. Piatra s-a oprit din cădere. Și acum doar cele patru auxiliare inferioare – două în față, două în spate – pufăiau obosit, doar cât să neutralizeze greutatea Integralului, iar Integralul s-a oprit în văzduh cu o ușoară vibrație, bine ancorat, la aproape un kilometru de pământ.

Toți au dat buzna pe punte (e aproape ora douăsprezece – soneria pentru prânz) și, aplecându-se peste balustrada din sticlă, înfulecau în grabă lumea necunoscută de jos, de dincolo de Zid. Verde, albastru și chihlimburi: pădurile de toamnă, pajiștile, un lac. La marginea farfuriei albastre, niște ruine galbene, ca niște oase, un deget galben, amenințător, uscat – probabil turnul unei biserici din vechime, miraculos păstrat.

– Priviți, priviți! Acolo, în dreapta!

Acolo – în sălbăticia verde – o pată zbura iute ca o umbră maronie. Aveam un binoclu în mână; l-am dus mecanic la ochi: cu iarba până la nivelul piepturilor, cu cozile fluturând în vânt, caii galopau, iar pe spinările lor, acele ființe – albe, negre ca pana corbului, cenușii...

În spatele meu:

– Vă spun eu, am văzut o față...

– Haideți! Povestiți altcuiva!

– Uitați, aici e binoclul...

Dar acum dispăruseră. O sălbăticia verde fără sfârșit...

Iar în sălbăticia – acoperind-o, acoperindu-mă pe mine și pe toți ceilalți – vibrația ascuțită a unei sonerii: masa de prânz peste un minut, la douăsprezece.

Lumea – împrăștiată în frânturi dispartate, instantanee. Pe trepte a zăngănit ecusonul auriu al cuiva – nu-mi pasă: a trosnit sub călcâiul meu. O voce: „Vă spun eu, era un chip!“ Un dreptunghi întunecat: ușa deschisă spre camera de primire. Niște dinți strânși, albi, zâmbind ascuțit...

În momentul când ceasul a început să bată, agonizant de încet, fără să respire între bătăi, iar rândurile din față deja au început să se miște – dreptunghiul ușii a fost deodată tăiat de două brațe familiare, nefiresc de lungi:

– Stați!

Mi s-au înfipt degetele în palmă – I-330 era lângă mine.

– Cine e? Îl cunoști?

– Nu e... Nu e unul dintre...

Individul s-a urcat pe umerii cuiva. Deasupra sutelor de chipuri – chipul lui, ca sute, mii de altele, totuși unic.

– În numele Gardienilor... Cei cărora mă adresez, mă aud, fiecare dintre ei mă aude. Vă anunț pe voi – că noi știm. Nu vă

știm deocamdată numerele, dar știm totul. Integralul nu va fi al vostru! Proba de zbor va fi dusă până la capăt; iar voi nu veți îndrăzni să faceți nici o mișcare acum: voi, cu mâinile voastre, veți face asta. Iar după aceea... De fapt, am terminat.

Tăcere. Dalele pătrate de sub picioare au devenit moi ca de bumbac, la fel și picioarele mele. Ea e lângă mine – zâmbetul ei complet alb, scânteii albastre turbate. Printre dinți, în urechea mea:

– Ah, așadar ai făcut-o? Ți-ai „îndeplinit datoria“? Ah, așadar...

Mâna i s-a smuls din mâinile mele, casca înaripată de walkirie furioasă era undeva departe în față. Singur, tăcut, înghețat, mă îndrept ca toți ceilalți către camera de primire...

– Dar nu, nu eu... n-am vorbit despre asta cu nimeni, cu nimeni în afară de acele pagini albe, mute...

În interiorul meu – neauzit, disperat, tare – am strigat lucrurile acestea către ea. Ea stătea vizavi, de partea cealaltă a mesei, și n-a lăsat nici o privire de-a ei să mă atingă. Alături de ea, capul chel, galben și copt al cuiva. Am auzit (I-330 vorbea):

– Noblete? Nu, dragă profesore, chiar și o simplă analiză filologică a cuvântului vă va arăta că nu este altceva decât o relicvă a unor forme feudale străvechi. Iar noi...

Am simțit că pălesc și toată lumea o să vadă... Dar fonograful din mine a executat cele cincizeci de mișcări de mastică stabilite pentru fiecare îmbucătură, m-am încuiat în mine, ca într-o casă antică, netransparentă, am îngrămădit pietre în fața ușii mele, am tras storurile...

Mai târziu, țin receptorul de comandă în mâini; și zbor, într-o ultimă și glacială agonie, printre nori, în noaptea glacială, înstelată-însorită. Minute, ore. Și, evident, în tot acest răstimp, la viteză febrilă, motorul logic, neauzit nici măcar de mine, a continuat să lucreze acolo, în interior. Pentru ca deodată, într-un anumit punct din spațiul albastru, să văd înaintea ochilor: masa mea de scris, și deasupra ei obrajii ca branhiile ale lui U și foile uitate ale însemnărilor mele. Și totul a devenit clar: nimeni în afară de ea... totul era clar.

Ah, dacă aș fi putut ajunge... Trebuie, trebuie să ajung la radio... Căștile înaripate, mirosul de fulger albastru... Îmi

amintesc – îi vorbeam cu glas tare. Și țin minte că ea se uita prin mine de parcă aş fi fost făcut din sticlă – de departe:

– Sunt ocupată. Primesc mesaje de jos. Dictează-i ei...

În minuscula cabină, după ce m-am gândit o clipă, am dictat ferm:

– Ora paisprezece patruzeci. Jos! Opriți motoarele. Totul s-a terminat.

Cabina de comandă. Inima mecanică a Integralului a fost oprită, coborâm în cădere liberă, iar inima mea nu reușește să țină ritmul căderii; rămâne în urmă, se ridică mai sus, tot mai sus în gâtleej. Nori, apoi o pată verde la distanță, tot mai verde, mai clară, apropiindu-se în goană de noi... sfârșitul...

Fața schimonosită de porțelan alb a Constructorului Secund. Probabil că el a fost acela care m-a împins cu toată puterea. Capul meu a lovit ceva, apoi, în cădere, privirile mi s-au întunecat, am auzit ca prin ceață:

– Toate motoarele – viteză maximă!

Un salt ascuțit în sus... Nu-mi mai amintesc nimic altceva.

Însemnarea treizeci și cinci

SUBIECTE:

Într-un cerc

Un morcov

O crimă

N-am dormit toată noaptea. Toată noaptea am avut un singur gând în minte... După cele de ieri, capul mi-e bandajat strâns. Dar nu: nu e un bandaj – e un inel; un inel necruțător din oțel de sticlă nituit pe capul meu, iar eu sunt prins în acest cerc ferecat. Trebuie s-o omor pe U. Să o omor și apoi să mă duc la cealaltă și să-i spun: „Acum mă crezi?“. Cel mai dezgustător lucru dintre toate este că a ucide este oarecum murdar, primitiv. Să-i crăp capul cu ceva – gândul îmi dă o senzație ciudată că am ceva respingător de dulce în gură, și nu-mi pot înghiți saliva, o tot scuip în batistă, iar gura mi-e uscată.

În dulapul meu era o tijă grea de piston care plesnise după turnare (trebuia să analizez la microscop structura rup-

turii). Mi-am făcut însemnările sul (să mă citească până la ultima literă), am vârât înăuntru tija de piston și m-am dus jos. Casa scărilor era interminabilă, scările dezgustător de alunecoase, lichide; îmi ștergeam buzele cu batista în continuu...

Jos. Inima mi s-a prăbușit. M-am oprit, am scos tija și m-am apropiat de masa de control...

U nu era acolo: o scândură goală, de gheață. Mi-am amintit că lucrul fusese oprit peste tot pentru astăzi; toată lumea trebuia să se prezinte pentru Operație. Desigur, nu exista nici un motiv ca ea să fie acolo – n-avea pe cine înregistra.

În stradă. Vânt. Cerul e din dale de fontă zburătoare. Și – ca și ieri la un moment dat – lumea s-a spart în bucăți ascuțite, separate, independente, iar fiecare, în căderea ei vertiginoasă, se oprea pentru o secundă, atârna în fața mea în văzduh și se topea fără urmă.

Ca și cum literele negre, precise de pe această pagină ar fi început deodată să se miște, să se împrăștie de groază, și să nu rămână nici un cuvânt, nimic altceva decât o aiureală fără sens: înspăim-pest-sări... Mulțimea din stradă era la fel de împrăștiată, nu în rânduri – mișcându-se înainte, înapoi, în diagonală, de-a curmezișul.

Și nu mai e nimeni. Și pentru un moment, goana cu capetele în jos, totul, a înțepenit. Acolo, la al doilea etaj, într-o cușcă de sticlă suspendată în aer, un bărbat și o femeie, sărutându-se în picioare, femeia cu întregul ei trup frânt spre spate. Este pentru totdeauna, pentru ultima dată...

După un colț, o tufă agitată, ascuțită de capete. Deasupra capetelor, separat, pe un steag, cuvintele: „Jos mașinile! Jos Operația!” Și separat (de mine) – eu, cu un gând fugitiv: Oare toți sunt plini de o durere care poate fi smulsă din ei doar o dată cu inima lor?

Toți trebuie să facă ceva înainte de... Și pentru o secundă nu mai exista nimic pe lume decât mâna mea brutală ținând tija aceea din fontă.

Un băiețandru – avântat cu totul înainte – cu o umbră sub buza de jos. Buza de jos este întoarsă în sus ca o manșetă a unei mâneci suflecate. Toată fața e schimonosită, întoarsă pe dos, plânge cu glas tare, încercând să fugă de cineva cât îl țin picioarele – și tropotul de pași care îl urmează...

Băiatul mi-a amintit: da, U trebuie să fie la școală astăzi, trebuie să mă grăbesc. Am alergat până la cele mai apropiate scări de intrare la trenul subteran.

La intrare, cineva, din fugă:

– Nu merge! Trenurile nu circulă astăzi! Acolo...

Am coborât. Un delir total. Sclipiri de sori din cristal cu muchii șlefuite. Peronul înțesat de capete. Un tren gol, nemișcat.

În liniștea aceea – un glas. Al ei. N-o puteam vedea, dar cunoșteam această voce flexibilă, ca un bici – și undeva, triunghiul ascuțit al sprâncenelor ridicate către tâmpile... Am strigat:

– Lăsați-mă! Lăsați-mă să trec! Trebuie să...

Dar degetele cuiva mi s-au înfipt în brațe, în umeri, ținându-mă. Și în mijlocul tăcerii, am auzit glasul:

– Fugiți sus! Vă vor vindeca, veți fi umpluți până la refuz cu fericire, și, sătui, veți moțâi în tihnă, sforăind la unison – nu auziți deja marea simfonie a sforăitului? Oameni caraghi-oși! Ei vor să vă elibereze de toate acele semne de întrebare chinuitoare, care vă încolăcesc ca niște viermi. Și voi stați aici și mă ascultați pe mine. Grăbiți-vă sus, către Marea Operație! Ce vă pasă dacă am să rămân aici singură? Ce vă privește dacă nu vreau ca alții să dorească pentru mine, dacă vreau să doresc eu pentru mine, dacă îmi doresc imposibilul...

Un alt glas, lent, greoi:

– Ah! Imposibilul? Asta înseamnă să alergăm după fanteziile tale stupide, care își flutură cozile pe sub nasul nostru? Nu, o să le apucăm de coadă și o să le zdrobim, și apoi...

– Apoi o să le înghițiți și o să sforăiți, și veți avea nevoie de o altă coadă sub nas. Se spune că cei din vechime aveau un animal numit asin. Ca să îl forțeze să meargă înainte, tot timpul înainte, îi legau de hulubă în fața lui un morcov pe care nu-l putea apuca. Și dacă ajungea la el și îl mânca...

Deodată, cleștele și-a slăbit strânsoarea. M-am aruncat spre mijlocul mulțimii, acolo de unde vorbea ea. Dar în acel moment totul s-a învălmășit și s-a auzit un strigăt din spate.

– Vin aici, vor intra aici! Lumina a făcut o flamă și s-a stins – cineva a tăiat firul. O avalanșă de trupuri, țipete, gemete, capete, degete...

Nu știi cât timp ne-am rostogolit prin conducta subterană. În fine, scări, o lumină difuză care devine tot mai strălucitoare, și din nou în stradă, în evantai, care încotro.

Apoi – singur. Vânt, amurg cenușiu – jos, chiar deasupra capetelor. Pe sticla udă a pavajului, adânci, adânci, luminile răsturnate, zidurile, siluete mișcându-se cu picioarele în sus. Și tija aceea din mâna mea, incredibil de grea, trăgându-mă în adâncuri, până la fund.

Jos, la masa de control U tot nu era, și camera ei era goală, în întuneric.

Am urcat în camera mea și am aprins lumina. Tâmpilele mi se zbăteau în cercul strâns al inelului, eram încă ferecat în același cerc: masa, pe masă sulul alb; pat, ușa, masă, sul alb... În camera din stânga storurile erau lăsate. În dreapta, o chelie țuguată era aplecată peste o carte, fruntea era o parabolă imensă și galbenă. Cutele de pe frunte – un șir de linii galbene, indescifrabile. Uneori ochii ni se întâlneau, și atunci simțeam: liniile acelea aveau legătură cu mine.

S-a întâmplat exact la ora douăzeci și unu. U a venit singură la mine. Doar un lucru mi-a rămas clar întipărit în memorie: respiram atât de tare încât îmi auzeam propria respirație, și am tot încercat să o domolesc, dar n-am putut.

Ea s-a așezat, și-a întins unifa pe genunchi. Branhiile trandafiriu-maronii tresăltau.

– Ah, dragul meu... așadar, este adevărat că ai fost rănit? De îndată ce am aflat, imediat am... Tija de fontă era în fața mea pe masă. Am sărit în sus respirând și mai tare. Ea a auzit, s-a oprit în mijlocul frazei, și tot așa, fără nici un motiv, s-a ridicat în picioare. Deja vedeam pe capul ei locul unde aveam să lovesc... Un gust neplăcut de dulce în gura mea... Batista mea... dar nu aveam batistă; am scuipat pe jos.

Cel de dincolo de peretele din dreapta avea, cu ridurile ațintite spre mine. El nu trebuie să vadă, ar fi și mai dezgustător dacă el o să vadă. Am apăsă butonul – ce mai conta dacă nu aveam nici un drept să o fac, acum era totuna – și storurile au căzut.

E clar că ea a priceput și s-a repezit către ușa. Dar i-am anticipat mișcarea – și, respirând zgomotos, cu ochii fixați tot timpul pe acel loc de pe capul ei...

– Ai... ai înnebunit! Să nu îndrăznești...

S-a dat înapoi, s-a așezat, sau, mai degrabă, a căzut pe pat, și-a strâns mâinile prinse una de cealaltă între genunchi, tremurând. Întins ca un arc, încă fixând-o cu privirea, am întins mâna spre masă – doar mâna mi s-a mișcat – și am apucat tija.

– Te implor! Doar o zi... o zi! Măine... mâine mă duc și fac totul...

Despre ce tot vorbea? Am ridicat mâna...

Și eu consider că am omorât-o. Da, necunoscuții mei cititori, aveți dreptul să mă numiți un criminal. Știu cu siguranță că aș fi dat drumul mâinii să o lovească în cap dacă ea n-ar fi strigat deodată:

– Te rog... pentru numele... Sunt de acord... eu... doar o clipă.

Cu mâinile tremurânde, și-a scos unifa. Trupul ei mare, galben, flasc s-a împrăștiat pe pat... Și abia acum am priceput: ea credea că am lăsat storurile... că eu voiam să...

Asta era ceva atât de neașteptat, atât de absurd, încât am izbucnit în râs. Deodată arcul acela strâns în mine a plesnit, mâna mi-a atârnat fără vlagă, tija a căzut cu zgomot pe jos. Și am învățat din proprie experiență că râsul era cea mai puternică armă: râsul poate ucide orice – chiar și crima.

M-am așezat la masă și am râs – un râs disperat, un ultim râs – și nu puteam vedea nici o cale de ieșire din această situație fără noimă. Nu știu cum ar fi luat totul sfârșit dacă aș fi urmat o cale firească, dar deodată a apărut un element nou, exterior: a sunat telefonul.

M-am repezit și am apucat receptorul. Poate era ea? Dar o voce necunoscută a zis:

– Doar o secundă

Un zumzet fără sfârșit, chinuitor. De departe, pași grei, apropiindu-se, din ce în ce mai răsunători, mai plumbuiți. Și...

– D-503? Uh-uh... Îți vorbește Binefăcătorul. Prezintă-te imediat la mine!

Cling – receptorul a căzut în furcă – cling.

U încă mai era întinsă pe pat, cu ochii închiși, cu branhiile desfăcute într-un zâmbet larg. I-am adunat hainele, i le-am aruncat, și, printre dinți:

– Ține! Repede, repede!

Ea s-a ridicat în cot, sânii s-au pleostit într-o parte, ochii i s-au holbat, era toată ca de ceară.

– Ce?

– Exact ce-ai auzit. Hai, grăbește-te să te îmbraci!

Strânsă ca într-un nod, încleștându-se de rochie, cu vocea gătită:

– Întoarce-te cu spatele...

M-am întors, mi-am sprijinit fruntea de peretele din sticlă. Lumini, siluete, scânteii tremurau în oglinda neagră și umedă. Nu, e vorba de mine, tremurul e în mine... De ce m-o fi chemat El? Să fi aflat deja despre ea, despre mine, despre tot?

U, îmbrăcată, era la ușă. Am făcut doi pași către ea, și i-am strâns mâinile de parcă voiam să storc din ele tot ce aveau nevoie.

– Ascultă... Numele ei – știi la cine mă refer – le-ai dat numele ei? Nu? Dar vreau adevărul – trebuie să știi... Nu-mi pasă... doar adevărul...

– Nu.

– Nu? Dar de ce... dacă tot te-ai dus acolo și ai raportat...

Buza ei de jos s-a răsfrânt deodată, ca aceea a băiețandru-lui, și pe obraji – picături...

– Pentru că eu... Îmi era teamă că... dacă o numesc... ai putea... ai înceta să mă iub... Oh, nu pot – n-aș fi putut...

Am știut că era adevărul. Un adevăr absurd, ridicol, omenesc! Am deschis ușa.

Însemnarea treizeci și șase

SUBIECTE:

Pagini goale

Dumnezeul creștin

Despre mama mea

E ciudat – parcă ar fi o pagină albă în capul meu. Nu-mi amintesc drumul până acolo, cum am așteptat (știu că am aștept-

tat), nimic, nici măcar un singur sunet, sau față, sau gest. De parcă toate liniile care mă conectau cu lumea fuseseră tăiate.

Îmi amintesc doar cum stăteam în fața Lui și mă îngrozea ideea să-mi ridic ochii: am văzut doar mâinile Lui imense, ca din fontă, pe care le ținea pe genunchi. Mâinile acelea păreau să fie grele chiar și pentru El, îndoindu-i genunchii. Și-a mișcat încet degetele. Fața îi era undeva foarte sus, într-o ceață, și mi s-a părut că vocea Lui nu bubuia ca un tunet, nu m-a asurzit, ci era ca o voce obișnuită de om, doar pentru că venea până la mine de la o atât de mare înălțime.

– Așadar... și dumneata? Dumneata... constructorul Integralului? Dumneata, cel care trebuia să devii cel mai mare dintre conchistadori? Dumneata, cel al cărui nume urma să deschidă un nou, un magnific capitol al istoriei Statului Unic... Dumneata?

Sângele mi-a năvălit în cap, în obraji. Din nou, o pagină albă – nimic decât pulsul în tâmpile și vocea răsunătoare de sus, dar nici un cuvânt. Doar atunci când El a încetat să vorbească, mi-am revenit. Am văzut: mâna s-a mișcat cu o greutate de o sută de tone – s-a urnit încet – un deget s-a îndreptat către mine.

– Ei? De ce taci? E așa sau nu e? Un călău?

– Așa e, am răspuns supus. Apoi am auzit fiecare cuvânt pe care El l-a rostit:

– Ah, bine! Crezi că mi-e frică de acest cuvânt? Ai încercat vreodată să-l scoți din crusta lui și să vezi ce e înăuntru? Am să-ți arăt eu. Amintește-ți: un deal albastru, o cruce, o mulțime. Unii deasupra, stropiți cu sânge, bat în cuie un trup pe o cruce; alții dedesubt, stropiți cu lacrimi, privesc la toate acestea. Nu ți se pare că rolul celor de sus este cel mai dificil, cel mai important? Dacă n-ar fi ei, ar mai fi avut loc această tragedie maiestuoasă? Erau ponegriți de către mulțimea ignorantă: dar pentru acest lucru autorul tragediei – Dumnezeu – ar fi trebuit să-i răsplătească pe toți mult mai generos. Și ce mai spui despre Dumnezeul creștin, cel mai milostiv, cel care îi arde la foc mic în Iad pe cei care nu se supun? El nu era un călău? Și a fost oare numărul celor arși pe rug de către creștini mai mic decât numărul de creștini arși pe rug? Totuși – în-

țelegi dumneata – acest Dumnezeu a fost glorificat timp de secole ca fiind un Dumnezeu al iubirii. Absurd? Nu, dimpotrivă. Este o mărturie a înțelepciunii inextirpabile a omului, scrisă în sângele lui. Chiar și atunci – sălbatic, păros – el a înțeles: dragostea adevărată, algebrică față de umanitate este inevitabil inumană; iar semnul distinctiv inevitabil al adevărului este cruzimea acestuia. La fel cum semnul inevitabil al focului este faptul că arde. Arată-mi un foc care să nu ardă. Hai, împotrivește-te, demonstrează contrariul!

Cum aș fi putut să îl contrazic? Cum puteam să fac așa ceva, când acestea erau (până mai ieri) propriile mele idei, cu diferența că eu n-am fost niciodată capabil să le înzestrez cu o armură atât de strălucitoare, impenetrabilă? Am tăcut...

– Dacă asta înseamnă că ești de acord cu mine, atunci hai să vorbim ca niște oameni adulți, după ce au plecat copiii la culcare: hai să dăm pe față totul, până la capăt. Te întreb: pentru ce se tot roagă, la ce tot visează, ce tot așteaptă oamenii încă din fragedă copilărie? Au tot așteptat să apară cineva să le spună, o dată pentru totdeauna, ce este fericirea, și apoi să îi lege de ea cu un lanț. Ceea ce facem noi acum nu este tocmai acest lucru? Vechiul vis despre paradis... Amintește-ți: cei din paradis nu mai cunosc dorința, nu mai știu ce e mila sau dragostea. Mai există doar cei binecuvântați, cu imaginația extirpată (acesta este singurul motiv pentru care sunt binecuvântați) – îngeri, sclavi supuși ai lui Dumnezeu... Iar acum, chiar când am reușit să atingem acest vis, când am pus mâna pe el (El și-a încheștat mâna: dacă ar fi prins o piatră în acea încheștare ar fi scos apă din ea), când tot ce mai rămânea de făcut era să jupuim prada și să tăiem în bucăți – chiar în acel moment dumneata... dumneata...

Vocea cu ecou de fontă s-a oprit brusc. Eu eram roșu ca o bară din fier pe o nicovală sub bătaia unui ciocan. Ciocanul a rămas atârnat în tăcere, iar așteptarea era și mai înfricoșă...

Apoi, deodată:

– Câți ani ai?

– Treizeci și doi.

– Dar naivitatea dumitale este pe măsura cuiva care ar avea jumătate din vârsta asta – cineva de șaisprezece ani!

Nu ți-a trecut chiar niciodată prin cap că ei – încă nu le știm numele, dar sunt sigur că o să le aflăm de la tine – că ei au avut nevoie de dumneata doar în calitatea dumitale de Constructor al Integralului? Că te-au folosit doar pentru a...

– Nu! Nu! am strigat.

Ca și cum mi-aș fi ridicat mâinile să mă apăr de un glonț tras către mine: ca și cum încă aș mai fi auzit încă ridicolul „Nu“, dar glonțul ar fi trecut prin mine, iar eu aș fi fost deja prăbușit pe jos.

Da, da – Constructorul Integralului... Da, da... și imediat mi-am adus aminte de figura furioasă a lui U cu branhiile ei cărămizii, în dimineața aceea când erau amândouă în camera mea...

Mi-am amintit clar: am râs și mi-am ridicat privirea. Înaintea mea stătea un om chel, chel ca Socrate, cu picături mici de transpirație pe capul său chel.

Ce simplu era totul. Ce maiestuos de banal și ridicol de simplu.

Râsul m-a înăbușit și s-a sfărâmat în pufnituri ca de tuse. Mi-am acoperit gura cu mâna și m-am repezit afară.

Trepte, vânt, umezeală, fragmente de lumini, fețe și, din fugă: Nu! Să o văd! Măcar o dată să o mai văd!

Și aici din nou e o pagină albă. Nu-mi pot aminti decât un singur lucru – picioare. Nu oameni – picioare. Sute de picioare căzând de undeva jos, pe pavaj, tropotind în dezordine, fără ritm, o ploaie grea de picioare. Și un cântec vesel, poznaș, și un strigăt – probabil către mine:

– Hei, hei! Vino încoace, la noi!

Apoi o piață pustie, plină, înțesată cu vânt dens. În mijloc, o masă mată, greoaie, îngrozitoare – Mașina Binefăcătorului. Și dinspre ea, un ecou ciudat, parcă neașteptat în mine: o pernă de un alb amețitor, pe pernă un cap, lăsat pe spate, cu ochii pe jumătate închiși; linia ascuțită, dulce a dinților... Și toate acestea par legate absurd, îngrozitor de Mașină – știu în ce fel, dar încă refuz să văd, să numesc acest fel cu glas tare – nu vreau, nu.

Mi-am închis ochii și m-am așezat pe scările care duc până sus la Mașină. Cred că plouase. Aveam fața udă. De un-

deva, din depărtare, țipete înăbușite. Dar nimeni nu mă aude pe mine, nimeni nu mă aude cum țin: „Salvați-mă de asta – salvați-mă!”

Dacă aș fi avut o mamă, ca oamenii din vechime: a mea – da, exact – mama mea. Pentru care să fiu nu Constructorul Integralului, nici numărul D-503 și nici o moleculă a Statului Unic, ci o simplă ființă omenească, o bucată din ea însăși, călcată în picioare, strivită, aruncată... Și să bat pe cineva în cuie, sau să fiu eu bătut în cuie – poate că e totuna – pentru ca ea să audă ceea ce nu a mai auzit nimeni, pentru ca gura ei de femeie bătrână, strâns lipită, încrețită...

Însemnarea treizeci și șapte

SUBIECTE:

Un infuzor

Sfârșitul lumii

Camera ei

Dimineață, în sala de mese, vecinul meu din stânga mi-a spus șoptind înspăimântat:

– Mâncați odată! Se uită la dumneavoastră!

Cu un efort enorm m-am silit să zâmbesc. Și am simțit lucrul acesta ca pe o crăpătură pe față: am zâmbit, marginile crăpăturii s-au lărgit, pricinuindu-mi o durere tot mai mare...

Apoi, imediat ce am ridicat un cubuleț de mâncare în furculiță, mâna mi-a tremurat și furculița s-a lovit cu zgomot de marginile farfuriei. Și în acel moment mesele, pereții, vasele, și chiar aerul, totul a zdrăngănit și a răsunat, iar afară un vuiet imens, rotund, de fier, până la cer, pe deasupra capetelor, pe deasupra clădirilor, stingându-se încet în depărtare, în cercuri mici, șterse, precum cercurile de pe suprafața apei.

Am văzut chipuri care s-au albit dintr-o dată, s-au decolorat, guri care s-au oprit în mijlocul mișcării, furculițe înghețate în aer.

Apoi totul a fost cuprins într-o învălmășeală, a deraiat de pe șinele seculare. Toți au sărit în picioare (fără a cânta Imnul)

mestecând fără ritm, înghițind în grabă, înecându-se, agățându-se unul de altul.

– Ce-i? Ce s-a întâmplat? Ce? Și, ca niște fragmente răvășite ale unei Mașini care a fost odată armonioasă, măreață, s-au bulucit jos, la elevatoare, spre scări: pași, frânturi de cuvinte, ca niște bucăți dintr-o scrisoare ruptă măturate de vânt...

Oamenii ieșeau în grabă și din celelalte clădiri, iar într-un minut bulevardul arăta ca un strop de apă sub microscop: infuzori închiși în picătura aceea ca din sticlă, transparentă, alergând toți dezorientați, în sus, în jos, în toate părțile.

– Aha! a răsunat strigătul triumfător al cuiva.

Înainte de mea, o ceafă și un deget arătând către cer – îmi amintesc cât se poate de clar unghia galben-trandafirie și în josul ei o semilună albă, ca o lună ieșind de după orizont. Și, parcă urmând acul unei busole, mii de ochi s-au îndreptat în sus către cer.

Acolo, încercând parcă să scape de vreo urmărire invizibilă, norii zburau, strivindu-se, trecând unul peste celălalt, și, ascunse printre nori, aerourile întunecate ale Gardienilor cu tuburile de observație atârând, ca niște trompe negre de elefanți – și, mai departe – spre apus, ceva asemănător cu...

La început nimeni nu înțelegea ce este. Nici chiar eu, care (din nefericire) știam mai mult decât ceilalți, nu înțelegeam. Era ca un roi enorm de aerouri negre: puncte abia vizibile și rapide la o înălțime incredibilă. Aproape, tot mai aproape; sunete guturale, răgușite de sus – și, în cele din urmă, deasupra capetelor noastre – păsări. Triunghiurile lor ascuțite, negre, căzătoare umpleau cerul. Furtuna le arunca în jos, s-au așezat pe cupole, pe acoperișuri, pe stâlpi, pe balcoane.

– Aha!

Ceafa triumfătoare s-a întors și l-am văzut pe omul cu fruntea teșită, care privea pe sub sprâncene. Dar fața lui nu mai era la fel ca înainte, era acum plină de un mănunchi de raze, ca niște fire de păr – în jurul ochilor, al buzelor: zâmbea.

– Înțelegeți? a strigat către mine prin șuierul vântului, printre aripi, printre croncănituri. Vă dați seama? Zidul. Zidul a fost aruncat în aer! În-țe-le-geți?

Pe lângă noi, undeva în fundal, siluete alergând repede înăuntru, în case. În mijlocul străzii, o avalanșă rapidă, părând totuși înceată (datorită greutateii lor) avalanșă celor operați, mărsăluind către apus.

Mănunchiuri de raze în jurul buzelor, a ochilor. L-am apucat de mână.

– Ascultați, ea unde-i, unde e I-330? E acolo, dincolo de Zid? Sau... Eu trebuie... auziți? Imediat, nu pot...

– Aici, a strigat vesel, parcă beat – dinți puternici, galbeni... Ea e aici, în oraș, în mijlocul acțiunii. Ohoho – noi acționăm!

Care noi? Eu cine sunt?

Pe lângă el mai erau vreo cincizeci asemenea – ieșiți de pe sub sprâncenele lor întunecate, zgomotoși, veseli, cu dinți puternici. Înghițind furtuna cu gurile deschise, agitând în mâini niște electrocutoare aparent inofensive (de unde le-or fi luat?), și ei mergeau către apus, în urma celor operați, dar dându-le ocol – pe bulevardul patruzeci și opt – paralel cu ei.

Împiedicându-mă în rafalele puternice, încâlcite, de vânt, am alergat către ea. Pentru ce? Nu știu. M-am împiedicat. Străzi goale, un oraș străin, sălbatic, un cor triumfător de țipete de păsări, sfârșitul lumii. Prin pereții din sticlă ai unor case am văzut (mi s-au întipărit fără voie în memorie) numere-bărbați și numere-femei împreunându-se fără rușine – fără să lase storiurile, fără cupoane, în miezul zilei...

O clădire, cea în care locuia ea. O ușă căscată, dezordine. Jos, la biroul de control, nimeni. Elevatorul era blocat undeva în puț. Tremurând, am fugit sus pe scările fără sfârșit. Un coridor. Repede – ca spițele unei roți – cifrele de pe uși: 320, 326, 330... I-330, aici!

Și, înainte să intru, prin ușa de sticlă am văzut totul în cameră răvășit, încurcat, mototolit. Un scaun răsturnat în grabă, cu picioarele în aer, ca un animal mort. Patul – împins oarecum absurd de lângă perete. Pe jos – petale de taloane roz aruncate, călcate în picioare.

M-am aplecat, am ridicat unul, altul, al treilea: pe toate era trecut D-503. Eu eram pe fiecare dintre ele, picături din mine, topite, revărsate dincolo de margine. Și asta era tot ce mai rămăsese...

Nu știi de ce, dar era imposibil să le las pe jos, să fie călcate în picioare. Am mai adunat un pumn, le-am pus pe masă, le-am netezit cu grijă, m-am uitat le ele... și am râs.

N-am știut asta până acum, dar acum știu, și știți și voi: râsul poate avea culori diferite. Este doar un ecou al unei explozii îndepărtate din tine. Poate fi festiv – artificii roșii, albastre și aurii; sau fragmente rupte de trup omenesc aruncate în sus...

Un nume complet necunoscut de pe un cupon mi-a străfulgerat privirea. Nu-mi amintesc numărul, doar litera: F. Am măturat toate cupoanele de pe masă, am călcat pe ele – pe mine – cu călcâiul, așa, și am ieșit...

Am stat mult timp pe coridor, lângă ușă, așteptând ceva. Din stânga s-au auzit pași târșiți. Un bătrân: cu fața ca un balon spart, gol, dezumflat și încrețit – și ceva transparent încă mai prelingându-se lin în jos. Încet, vag, am înțeles – lacrimi. Și abia când bătrânul acela era deja departe, mi-am amintit și am strigat:

– Așteptați... ascultați, știți cumva? Numărul I-330...

Bătrânul s-a întors, a dat din mână deznădăjduit și a schiopătat mai departe...

Pe înserate m-am întors acasă. La asfințit, cerul se contracta în fiecare secundă în câte un spasm albastru, palid. Dintr-acolo răzbătea un vuiet surd. Acoperișurile erau învelite cu niște tăciuni negri, stinși – păsările.

M-am întins pe pat și, ca o fiară greoaie, somnul m-a strivit, m-a înăbușit.

Însemnarea treizeci și opt

SUBIECTE:

Nu știi – poate doar unul: o țigară aruncată

Când m-am trezit, lumina strălucitoare mi-a provocat dureri de ochi. I-am închis strâns. În capul meu era o ceață ciudată, albastră, caustică. Totul e în ceață. Și prin ceață: „Dar eu n-am aprins lumina! Cum...”

Am sărit în picioare. La masă, cu bărbia sprijinită în palmă, stătea I-330, privindu-mă cu un zâmbet înghețat.

Acum scriu la aceeași masă. Acele zece sau cincisprezece minute, răsucite cu brutalitate în cel mai strâns arc, au trecut de mult. Și, totuși, mi se pare că ușa abia s-a închis din urma ei, și că încă aș mai putea s-o prind din urmă, și s-o apuc de mâini – iar ea să râdă și să spună...

I-330 stătea la masă. M-am repezit către ea.

– Tu, tu! Am fost – am văzut camera ta – am crezut că...

Dar în mijlocul vorbei m-am lovit de sulițele imobile, ascuțite ale genelor. M-am oprit, amintindu-mi: așa mă privise și în acea zi, la bordul Integralului. Și totuși acum, într-o singură secundă, trebuie să fac cumva să-i spun – să o fac să mă creadă – altfel niciodată nu voi...

– Ascultă-mă, trebuie... Trebuie să-ți spun totul... Nu, doar o clipă, să beau puțină apă...

Gura îmi era uscată de parcă era căptușită cu sugativă. Am încercat să-mi torn puțină apă, dar n-am putut. Am pus paharul pe masă și am luat toată carafa cu amândouă mâinile.

Acum am văzut: fumul albastru era de la țigara ei. A dus-o la gură, a tras în piept, a înghițit lacom fumul, așa cum am înghițit eu apa, și a zis:

– Nu-i nevoie. Taci. Nu contează. Vezi, am venit oricum. Ei mă așteaptă jos. Și tu vrei ca în ultimele noastre minute să...

Și-a aruncat țigara jos pe podea, s-a lăsat toată pe spate peste brațul fotoliului (butonul era acolo, pe perete, și era greu de ajuns la el). Și îmi amintesc cum scaunul s-a înclinat, iar două dintre picioare s-au ridicat de pe podea. Apoi storurile au căzut.

Ea s-a apropiat, m-a îmbrățișat strâns. Genunchii ei prin rochie – otrava lentă, caldă, gingașă, care învăluie totul...

Apoi deodată... Se întâmplă uneori să te fi scufundat complet într-un vis dulce, cald și, deodată, te înțeapă ceva, tresari și ești complet treaz. Așa și acum: cupoanele roz călcate în picioare pe jos, în camera ei, și pe unul dintre ele – litera F și niște cifre... S-au încâlcit în mine într-un singur ghem, și nici acum nu știu ce sentiment a fost acela,

dar am strâns-o astfel încât s-o aud cum scoate un țipăt de durere...

Încă un minut – dintre acele zece sau cincisprezece pe perna aceea amețitor de albă – capul ei lăsat pe spate cu ochii pe jumătate închiși; linia dulce, ascuțită a dinților. Și în tot acel timp, senzația aceea persistentă, absurdă, chinuitoare că ceva nu trebuie... nu trebuie pomenit acum. Și o strâng tot mai dulce, tot mai crud – petele albastre de pe degetele mele devin tot mai adânci, mai strălucitoare...

Fără să-și deschidă ochii (am observat chestia asta), a spus:

– Am auzit că ai fost la Binefăcător ieri. Așa e?

– Da, așa este.

Apoi ochii i s-au deschis larg, și mi-a făcut plăcere să văd cât de repede fața ei a devenit palidă, fără contur, a dispărut: nimic altceva decât ochii.

I-am spus totul. Și, nu știu de ce – ba nu, nu-i adevărat, știu de ce – un lucru nu i-am spus: cuvintele pe care El le-a rostit la sfârșit. Că ei n-au avut nevoie de mine decât pentru...

Treptat, ca o imagine fotografică la dezvoltare, i-a apărut chipul: obrazii ei, linia albă a dinților, buzele. Ea s-a ridicat și s-a îndreptat către ușa cu oglindă a dulapului.

Gura mi s-a uscat din nou. Mi-am turnat niște apă, dar mi se făcuse greață. Am pus paharul înapoi pe masă și am întrebat:

– Pentru asta ai venit – asta voiai să afli?

Triunghiul ironic, ascuțit al sprâncenelor ei ridicat până la tâmpile m-a privit din oglindă. S-a întors să-mi spună ceva, dar n-a mai zis nimic.

Nu mai era nevoie. Știam.

Să-mi iau rămas bun? Mi-am mișcat picioarele străine, am atins scaunul, care a căzut răsturnat, mort, ca și celălalt, din camera ei. Buzele ei erau reci, la fel de reci cum fusese la un moment dat dușumeaua aici, lângă patul meu.

Iar când ea a plecat, m-am așezat pe podea și m-am aplecat deasupra țigării ei aruncate.

Nu mai pot să scriu – nu mai vreau!

Însemnarea treizeci și nouă

SUBIECT:

Sfârșitul

Toate acestea au fost ca un ultim grăunte de sare aruncat într-o soluție saturată: cu repeziciune, ca niște ace, cristalele au început să se formeze, să se congeleze, să se solidifice. Și îmi era clar: totul e decis – mâine dimineață voi face asta. E totuna cu a mă sinucide, dar poate că este singura cale până la o renaștere. Pentru că doar ceea ce a fost ucis poate fi reînviat.

Spre asfințit, cerul se cutremura în fiecare secundă în câte un spasm albastru. Capul îmi ardea și îmi bubuia. Am stat așa toată noaptea, adormind abia la șapte dimineața, atunci când întunericul s-a retras, devenind verde, și am văzut acoperișurile pline de păsări.

M-am trezit la zece – evident că nu fusese nici o sonerie astăzi. Un pahar cu apă – cel de aseară – era așezat pe masă. L-am băut lacom și am alergat afară: trebuia s-o fac repede, cât de repede puteam.

Cerul era gol, albastru, devorat cu totul de furtună. Colțuri zimțuite de umbre, totul decupat din aerul albastru al toamnei, subțire, prea fragil să poată fi atins, altfel ar pocni, s-ar pulveriza într-un praf de sticlă care s-ar risipi. La fel era și în mine: nu trebuie să gândesc, nu trebuie să gândesc, nu trebuie să gândesc, sau...

Și n-am gândit. Poate că nici nu vedeam cum trebuie, doar înregistram. Acolo, pe pavaj, au apărut de undeva crengi cu frunze verzi, chihlimbarii, purpurii. Sus, încrucișându-și calea, păsările și aerourile aruncându-se înapoi și încolo. Aici – capete, guri deschise, ramuri fluturând ca niște brațe. Toate acestea poate că au țipat, au croncănit, au zumzăit...

Apoi străzile pustii – măturate parcă de vreo molimă. Mi-amintesc că m-am împiedicat de ceva insuportabil de moale, docil, însă nemișcat. M-am aplecat – un cadavru. Era întins pe spate, cu picioarele îndoite și desfăcute ca o femeie. Chipul...

Am recunoscut buzele groase, negroide, care chiar și acum păreau să mă împroaște cu râsul lor. Cu ochii închiși strâns, îmi râdea în față. Într-o clipă am pășit peste el și am fugit, pentru că nu mai puteam suporta, trebuia s-o fac odată, cât mai repede, altfel – simțeam asta – o să plesnesc, o să mă răsucesc ca o șină supraîncărcată...

Din fericire, mai aveam doar vreo douăzeci de pași: iată semnul cu litere aurii – BIROUL GARDIENILOR. Pe prag m-am oprit, am tras adânc aer în piept – cât de mult am putut – și am intrat.

Înăuntru, pe coridor, era un șir interminabil de numere, unii cu foi de hârtie, alții cu caiete groase de însemnări în mâini. Înaintau încet – un pas, doi – apoi se opreau din nou.

M-am agitat de-a lungul șirului de oameni. Capul parcă mi se despica de durere, apucam oamenii de coate, îi imploram ca un bolnav care imploră să i se dea mai repede ceva care să îi curme suferința după o singură clipă de durere fără margini.

O femeie cu o curea strânsă bine peste unifă, cu cele două emisfere ale șezutului mișcându-se continuu dintr-o parte în alta, ca și cum ar fi avut ochi tocmai acolo, a pufnit către mine:

– Îl doare burta! Duceți-l la toaletă, acolo, al doilea etaj pe dreapta...

Toți au izbucnit în râs, și din râsul lor ceva mi s-a ridicat în gât, și într-o clipă am să încep să țip, sau... sau...

Deodată, din spate, cineva m-a apucat de cot. M-am întors: urechi transparente, ca niște aripi. De data asta nu mai erau trandafirii, ca de obicei, ci purpurii. Mărul lui Adam i se agita în sus și în jos, părând că într-o clipă o să iasă prin învelișul subțire din piele.

– De ce sunteți aici? a întrebat, sfredelindu-mă în grabă. M-am agățat strâns de el.

– Repede... să mergem în biroul dumneavoastră... Eu trebuie... imediat... despre absolut tot! E bine că o să fiți dumneavoastră acela care... Poate că e cumplit că trebuie să fiți dumneavoastră, dar e bine, e bine...

Și el o cunoștea pe ea, și asta făcea ca totul să fie și mai agonizant pentru mine, dar poate că și el va tresări când o

să audă, și după aceea va însemna că o vom ucide împreună; nu voi fi singur în acel ultim și îngrozitor moment din viața mea...

Ușa s-a închis trântită. Îmi amintesc: o bucată de hârtie rămăsese lipită de partea de jos a ușii și a zgâriat podeaua când ușa s-a închis. Apoi o liniște ciudată, lipsită de aer, ne-a acoperit de parcă un clopot de sticlă coborâse în cameră. Dacă ar fi spus un singur cuvânt – nu contează care, chiar și cel mai insignifiant – aş fi scuipat totul afară dintr-o dată. Dar el tăcea.

Și, încordându-mă până au început să-mi vâjâie urechile, am spus, fără să mă uit în sus:

– Am impresia că am urât-o întotdeauna, chiar de la bunul început. M-am luptat împotriva... dar nu, nu, să nu mă credeți: am putut și nu am vrut să mă salvez, am vrut să pier – asta era lucrul cel mai neprețuit, pe care mi-l doream mai mult decât orice... Vreau să spun, nu să pier, ci ca ea să mă... Și chiar acum, chiar și acum când știu totul... Știți – știți că am fost chemat de Binefăcător?

– Da, știu.

– Dar ceea ce mi-a spus El... înțelegeți... a fost ca și cum... ca și cum cineva v-ar smulge podeaua de sub picioare, și dumneavoastră, împreună cu tot ceea ce este în jur, tot ce este pe masa aceasta – hârtia, cerneala – cerneala s-ar vărsa, și totul... o pată fără formă...

– Continuați, continuați! Dar mai repede. Așteaptă și alții afară.

Iar apoi, fără suflare, încurcându-mă, i-am spus tot ceea ce am scris aici. Despre mine, cel real, și despre cel sălbatic, și ce mi-a spus ea în acea zi despre mâinile mele – da, de la asta a început totul... Și cum n-am vrut să îmi fac datoria, cum m-am amăgit pe mine însumi, cum a făcut rost de certificate medicale false, și cum m-a ros totul ca rugina de la o zi la alta, și despre coridoarele de dedesubt și cum acolo, afară, dincolo de Zid...

Toate acestea cu întreruperi și cu noduri în gât – respiram greu, nu-mi găseam cuvintele. Buzele strâmbe, dublu arcuite îmi puneau la dispoziție cuvintele care îmi lipseau cu

un zâmbet sec, iar eu dădeam din cap recunoscător: Da, da... Și apoi – ce însemna asta? – apoi vorbea el în locul meu, iar eu doar ascultam:

– Da, și apoi... Așa a fost, exact, da, da!

Mi-am dus mâna la gât, în jurul gulerului, unde simțeam o răceală ca senzația pe care o dă eterul evaporându-se de pe piele, și am izbutit cu greu să întreb:

– Dar cum... dar n-aveați de unde să fi știut... nu asta...

Zâmbetul lui, tăcut, din ce în ce mai strâmb... Apoi:

– Dar, știți, ați vrut să îmi ascundeți ceva. I-ați numit pe toți cei pe care i-ați văzut dincolo de Zid, dar ați uitat unul. Negați lucrul acesta? Vă amintiți că – pentru o clipă – în trecăt, m-ați văzut pe... mine? Da, da, pe mine.

O pauză.

Și deodată, cu o claritate de fulger, nerușinată, am știut: el... el era tot unul dintre ei. Și eu, cu toată ființa mea, cu toate aceste suferințe pe care eu, la capătul puterilor mele, cu un ultim efort, le adusesem aici, ca un act de bravură – toate acestea erau la fel de ridicole ca și vechea povestire despre Avraam și Isaac. Avraam, scăldat în sudori reci, ridicase cuțitul asupra fiului său, asupra lui însuși – când deodată s-a auzit un glas de sus: „Nu te mai chinui! Eu am vrut doar să-ți văd credința...”

Fără să-mi pot dezlipi ochii de la rictusul acela din ce în ce mai strâmb, mi-am apăsât mâinile pe marginea mesei și, încet, încet, m-am împins mai departe cu tot cu scaun; apoi deodată – ca și cum m-aș fi adunat cu totul – m-am bulucit afară orbește, pe lângă țipete, trepte, guri.

Nu-mi mai amintesc cum am ajuns jos. M-am trezit într-una dintre toaletele publice dintr-o stație de tren subteran. Deasupra totul era dat pierzaniei, cea mai măreață și mai rațională civilizație din istorie se prăbușea, dar aici, din ironia cuiva, totul rămăsese așa cum a fost – frumos și nemișcat. Și când te gândești că toate au fost condamnate, că peste toate acestea va crește iarba, și din ele nu vor mai rămâne decât „mituri”...

Am gemut cu glas tare. Și în acel moment am simțit mâna cuiva mângâindu-mă delicat pe umăr.

Era vecinul meu, cel care ocupa scaunul din stânga mea. Fruntea – o parabolă cheală enormă; pe frunte, linii galbene indescifrabile de riduri. Și liniile acelea chiar erau legate de mine.

– Vă înțeleg, vă înțeleg foarte bine, a spus el. Cu toate acestea, trebuie să vă liniștiți. Nu. Toate acestea se vor întoarce, inevitabil se vor întoarce. Singurul lucru important este ca toată lumea să afle despre descoperirea mea. Sunteți primul care aude despre ea: potrivit calculelor mele, nu există infinit!

L-am privit cu sălbăticie.

– Da, da, vă spun eu: nu există infinitul. Dacă universul ar fi infinit, atunci înseamnă că densitatea de materie din el trebuie să fie egală cu zero. Și de vreme ce aceasta nu este zero – știm lucrul acesta – înseamnă că universul este finit; are o formă sferică, iar pătratul razei cosmice, y^2 , este egal cu densitatea medie înmulțită cu... Mi-a mai rămas doar un lucru de făcut – să calculez coeficientul numeric, iar apoi... Înțelegeți: totul este finit, totul este simplu, totul este calculabil. Iar apoi vom obține și victoria filozofică – înțelegeți? Iar dumneavoastră, dumneavoastră, dragul meu domn, mă deranjați, nu mă lăsați să îmi termin calculele, țipați...

Nu îmi dau seama ce m-a zguduit mai mult – descoperirea lui, sau stăpânirea de care dădea dovadă în ceasul acela apocaliptic. În mâini (abia acum am observat) ținea un carnet de notițe și un cadran logaritmă. Și am înțeles că, dacă totul va pieri, era datoria mea (către dumneavoastră, necunoscuții și dragii mei cititori) să îmi las însemnările într-o formă finită.

I-am cerut puțină hârtie – și pe aceasta am scris aceste ultime rânduri...

Era cât pe ce să pun punctul final acestor însemnări, la fel cum cei din vechime puneau cruci deasupra gropilor unde își îngropau morții, când deodată stiloul a început să îmi tremure și l-am scăpat dintre degete.

– Ascultați, l-am scuturat pe vecin. Ascultați-mă doar! Trebuie... trebuie să-mi răspundeți: acolo, acolo unde universul finit se termină! Ce este acolo, dincolo de el?

N-a mai avut timp să răspundă. De sus, de pe scări, se auzea zgomot de pași.

Însemnarea patruzeci

SUBIECTE:

Fapte

Clopotul

Sunt sigur

E zi. Vreme frumoasă. Barometrul, 760.

Poate fi adevărat că eu, D-503, am scris aceste două sute de pagini? Poate fi adevărat că am simțit cândva – sau mi-am imaginat că am simțit – toate acestea?

Scrisul este al meu. Și acum – același scris. Dar, din ferire, doar scrisul. Fără delir, fără metafore absurde, fără sentimente: nimic altceva decât fapte. Pentru că sunt sănătos, în întregime, absolut sănătos. Zâmbesc – nu pot să nu zâmbesc: un fel de așchie mi-a fost scoasă din cap, iar acum capul mi-l simt ușor, gol. Sau, ca să fiu și mai precis, nu gol, ci liber de tot ceea ce e străin și ar putea să te împiedice să zâmbești (un zâmbet este starea normală a unui om normal).

Faptele sunt următoarele: în acea seară, vecinul meu, cel care a descoperit că universul este finit, și eu, împreună cu ceilalți din jur, am fost ridicați pentru că nu aveam certificate care să demonstreze că am fost operați și am fost conduși la cel mai apropiat auditoriu (numărul acestuia, familiar din nu știu ce motiv, era 112). Acolo am fost legați de masă și supuși Marii Operații.

În ziua următoare, eu, D-503, am mers la Binefăcător și i-am spus tot ceea ce știam despre dușmanii fericirii. Cum putuse să mi se pară atât de dificil înainte? Incredibil. Singura explicație la care mă pot gândi este fosta mea boală (sufletul).

În seara aceleiași zile, am stat (pentru prima dată) la aceeași masă cu Binefăcătorul în faimoasa Cameră cu gaze. Ea trebuia să depună mărturie în prezența mea. Femeia a zâmbit și a tăcut cu încăpățănare. Am observat că avea dinți albi și foarte ascuțiți și că acest lucru era frumos.

Apoi a fost introdusă sub Clopot. Fața ei a devenit foarte albă și, pentru că ochii ei erau negri și mari, era un lucru frumos. Atunci când au început să pompeze aerul afară din Clo-

pot, și-a aruncat capul pe spate, cu ochii pe jumătate închiși; buzele îi erau închise strâns – acest lucru mi-a amintit ceva. Ea m-a privit, strângând cu putere brațele fotoliului – m-a privit până când ochii i s-au închis de tot. Apoi a fost scoasă afară, resuscitată cu ajutorul electrozilor și introdusă din nou sub Clopot. Această procedură a fost repetată de trei ori, iar ea nu a spus nici un cuvânt. Ceilalți aduși cu această femeie au fost mai cinstiți: mulți dintre ei au început să vorbească după prima dată. Mâine toți vor sui treptele către Mașina Binefăcătorului.

Acest lucru nu poate fi amânat, deoarece în zonele de apus ale orașului încă mai este haos, urlete, cadavre, fiare, și – din nefericire – un grup considerabil de numere care au trădat Rațiunea.

Totuși, pe bulevardul Patruzeci, care traversează orașul, am reușit să ridicăm o barieră temporară din unde de înaltă tensiune. Și eu sper că vom învinge. Mai mult decât atât – sunt sigur că vom învinge. Pentru că Rațiunea trebuie să triumfe.